

Briuselis, 2020 06 26
COM(2020) 290 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams

2019 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

2019 finansiniai metai

TURINYS

ATASKAITŲ PATVIRTINIMAS.....	3
EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA	4
EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS	7
EPF FINANSINĖS ATASKAITOS.....	9
EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS	49
2019 M. ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ FINANSINĖS ATASKAITOS	50
2019 M. ES PATIKOS FONDO AFRIKAI FINANSINĖS ATASKAITOS	57
EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS	65
EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA	71
METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS .	90

ATASKAITŲ PATVIRTINIMAS

Europos plėtros fondo 2019 m. metinės ataskaitos parengtos vadovaujantis 11-ojo Europos plėtros fondo finansinio reglamento X antraštine dalimi ir finansinių ataskaitų pastabose nustatytais apskaitos principais, taisyklėmis ir metodais

Patvirtinu savo atsakomybę už Europos plėtros fondo metinių ataskaitų parengimą ir pateikimą vadovaujantis 11-ojo Europos plėtros fondo finansinio reglamento 18 straipsniu.

Iš leidimus suteikiančio pareigūno ir EIB gavau visą informaciją, kurios patikimumą jie patvirtino ir kuri būtina norint parengti ataskaitas, kuriose parodyti Europos plėtros fondų turtas, įsipareigojimai ir biudžeto vykdymas.

Remdamasi šia informacija ir tokiomis patikromis, kurios, mano manymu, būtinos ataskaitoms pasirašyti, tvirtinu, kad esu pagrįstai įsitikinusi, jog ataskaitose visais reikšmingais aspektais parodyta tikra ir teisinga Europos plėtros fondo finansinė būklė.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Apskaitos pareigūnė

2020 m. birželio 16 d.

EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Europos Sąjunga (toliau – ES) palaiko bendradarbiavimu grindžiamus santykius su daugeliu besivystančių šalių. Jais visų pirma siekiama skatinti ekonominį, socialinį ir aplinkos vystymąsi, daugiausiai dėmesio skiriant ilgalaikiam skurdo mažinimui ir naikinimui, šalims gavėjoms teikiant paramą vystymuisi ir techninę pagalbą. Tuo tikslu ES drauge su šalimis partnerėmis rengia bendradarbiavimo strategijas ir mobilizuoja finansinius išteklius joms įgyvendinti. Šie vystomajam bendradarbiavimui skirti ES ištekliai gaunami iš trijų šaltinių:

- ES biudžeto,
- Europos plėtros fondo,
- Europos investicijų banko.

Europos plėtros fondas (toliau – EPF) yra pagrindinė ES pagalbos priemonė, skirta vystomajam bendradarbiavimui Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (toliau – AKR) valstybėse bei Užjūrio šalyse ir teritorijose (toliau – UŠT).

EPF nefinansuojamas iš ES biudžeto. Jį vidaus susitarimu įsteigė valstybių narių atstovai Taryboje, o valdo specialus komitetas. Europos Komisija (toliau – Komisija) yra atsakinga už operacijų, atliekamų su EPF ištekliais, finansinį vykdymą. Europos investicijų bankas (toliau – EIB) valdo investicinę priemonę.

2014–2020 m. AKR valstybėms ir UŠT teikiama geografinė pagalba ir toliau bus daugiausia finansuojama iš EPF. Kiekvienas EPF paprastai sudaromas maždaug penkerių metų laikotarpiui, jam taikomas atskiras finansinis reglamentas, pagal kurį reikalaujama parengti kiekvieno atskiro EPF finansines ataskaitas. Atitinkamai rengiamos atskiros kiekvieno EPF Komisijos valdomos dalies finansinės ataskaitos. Šios finansinės ataskaitos taip pat pateikiamos suvestine forma, kad būtų parodyta bendra išteklių, už kuriuos atsakinga Komisija, finansinė būklė.

2013 m. birželio mėn. per posėdį Taryboje valstybės narės pasirašė vidaus susitarimą, kuriuo įsteigiamas 11-asis EPF¹. Jis įsigaliojo 2015 m. kovo 1 d.

2018 m. Taryba priėmė 11-ajam EPF taikomą finansinį reglamentą². Juo panaikintas anksčiau galiojęs reglamentas ir jis taikomas operacijoms, kurios finansuojamos iš ankstesnių EPF, nepažeidžiant esamų teisinių įsipareigojimų. Šis reglamentas netaikomas investicinei priemonei pagal ankstesnius EPF.

Remiantis AKR ir ES partnerystės susitarimu buvo sukurta investicinė priemonė, valdoma EIB ir skirta privačiojo sektoriaus vystymuisi AKR valstybėse remti, daugiausia (tačiau ne vien tik) finansuojant privačiąsias investicijas. Priemonė sukurta kaip atnaujinamas fondas, t. y. gražinamos paskolos gali būti vėl investuojamos į kitas operacijas, taigi, priemonė yra atsinaujinanti ir finansiškai nepriklausoma. Kadangi investicinės priemonės Komisija nevaldo, ji nekonsoliduota pirmojoje metinių ataskaitų dalyje – EPF finansinėse ataskaitose ir susijusioje finansinio vykdymo ataskaitoje. Investicinės priemonės finansinės ataskaitos į metines ataskaitas įtraukiamos kaip atskira dalis (II dalis), siekiant parodyti visą EPF paramą vystymuisi.

¹OL L 210, 2013 8 6, p. 1.

²2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinantį Reglamentą (ES) 2015/323.

2. KAIP FINANSUOJAMAS EPF?

2013 m. gruodžio 2 d. Europos Vadovų Taryba priėmė 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą. Taip pat buvo nuspręsta, kad geografinis bendradarbiavimas su AKR valstybėmis nebus įtrauktas į ES biudžetą, bet bus toliau finansuojamas pagal esamą tarpvyriausybinių EPF.

ES biudžetas yra metinis ir, remiantis biudžeto metinio periodiškumo principu, išlaidos ir pajamos planuojamos ir patvirtinamos vieniems metams. Kitaip nei ES biudžetas, EPF yra fondas, veikiantis daugiamečiu pagrindu. Kiekvienam EPF nustatomas bendras fondas vystomajam bendradarbiavimui vykdyti paprastai penkerių metų laikotarpiu. Kadangi išteklių skiriami daugiamečiu pagrindu, skirtos lėšos gali būti naudojamos per EPF laikotarpį. Biudžeto vykdymo ataskaitose pabrėžiama, kad EPF biudžetas nėra grindžiamas metinio periodiškumo principu, nes EPF biudžeto įvykdymas vertinamas atsižvelgiant į visas fondo lėšas.

EPF išteklių yra ES valstybių narių *ad hoc* įnašai. Maždaug kas penkerius metus valstybių narių atstovai tarpvyriausybiniu lygmeniu susitinka, kad nuspręstų dėl bendros sumos, kuri bus skiriama fondui, ir kad prižiūrėtų jo vykdymą. Komisija valdo fondą laikydamasi Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos. Kadangi valstybės narės vykdo savo pačių vystymosi ir pagalbos politiką, kuri papildo Sąjungos lygmens politiką, jos turi koordinuoti savo politiką su ES politika, kad būtų užtikrinta, jog jos papildytų viena kitą.

Be pirmiau minėtų įnašų, valstybės narės taip pat gali sudaryti bendro finansavimo susitarimus arba mokėti savanoriškus finansinius įnašus EPF.

3. ATSKAITOMYBĖ METŲ PABAIGOJE

3.1. METINĖS ATASKAITOS

Pagal EPF finansinio reglamento 18 straipsnio 3 dalį EPF finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS). Siekiant nustatyti vienodas apskaitos, vertinimo ir ataskaitų pateikimo taisykles ir taip suderinti finansinių ataskaitų parengimo procesą, visos ES institucijos ir įstaigos taiko Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles. Šios ES apskaitos taisyklės taip pat taikomos EPF, atsižvelgiant į specifių jo veiklos pobūdį.

EPF metinių ataskaitų rengimas pavestas Komisijos apskaitos pareigūnui, kuris yra EPF apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas užtikrina, kad EPF metinėse ataskaitose būtų parodyta tikra ir teisinga EPF finansinė būklė.

Metinės ataskaitos pateikiamos tokia seka:

I dalis. Komisijos valdomos lėšos

- (i) EPF finansinės ataskaitos ir aiškinamosios pastabos
- (ii) EPF konsoliduotų ES patikos fondų finansinės ataskaitos
- (iii) EPF ir ES patikos fondų konsoliduotosios finansinės ataskaitos
- (iv) EPF finansinio vykdymo ataskaita

II dalis. Metinė vykdymo ataskaita. EIB valdomos lėšos

- (i) Investicinių priemonių finansinės ataskaitos

Dalis „EPF konsoliduotų ES patikos fondų finansinės ataskaitos“ apima abiejų prie EPF įkurtų patikos fondų – ES patikos fondo „Bėkou“ (žr. skirsnį „ES patikos fondo „Bėkou“ finansinės ataskaitos“) ir ES patikos fondo Afrikai (žr. skirsnį „ES patikos fondo Afrikai finansinės ataskaitos“) – finansines ataskaitas. Už patikos fondų atskirų finansinių ataskaitų parengimą atsakingas Komisijos apskaitos pareigūnas; jų išorės auditą atlieka privatus auditorius. Į šias metines ataskaitas įtraukti patikos fondų skaičiai yra preliminarūs.

EPF metinės ataskaitas Komisija turi patvirtinti ne vėliau kaip iki po balanso datos einančių metų liepos 31 d. ir pateikti jas Europos Parlamentui ir Tarybai, kad jie patvirtintų biudžeto įvykdymą.

4. AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

4.1. AUDITAS

EPF metinės ataskaitas audituoja jo išorės auditorius – Europos Audito Rūmai (toliau – EAR), kurie parengia metinę ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

4.2. BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

Atitinkamų finansinių metų EPF išteklių finansinio įvykdymo galutinė kontrolė yra biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Atlikus auditą ir baigus rengti metinės ataskaitas, Taryba turi pateikti rekomendacijas, o Europos Parlamentas tada turi nuspręsti, ar patvirtinti atitinkamų finansinių metų Komisijos EPF išteklių finansinį įvykdymą. Šis sprendimas grindžiamas ataskaitų peržiūra, EAR metine ataskaita (į kurią įtrauktas oficialus patikinimo pareiškimas) ir Komisijos atsakymais į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos klausimus ir prašymus pateikti papildomos informacijos.

EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS

TURINYS

EPF FINANSINĖS ATASKAITOS	9
EPF BALANSAS	10
EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	11
EPF PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	12
EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA.....	13
EPF BALANSAS	14
EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	16
EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA.....	17
EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	20
EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS	49
2019 M. ES PATIKOS FONDO „BÊKOU“ FINANSINĖS ATASKAITOS	50
BALANSAS	54
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	55
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	56
2019 M. ES PATIKOS FONDO AFRIKAI FINANSINĖS ATASKAITOS	57
BALANSAS	62
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	63
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	64
EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS.....	65
KONSOLIDUOTASIS BALANSAS.....	67
KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	68
KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	69
KONSOLIDUOTOJI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	70
EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA	71

EPF FINANSINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

EPF BALANSAS

mln. EUR

	Pastaba	2019 12 31	2018 12 31
ILGALAIKIS TURTAS			
<i>Finansinis turtas</i>	2.1	36	–
<i>Išankstinis finansavimas</i>	2.2	910	887
<i>Patikos fondo įnašai</i>	2.3	266	201
		1 213	1 088
TRUMPALAIKIS TURTAS			
<i>Išankstinis finansavimas</i>	2.2	1 288	1 448
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>	2.4	123	138
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	2.5	1 179	387
		2 590	1 973
IŠ VISO TURTO		3 803	3 061
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	2.6	(19)	(18)
		(19)	(18)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
<i>Mokėtinios sumos</i>	2.7	(516)	(241)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos</i>	2.8	(1 319)	(1 281)
		(1 835)	(1 523)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		(1 854)	(1 540)
GRYNASIS TURTAS		1 948	1 521
FONDAI IR REZERVAI			
<i>Tikrosios vertės rezervas</i>	2.9	(2)	–
<i>Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF</i>	2.10	54 809	50 423
<i>Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas</i>	2.10	2 252	2 252
<i>Iš ankstesnių metų perkeltas ekonominis rezultatas</i>		(51 155)	(47 037)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>		(3 956)	(4 118)
GRYNASIS TURTAS		1 948	1 521

EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2019	2018
PAJAMOS			
Pajamos iš neprekybinių operacijų	3.1		
<i>Susigrąžinimo veikla</i>		28	4
		28	4
Pajamos iš prekybos operacijų	3.2		
<i>Finansinės pajamos</i>		7	10
<i>Kitos pajamos</i>		39	46
		46	57
Iš viso pajamų		74	60
IŠLAIDOS			
<i>Pagalbos priemonės</i>	3.3	(3 755)	(4 054)
<i>Bendro finansavimo išlaidos</i>	3.4	(14)	17
<i>Finansinės išlaidos</i>	3.5	(1)	7
<i>Kitos išlaidos</i>	3.6	(260)	(148)
Iš viso išlaidų		(4 030)	(4 178)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		(3 956)	(4 118)

EPF PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Pasta ba	2019	2018
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>		(3 956)	(4 118)
Pagrindinė veikla			
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai (grynąja verte)</i>		4 385	4 250
<i>Patikos fondų įnašų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>		(65)	(38)
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>		136	(235)
<i>Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigražintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>		15	(46)
<i>Atidėjinių padidėjimas / (sumažėjimas)</i>		–	(4)
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>		2	3
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>		275	(322)
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimąjo laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>		37	548
<i>Kiti nepiniginiai pokyčiai</i>		(2)	–
Investicinė veikla			
<i>Parduoti laikomo finansinio turto (padidėjimas) / sumažėjimas</i>		(36)	–
GRYNIJAI PINIGŲ SRAUTAI		792	40
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas / (sumažėjimas)</i>		792	40
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	2.5	387	347
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	2.5	1 179	387

EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareika laautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Tikrosios vertės rezervas (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	–	1 389
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>	–	(4 250)	4 250	–	–		4 250
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	–	–	–	(4 118)	–		(4 118)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	–	1 521
<i>Tikrosios vertės pokyčiai</i>						(2)	(2)
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>	–	(4 385)	4 385	–	–		4 385
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	–	–	–	(3 956)	–		(3 956)
LIKUTIS 2019 m. gruodžio 31 d.	73 264	18 455	54 809	(55 111)	2 252	(2)	1 948

EPF BALANSAS

mln. EUR

		2019 12 31					2018 12 31				
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
ILGALAIKIS TURTAS											
Finansinis turtas	2.1	–	–	–	36	36	–	–	–	–	–
Išankstinis finansavimas	2.2	–	6	325	580	910	–	23	520	344	887
Patikos fondo įnašai	2.3	–	–	–	266	266	–	–	–	201	201
		–	6	325	882	1 213	–	23	520	546	1 088
TRUMPALAIKIS TURTAS											
Išankstinis finansavimas	2.2	0	26	441	821	1 288	0	19	445	984	1 448
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	2.4	183	121	2 201	(2 382)	123	183	176	2 457	(2 679)	138
EPF jungiamosios sąskaitos		182	53	2 160	(2 395)	(0)	183	111	2 421	(2 715)	(0)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2.5	–	–	–	1 179	1 179	–	–	–	387	387
		365	201	4 801	(2 777)	2 590	367	306	5 323	(4 023)	1 973
IŠ VISO TURTO		365	207	5 127	(1 896)	3 803	367	329	5 843	(3 477)	3 061
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI											
Finansiniai įsipareigojimai	2.6	–	–	(1)	(18)	(19)	–	–	(1)	(16)	(18)
		–	–	(1)	(18)	(19)	–	–	(1)	(16)	(18)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI											
Mokėtinos sumos	2.7	–	(5)	(108)	(404)	(516)	(0)	(6)	(125)	(111)	(241)
Sukauptos sąnaudos ir būsimosio laikotarpio pajamos	2.8	–	(96)	(240)	(983)	(1 319)	(0)	(83)	(358)	(840)	(1 281)
		–	(101)	(348)	(1 386)	(1 835)	(0)	(89)	(482)	(951)	(1 522)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		–	(101)	(349)	(1 405)	(1 854)	(0)	(89)	(484)	(967)	(1 540)
GRYNASIS TURTAS											
		365	106	4 778	(3 300)	1 948	366	240	5 359	(4 444)	1 521
Tikrosios vertės rezervai	2.9	–	–	–	(2)	(2)	–	–	–	–	–
Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF	2.10	12 164	10 758	20 960	10 927	54 809	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423

mln. EUR

		2019 12 31					2018 12 31				
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
<i>Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas</i>	2.10	627	1 625	–	–	2 252	627	1 625	–	–	2 252
<i>Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF</i>	2.10	(2 510)	2 109	265	136	–	(2 509)	2 137	55	317	–
<i>Iš ankstesnių metų perkeltas ekonominis rezultatas</i>		(10 098)	(14 406)	(18 077)	(8 573)	(51 155)	(10 098)	(14 352)	(17 078)	(5 508)	(47 037)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>		(0)	(34)	(529)	(3 393)	(3 956)	0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)
GRYNASIS TURTA		183	53	2 618	(905)	1 948	184	129	2 938	(1 729)	1 521

EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	2019 10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso	8-asis EPF	9-asis EPF	2018 10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
PAJAMOS											
Pajamos iš neprekybinių operacijų	3.1										
<i>Susigrąžinimo veikla</i>		0	–	18	10	28	0	3	(3)	4	4
		0	0	18	10	28	0	3	(3)	4	4
Pajamos iš prekybos operacijų	3.2										
<i>Finansinės pajamos</i>		(0)	–	3	4	7	0	2	8	1	10
<i>Kitos pajamos</i>		1	6	21	12	39	1	6	27	12	46
		1	6	24	16	46	1	8	35	13	57
Iš viso pajamų		1	6	42	26	74	1	11	32	17	60
IŠLAIDOS											
<i>Pagalbos priemonės</i>	3.3	(0)	(35)	(579)	(3 141)	(3 755)	0	(59)	(984)	(3 012)	(4 054)
<i>Bendro finansavimo išlaidos</i>	3.4	–	–	(9)	(5)	(14)	–	–	18	(1)	17
<i>Finansinės išlaidos</i>	3.5	(0)	2	(2)	(1)	(1)	0	1	5	1	7
<i>Kitos išlaidos</i>	3.6	(1)	(8)	20	(272)	(260)	(1)	(7)	(71)	(70)	(148)
Iš viso išlaidų		(1)	(40)	(571)	(3 418)	(4 030)	(0)	(64)	(1 031)	(3 082)	(4 178)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS											
		(0)	(34)	(529)	(3 393)	(3 956)	0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)

EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

8-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautos lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 503)	190
<i>Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo</i>			–			(7)	(7)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 509)	183
<i>Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo</i>			–			(1)	(1)
LIKUTIS 2019 m. gruodžio 31 d.	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 510)	183

mln. EUR

9-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautos lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	10 773	–	10 773	(14 352)	1 625	2 177	222
<i>Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo</i>			–			(40)	(40)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(53)			(53)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	10 773	–	10 773	(14 406)	1 625	2 137	129
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		15	(15)				(15)
<i>Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo</i>			–			(27)	(27)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(34)		–	(34)
LIKUTIS 2019 m. gruodžio 31 d.	10 773	15	10 758	(14 440)	1 625	2 109	53

mln. EUR

10-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautos lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	20 960	0	20 960	(17 078)	–	120	4 003
Perkėlimas į 8-ąją ir 9-ąją EPF ir iš jų			–			47	47
Perkėlimas į 11-ąją EPF ir iš jo			–			(112)	(112)
Ekonominis metų rezultatas			–	(1 000)			(1 000)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	20 960	0	20 960	(18 077)	–	55	2 938
Perkėlimas į 8-ąją ir 9-ąją EPF ir iš jų			–			28	28
Perkėlimas į 11-ąją EPF ir iš jo			–			181	181
Ekonominis metų rezultatas			–	(529)		–	(529)
LIKUTIS 2019 m. gruodžio 31 d.	20 960	–	20 960	(18 606)	–	265	2 618

mln. EUR

11-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautos lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Tikrosios vertės rezervas (G)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F) + (G)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	29 367	27 090	2 277	(5 508)	–	206	–	(3 025)
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(4 250)	4 250			–		4 250
Perkėlimas į 8-ąją, 9-ąją ir 10-ąją EPF ir iš jų			–		–	112		112
Ekonominis metų rezultatas			–	(3 065)		–		(3 065)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	29 367	22 840	6 527	(8 573)	–	317	–	(1 729)

2019 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Tikrosios vertės pokyčiai							(2)	(2)
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(4 400)	4 400			(181)		4 219
Ekonominis metų rezultatas			–	(3 393)		–		(3 393)
LIKUTIS 2019 m. gruodžio 31 d.	29 367	18 440	10 927	(11 966)	–	136	(2)	(905)

EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

1. SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI

1.1. APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų tikslas – pateikti plačiam naudotojų ratui naudingos informacijos apie subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus.

Bendri aspektai (arba apskaitos principai), kurių reikia laikytis rengiant finansines ataskaitas, išdėstyti ES apskaitos taisyklėje Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“ ir yra tokie patys, kaip ir aprašytieji TVSAS 1, t. y. teisingo pateikimo, kaupiamojo principo, veiklos tęstinumo, pateikimo nuoseklumo, reikšmingumo, sumavimo, atskaitymo ir lyginamosios informacijos. Finansinės atskaitomybės kokybinės savybės yra svarbumas, sąžiningas pateikimas (patikimumas), suprantamumas, savalaikiškumas, palyginamumas ir patikrinamumas.

1.2. ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

1.2.1. Ataskaitinis laikotarpis

Finansinės ataskaitos teikiamos kasmet. Finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

1.2.2. Valiuta ir perskaičiavimo pagrindas

ES funkcinė valiuta yra euro, todėl metinių ataskaitų duomenys nurodomi tūkstančiais eurų. Sandoriai užsienio valiuta yra perskaičiuojami eurai taikant sandorio atlikimo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą. Į finansinės veiklos ataskaitą įtraukiamas valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai, patirti vykdant sandorius užsienio valiuta ir perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštą piniginių turtą ir įsipareigojimus, taikant metų pabaigoje galiojantį valiutos keitimo kursą. Nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrenginiams bei nematerialiajam turtui, kurie išlaiko savo vertę eurai tokiu kursu, kuris galiojo jų įsigijimo dieną, taikomi skirtingi perskaičiavimo metodai.

Piniginio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta likučiai metų pabaigoje perskaičiuojami į eurus toliau pateikiamu gruodžio 31 d. galiojančiu Europos Centrinio Banko (ECB) valiutos kursu.

Euro kursas

Valiuta	2019 12 31	2018 12 31	Valiuta	2019 12 31	2018 12 31
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,2568	4,3014
CZK	25,4080	25,7240	RON	4,783	4,6635
DKK	7,4715	7,4673	SEK	10,4468	10,2548
GBP	0,8508	0,8945	CHF	1,0854	1,1269
HRK	7,4395	7,4125	JPY	121,9400	125,8500
HUF	330,5300	320,9800	USD	1,1234	1,145

1.2.3. Įverčių taikymas

Pagal TVSAS ir bendruosius apskaitos principus finansinėse ataskaitose nurodomos sumos būtinai turi būti pagrįstos įverčiais ir vadovybės prielaidomis, pagrįstais patikimiausia turima informacija. Reikšmingi įverčiai turi apimti bent jau šiuos elementus: išmokų darbuotojams įsipareigojimų sumas, sukauptas ir būsimojo laikotarpio pajamas bei sąnaudas, atidėjinius, finansinę riziką, susijusią su gautinomis sumomis, neapibrėžtąjį turtą ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir turto vertės sumažėjimo laipsnį. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Pagrįsti įverčiai yra esminė finansinių ataskaitų rengimo dalis ir netrukdo jų patikimumui. Įvertį gali tekti peržiūrėti iš naujo, jeigu pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo grindžiamas toks įvertis, ar jeigu atsiranda

naujos informacijos arba daugiau patirties. Įverčio peržiūrėjimas dėl savo pobūdžio nėra siejamas su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais ir nėra klaidos taisymas. Apskaitos įverčio pokyčio poveikis pripažįstamas nurodant perteklių ar deficitą tais laikotarpiais, kai jis tapo žinomas.

1.3. BALANSAS

1.3.1. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas – identifikuojamas nepiniginis turtas, neturintis fizinio pavidalo. Turtas yra identifikuojamas, jeigu jis gali būti išskirtas (t. y. jis gali būti atskirtas arba atidalintas nuo subjekto, pvz., parduodant, perduodant, licencijuojant, nuomojant arba atiduodant mainais – tiek atskirai, tiek kartu su susijusia sutartimi, identifikuojamu turtu arba įsipareigojimu, nepaisant to, ar subjektas ketina tai daryti), arba jis atsiranda dėl privalomų susitarimų (įskaitant sutartines arba kitas juridines teises), neatsižvelgiant į tai, ar tas teises galima perleisti arba atskirti nuo subjekto ar nuo kitų teisių ir įsipareigojimų).

Įsigytas nematerialusis turtas nurodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukaupus amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Viduje kuriamas nematerialusis turtas kapitalizuojamas, kai jis atitinka susijusius ES apskaitos taisyklių kriterijus, o išlaidos yra susijusios tik su turto kūrimo etapu. Kapitalizuojamos sąnaudos apima visas tiesiogiai priskiriamas sąnaudas, kurių reikia turtui sukurti, pagaminti ir paruošti naudoti vadovybės numatytu būdu. Su mokslinių tyrimų veikla susijusios sąnaudos, nekapitalizuojamos technologinės plėtros sąnaudos ir priežiūros sąnaudos pripažįstamos išlaidomis, kai patiriamos.

Turtas amortizuojamas tiesiniu metodu per nustatytą jo naudingo tarnavimo laikotarpį – 3–11 metų. Nustatyta nematerialiojo turto naudingo tarnavimo trukmė priklauso nuo jo konkretaus naudingo tarnavimo laikotarpio arba sutartimi nustatyto teisinio laikotarpio.

1.3.2. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

Visas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai parodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukaupus nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą įtraukiamos išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu, statyba ar perdavimu. Paskesnės sąnaudos pridamos prie turto balansinės vertės arba prireikus pripažįstamos atskiru turtu tik tais atvejais, kai yra tikėtina, kad subjektas ateityje gaus su tuo turtu susijusios ekonominės naudos arba naudojimo galimybių ir kad galima patikimai įvertinti tokio turto savikainą. Remonto ir priežiūros sąnaudos parodomos finansinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, finansinės veiklos ataskaitoje. Žemės nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes laikoma, kad jos naudojimo trukmė neribota. Statomo turto nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes šiuo turtu dar negalima naudotis. Siekiant nustatyti kito turto likutinę vertę, jo nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesinį metodą, padalinant jo savikainą, atėmus likutinę vertę, to turto nustatytai naudojimo trukmei tokiu būdu:

Turto rūšis	Tiesinio nusidėvėjimo norma
<i>Pastatai</i>	4–10 %
<i>Įranga ir įrenginiai</i>	10–25 %
<i>Baldai ir transporto priemonės</i>	10–25 %
<i>Aparatinė įranga</i>	25–33 %
<i>Kita</i>	10–33 %

Perleidimo pelnas arba nuostoliai apskaičiuojami lyginant pajamas, atėmus pardavimo išlaidas, su perleisto turto balansine verte ir įtraukiami į finansinės veiklos ataskaitą.

Nuoma

Nuoma – sutartis, pagal kurią nuomotojas už vieną įmoką ar keletą įmokų suteikia nuomininkui teisę sutartą laikotarpį naudotis turtu. Nuoma skirstoma į finansinę nuomą arba veiklos nuomą.

Finansinė nuoma – nuoma, kai iš esmės visa su nuosavybe susijusi rizika ir nauda perduodamos nuomininkui. Kai nuomininkas sudaro finansinės nuomos sutartį, pagal finansinės nuomos sutartį įsigytas turtas pripažįstamas turtu, o susiję nuomos įsipareigojimai pripažįstami įsipareigojimais nuo nuomos laikotarpio pradžios. Turtas ir įsipareigojimai pripažįstami sumomis, lygiomis nuomojamo turto tikrajai vertei arba, jei ji mažesnė, dabartinei minimalių įmokų pagal nuomos sutartį vertei. Jos abi nustatomos nuomos pradžioje. Visu nuomos laikotarpiu turto, nuomojamo finansinės nuomos būdu, nusidėvėjimas skaičiuojamas per turto naudojimo trukmę arba per nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų trumpesnis. Minimalias nuomos įmokas sudaro finansinis mokestis (palūkanų elementas) ir neįvykdyto įsipareigojimo sumažėjimas (kapitalo elementas). Finansinis mokestis paskirstomas kiekvienam laikotarpiui per visą nuomos laikotarpį, kad būtų galima nustatyti pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą įsipareigojimo likučiui, kuris atitinkamai parodomas kaip trumpalaikis / ilgalaikis. Neapibrėžtieji nuomos mokesčiai turi būti laikomi sąnaudomis jų atsiradimo laikotarpiu.

Veiklos nuoma – nuoma, išskyrus finansinę nuomą, t. y. nuoma, kai nuomotojas išlaiko iš esmės visą su turto nuosavybe siejamą riziką ir naudą. Kai nuomininkas sudaro veiklos nuomos sutartį, veiklos nuomos mokesčiai finansinės veiklos ataskaitoje pripažįstami sąnaudomis pagal tiesinį metodą atsižvelgiant į nuomos trukmę; nei nuomojamas turtas, nei nuomos įsipareigojimas į finansinės būklės ataskaitą neįtraukiami.

1.3.3. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kurio naudojimo trukmė yra neribota, nėra amortizuojamas ar nudėvimas ir kasmet tikrinama, ar jo vertė nesumažėjo. Tikrinama, ar nesumažėjo amortizuojamo arba nudėvimo turto vertė, kai finansinių ataskaitų datą esama požymių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami kaip suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją (padengimo) vertę. Atsiperkamoji (padengimo) vertė yra lygi turto tikrajai vertei, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertei, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų didesnė.

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių likutinės vertės ir naudojimo trukmė peržiūrimos ir prireikus koreguojamos bent kartą per metus. Jeigu ankstesniaisiais metais nurodytos vertės sumažėjimo priežastys nebeaktualios, vertės sumažėjimo nuostoliai atitinkamai panaikinami.

1.3.4. Finansinis turtas

Finansinis turtas skirstomas į šias kategorijas: „tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas“, „paskolos ir gautinos sumos“, „investicijos, į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą“ ir „parduoti laikomas finansinis turtas“. Dėl finansinių priemonių klasifikavimo nusprendžiama pirminio pripažinimo metu ir jis peržiūrimas paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną.

(i) Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas

Finansinis turtas priskiriamas prie šios kategorijos, jeigu jis įsigytas turint pagrindinį tikslą jį greitai parduoti arba jeigu taip nusprendė subjektas. Prie šios kategorijos taip pat priskiriamos išvestinės finansinės priemonės. Šios kategorijos turtas yra priskiriamas prie trumpalaikio turto, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių prie šios kategorijos priskiriamų investicijų.

(ii) Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos – neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Šios sumos atsiranda, kai subjektas tiesiogiai skolininkui suteikia pinigų, prekių arba paslaugų be ketinimo prekiauti gautinomis sumomis. Jos nurodomos kaip ilgalaikis turtas, išskyrus sumas, kurios turi būti sumokėtos per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Paskolos ir gautinos sumos apima terminuotuosius indėlius, kurių pradinis terminas viršija tris mėnesius.

(iii) *Investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą*

Investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatomais mokėjimais bei fiksuotais išpirkimo terminais, kurių subjektas ketina ir gali laikyti. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių prie šios kategorijos priskiriamų investicijų.

(iv) *Parduoti laikomas finansinis turtas*

Parduoti laikomas finansinis turtas yra neišvestinė finansinė priemonė, kuri arba yra priskirta prie šios kategorijos arba nepatenka į jokią kitą kategoriją. Jis klasifikuojamas arba kaip trumpalaikis arba kaip ilgalaikis turtas, priklausomai nuo laikotarpio, kurį subjektas tikisi jį laikyti ir kuris paprastai yra iki išpirkimo datos. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių prie šios kategorijos priskiriamų investicijų.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito, laikomo iki išpirkimo termino ir parduoti, pirkimas ir pardavimas pripažįstamas prekybos dieną, t. y. tą dieną, kai subjektas įsipareigoja pirkti arba parduoti turtą. Pinigų ekvivalentai ir paskolos pripažįstami tada, kai pinigai laikomi finansų įstaigoje arba iš anksto sumokami skolininkams. Finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos tikrąja verte. Sandorių, susijusių su visu finansiniu turtu, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas, išlaidos pridedamos prie tikrosios vertės pirminio pripažinimo metu.

Finansinių priemonių pripažinimas nutraukiamas, kai teisių į pinigų srautus iš investicijų galiojimas baigiasi arba subjektas kitai šaliai perleidžia iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir naudą.

Vėlesnis vertinimas

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas vėliau apskaitomas tikrąja verte, įskaitant pelną ir nuostolius, atsirandančius dėl tikrosios vertės pokyčių, įtraukiamus į finansinės veiklos ataskaitą jų atsiradimo laikotarpiu.

Paskolos ir gautinos sumos bei iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

Parduoti laikomas finansinis turtas vėliau apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių, pripažįstami tikrosios vertės rezerve. Parduoti laikomo finansinio turto palūkanos, apskaičiuotos taikant faktinių palūkanų metodą, pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną subjektas įvertina, ar nėra objektyvių įrodymų apie sumažėjusią finansinio turto vertę ir ar į finansinės veiklos ataskaitą nereikia įtraukti nuostolių dėl vertės sumažėjimo.

1.3.5. Išankstinio finansavimo sumos

Išankstinis finansavimas – tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamas pinigų avansas, t. y. pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus per konkrečioje sutartyje, sprendime, susitarime arba pagrindiniame teisės akte nustatytą laikotarpį. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba grąžinami. Jeigu gavėjas nepatiria finansuoti tinkamų išlaidų, jis privalo išankstinį finansavimą grąžinti subjektui. Taigi, kadangi subjektas išlaiko išankstinio finansavimo kontrolę ir turi teisę susigrąžinti reikalavimų neatitinkančią dalį, suma parodoma kaip turtas.

Išankstinis finansavimas pirmą kartą pripažįstamas balanse, kai pinigai pervedami gavėjui. Jis vertinamas sumokėto atlygio suma. Vėlesniais laikotarpiais išankstinis finansavimas vertinamas pirmą kartą balanse pripažinta suma, atėmus per laikotarpį patirtas finansuoti tinkamas išlaidas (kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas).

1.3.6. Gautinos ir susigrąžintinos sumos

Pagal ES apskaitos taisykles reikalaujama prekybos ir neprekybines operacijas parodyti atskirai. Siekiant atskirti šias dvi kategorijas, terminas „gautina suma“ taikomas tik prekybos operacijoms, o

neprekybinėms operacijoms, t. y. kai ES gauna vertę iš kito subjekto, mainais tiesiogiai nesuteikdama maždaug vienodos vertės, vartojamas terminas „susigrąžintinos sumos“ (pvz., iš valstybių narių susigrąžintinos sumos, susijusios su nuosavais ištekliais).

Iš prekybos operacijų gautinos sumos atitinka finansinių priemonių apibrėžtį, todėl yra priskiriamos prie paskolų ir gautinų sumų kategorijos bei atitinkamai apskaičiuojamos (žr. 1.3.4 pastabą).

Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos apskaitomos pradine suma (patikslinta atsižvelgus į palūkanas ir nuobaudas), atėmus vertės sumažinimą dėl vertės sumažėjimo. Vertės sumažinimas dėl vertės sumažėjimo nustatomas tada, kai yra objektyvių įrodymų, kad subjektas negalės surinkti visų pradinio dydžio gautinų sumų. Vertės sumažinimo suma lygi turto balansinės vertės ir atsiperkamosios vertės skirtumui. Vertės sumažinimo suma pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje.

1.3.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai yra finansinės priemonės, jie apima pinigus kasoje, bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo arba trumpalaikius indėlius ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

1.3.8. Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai subjektas turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą trečiosioms šalims, susijusį su praeities įvykiais, ir labai tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingos išteklių išmokos, o suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai būsimiems veiklos nuostoliams nepripažįstami. Atidėjinio suma yra tiksliausias išlaidų, kurios, kaip numatoma, gali būti reikalingos finansinių ataskaitų sudarymo dieną turimam įsipareigojimui padengti, įvertis. Kai atidėjinys susijęs su daug punktų, įsipareigojimas vertinamas apskaičiuojant visus galimus rezultatus ir jų tikimybę (tikėtinos vertės metodas).

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims vertinami numatomų sutarties nutraukimo išlaidų arba numatomų grynųjų sutarties tęsimo išlaidų (priklausomai nuo to, kurios yra mažesnės) dabartine verte.

1.3.9. Mokėtinos sumos

Mokėtinos sumos apima sumas, susijusias ir su prekybos operacijomis, kaip antai prekių ir paslaugų pirkimu, ir su neprekybinėmis operacijomis, pvz., su dotacijų arba kitokio ES finansavimo gavėjų prašymais padengti išlaidas arba gauti išankstinį finansavimą (žr. 1.4.1 pastabą).

Kai gavėjams skiriamos dotacijos ar kitoks finansavimas, prašymai padengti išlaidas įrašomi kaip mokėtinos sumos, lygios prašomai sumai, kai gaunamas prašymas padengti išlaidas. Atlikus patikrinimą ir priėmus finansuoti tinkamas išlaidas, mokėtinos sumos vertinamos patvirtintos ir reikalavimus atitinkančios sumos dydžiu.

Mokėtinos sumos, susijusios su prekių ir paslaugų pirkimu, pripažįstamos gavus pradinės sumos sąskaitą faktūrą, o susijusios išlaidos įtraukiamos į apskaitą, kai prekės yra pristatytos arba paslaugos suteiktos ir kai jas priima subjektas.

1.3.10. Sukauptos ir būsimosios laikotarpio pajamos bei sąnaudos

Operacijos ir įvykiai finansinėse ataskaitose pripažįstami tuo laikotarpiu, su kuriuo jie susiję. Metų pabaigoje, jeigu paslauga buvo suteikta, subjektas pristatė prekes arba yra sudarytas sutartinis susitarimas (pavyzdžiui, remiantis sutartimi), bet sąskaita faktūra dar neišrašyta, sukauptos pajamos bus pripažintos finansinėse ataskaitose. Be to, metų pabaigoje, jeigu sąskaita faktūra išrašyta, o paslaugos dar nesuteiktos arba prekės dar nepristatytos, pajamos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

Išlaidos taip pat apskaitomos tuo laikotarpiu, su kuriuo jos susijusios. Sukauptos sąnaudos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pripažįstamos remiantis apskaičiuojama pervedimo įsipareigojimo, kuris turi būti atliktas per tam tikrą laikotarpį, suma. Sukauptos sąnaudos skaičiuojamos pagal išsamias apskaitos pareigūno parengtas veiklos ir praktines gaires, kurių tikslas – užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose būtų sąžiningai nurodyti ekonominiai ir kiti įvykiai, kurie turi būti nurodyti. Analogiškai, kai mokėjimas už dar

nesuteiktas paslaugas arba dar nepristatytas prekes atliekamas avansu, išlaidos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

1.4. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

1.4.1. Pajamos

Pajamos apima subjekto gautas ir gautinas bendrosios ekonominės naudos įplaukas ar naudojimo galimybes, kurios lemia grynojo turto padidėjimą (o šis padidėjimas atsiranda ne dėl savininkų įnašų).

Atsižvelgiant į susijusių operacijų pobūdį, finansinės veiklos ataskaitoje išskiriamos:

(i) Pajamos iš neprekybinių operacijų

Pajamos iš neprekybinių operacijų yra mokesčiai ir pervedimai, kadangi perdavėjas pateikia išteklius subjektui gavėjui, o subjektas gavėjas tiesiogiai mainais nepateikia maždaug vienodos vertės išteklių.

Pervedimai – tai kitokios nei mokesčiai, su neprekybinėmis operacijomis susijusios ateityje gautinos ekonominės naudos įplaukos arba naudojimo galimybės. Subjektas pervedimą turtą pripažįsta tada, kai jis kontroliuoja išteklius dėl praeities įvykio (pavedimo) ir tikisi iš jų gauti būsimos ekonominės naudos arba naudojimo galimybių, ir kai galima patikimai nustatyti tikrąją vertę. Dėl neprekybinės operacijos gaunami išteklių, pripažinti kaip turtas (pvz., pinigai), taip pat pripažįstami kaip pajamos, išskyrus atvejus, kai subjektas turi dabartinį įsipareigojimą to pervedimo atžvilgiu (jam taikoma sąlyga), kuri turi būti įvykdyta, kad pajamos būtų galima pripažinti. Kol sąlyga neįvykdoma, pajamos atidedamos ir pripažįstamos kaip įsipareigojimas (gautas išankstinis finansavimas).

(ii) Pajamos iš prekybos operacijų

Prekių ir paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos, kai didžioji su prekių nuosavybe susijusios rizikos ir naudos dalis perduodama pirkėjui. Su paslaugų teikimu susijusio sandorio pajamos pripažįstamos atsižvelgiant į sandorio baigtumo laipsnį finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

1.4.2. Išlaidos

Išlaidos yra ekonominės naudos arba naudojimo galimybių sumažėjimas ataskaitiniu laikotarpiu dėl turto netekimo ar panaudojimo arba prisiimtų įsipareigojimų, dėl kurių sumažėja grynasis turtas (nuosavas kapitalas). Išlaidos apima tiek prekybos, tiek neprekybinių operacijų išlaidas.

Prekybos operacijų išlaidos, patiriamos perkant prekes ir paslaugas, pripažįstamos, kai prekės pristatomos ir subjektas jas priima. Jos vertinamos pradine sąskaitoje faktūroje nurodyta suma. Be to, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną išlaidos, susijusios su per laikotarpį suteikta paslauga, už kurią sąskaita faktūra dar negauta arba nepriimta, pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Neprekybinių operacijų išlaidos yra susijusios su pervedimais gavėjams ir gali būti trijų rūšių: teisės į gautinas sumas, pervedimai pagal susitarimą ir atskiros dotacijos, įnašai ir dovanojamos lėšos. Pervedimai pripažįstami sąnaudomis tą laikotarpį, kurį įvyko įvykiai, dėl kurių buvo atliktas pervedimas, jeigu tik pervedimo pobūdis yra leidžiamas pagal reglamentą arba yra pasirašytas susitarimas, pagal kurį leidžiama atlikti pervedimą; gavėjas atitiko visus tinkamumo kriterijus; galima pagrįstai apskaičiuoti sumą.

Kai gaunamas bet koks pripažinimo kriterijus atitinkantis mokėjimo prašymas arba prašymas padengti išlaidas, jie pripažįstami išlaidomis, lygiomis reikalavimus atitinkančiai sumai. Finansuoti tinkamos išlaidos, kurios turi būti kompensuotos gavėjams, tačiau apie kurias dar nėra pranešta, metų pabaigoje yra įvertinamos ir įrašomos kaip sukauptos sąnaudos.

1.5. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.5.1. Neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtasis turtas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių. Neapibrėžtasis turtas parodomas, kai tikimasi gauti ekonominės naudos arba turėti naudojimo galimybių.

1.5.2. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtasis įsipareigojimas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti įsipareigojimas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių, arba dabartinis įsipareigojimas, atsiradęs dėl praeities įvykių, kuris dar nėra pripažintas, nes nėra tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą arba naudojimo galimybių teikiantys išteklių, arba retais atvejais – kai įsipareigojimo suma negali būti pakankamai patikimai nustatyta. Neapibrėžtasis įsipareigojimas parodomas, nebent ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokų arba naudojimo galimybių tikimybė yra maža.

1.6. BENDRAS FINANSAVIMAS

Gauti bendro finansavimo įnašai atitinka sąlyginių pajamų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir yra parodyti kaip valstybėms narėms, ne valstybėms narėms ir kitiems subjektams mokėtinos sumos. EPF turi panaudoti įnašus paslaugoms trečiosioms šalims teikti, o jei to nedaro – turi gražinti turtą (gautus įnašus). Likusią mokėtiną bendro finansavimo susitarimų sumą sudaro gauti bendro finansavimo įnašai, atėmus su projektu susijusias patirtas išlaidas. Grynajam turtui tai nedaro jokio poveikio.

Su bendro finansavimo projektais susijusios išlaidos pripažįstamos tuomet, kai patiriamos. Atitinkama įnašų suma pripažįstama kaip veiklos pajamos ir ekonominiame tų metų rezultate tai nedaro jokio poveikio.

2. BALANSO PASTABOS

TURTAS

2.1. FINANSINIS TURTAS

2019 m. gruodžio 31 d. EPF finansinio turto vertė siekė 36 mln. EUR (2018 m. – nuli). Jį sudarė parduoti laikomas finansinis turtas, kuris beveik visas yra investicijos į nuosavo kapitalo priemones.

2.2. IŠANKSTINIS FINANSAVIMAS

Pagal daugumą sutarčių numatoma, kad išankstiniai mokėjimai atliekami iki darbų pradžios, tiekiamų prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo. Kartais sutartyse pateiktame mokėjimų tvarkaraštyje numatoma mokėjimus atlikti atsižvelgiant į pažangos ataskaitas. Išankstinis finansavimas paprastai atliekamas šalies arba teritorijos, kurioje vykdomas projektas, valiuta.

Pagal išankstinio finansavimo galimo panaudojimo laiką nustatoma, ar išankstinis finansavimas bus parodomas kaip trumpalaikis ar kaip ilgalaikis. Panaudojimo laikas nustatytas su projektu susijusiame susitarime. Visos sumos, panaudotos per dvylikos mėnesių terminą nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, parodomos kaip trumpalaikis išankstinis finansavimas. Kadangi dauguma EPF projektų yra ilgalaikiai, jiems skiriamais išankstiniais mokėjimais turėtų būti galima naudotis ilgiau nei vienus metus. Todėl šios išankstinio finansavimo sumos parodomos kaip ilgalaikis turtas.

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
<i>Ilgalaikis išankstinis finansavimas</i>	2.2.1	–	6	325	580	910	887
<i>Trumpalaikis išankstinis finansavimas</i>	2.2.2	0	26	441	821	1 288	1 448
Iš viso		0	32	766	1 401	2 199	2 335

Bendro išankstinio finansavimo sumažėjimą 2019 m. gruodžio 31 d. daugiausia galima paaiškinti sumažėjusiu 10-ojo EPF išankstiniu finansavimu (2018 m. – 964 mln. EUR). Pagal EPF gyvavimo ciklą daugelis su 10-uju EPF susijusių sutarčių buvo įvykdytos ir užbaigtos. Pagal šį EPF vykdomų sutarčių skaičius sumažėjo nuo maždaug 2 600 2018 m. iki maždaug 2 300 2019 m. Todėl išankstinio finansavimo mokėjimų paramos gavėjams lygis sumažėjo, o išankstinio finansavimo patvirtinimų padaugėjo.

Šį sumažėjimą iš dalies kompensavo padidintas išankstinis finansavimas, susijęs su 11-uju EPF (2018 m. – 1 328 mln. EUR). 11-asis EPF pradėjo veikti 2015 m., o 2019 m. buvo visu pajėgumu įgyvendinamos priimtose priemonės. Vykdomų sutarčių skaičius padidėjo nuo maždaug 2 300 2018 m. iki 3 400 2019 m., todėl bendra vykdomo išankstinio finansavimo suma padidėjo 73 mln. EUR.

2.2.1. Ilgalaikis išankstinis finansavimas

mln. EUR

	2019 12 31	2018 12 31
Tiesioginis valdymas		
Vykdo:		
Komisija	190	140
ES vykdomosios įstaigos	6	–
ES delegacijos	49	48
	244	188
Netiesioginis valdymas		
Vykdo:		
EIB ir EIF	313	367
Tarptautinės organizacijos	291	280
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas	22	6
Viešosios teisės įstaigos	22	24
Trečiosios šalys	17	21
ES įstaigos ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigos	1	–
	665	698
Iš viso	910	887

2.2.2. Trumpalaikis išankstinis finansavimas

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Išankstinis finansavimas (bendra suma)	0	115	1 627	3 288	5 030	5 153
Padengta atliekant atskyrimą	–	(89)	(1 186)	(2 467)	(3 742)	(3 705)
Iš viso	0	26	441	821	1 288	1 448

2.2.3. Gautos išankstinio finansavimo garantijos

Garantijos yra skirtos išankstiniam finansavimui užtikrinti ir jų atsisakoma, kai sumokama paskutinė pagal projektą reikalaujama suma. 2019 m. gruodžio 31 d. EPF gautų išankstinio finansavimo garantijų vertė sumažėjo iki 46 mln. EUR (2018 m. – 79 mln. EUR).

Daugiausia išankstinio finansavimo išmokėta pagal netiesioginį valdymą. Šiuo atveju garantijos gavėjas yra ne EPF, o perkančioji organizacija. Net jei EPF nėra gavėjas, tomis garantijomis apsaugomas jo turtas.

2.3. PATIKOS FONDO ĮNAŠAI

Šioje antraštinėje dalyje nurodyta suma, sumokėta kaip įnašai į ES patikos fondą Afrikai ir ES patikos fondą „Bêkou“. Įnašai neapima sąnaudų, kurias patyrė patikos fondai ir kurios priskirtinos EPF.

Patikos fondo įnašus EPF naudoja laikydamasis tiesioginio valdymo principo.

mln. EUR

	Grynasis įnašas 2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. sumokėti įnašai	Patikos fondų grynujų išlaidų priskyrimas 2019 m.	Grynasis įnašas 2019 m. gruodžio 31 d.
Afrika	193	600	(530)	263
„Bêkou“	9	–	(5)	4
Iš viso	201	600	(535)	266

2.4. IŠ PREKYBOS GAUTINOS SUMOS IR NEPREKYBINĖS SUSIGRAŽINTINOS SUMOS

mln. EUR

	Pastaba	2019 12 31	2018 12 31
Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos	2.4.1	32	37
Iš prekybos operacijų gautinos sumos	2.4.2	91	101
Iš viso		123	138

2.4.1. Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Valstybės narės	–	0	–	1	1	5
Klientai	1	4	17	4	27	26
Viešosios įstaigos	–	9	11	1	21	25
Trečiosios valstybės	0	2	4	0	7	5
Vertės sumažinimas	(2)	(13)	(12)	(1)	(27)	(27)
Įmonių grupei priklausančių įmonių jungiamosios sąskaitos su ES institucijomis	–	–	–	4	4	3
Iš viso	0	3	20	9	32	37

2.4.2. Iš prekybos operacijų gautinos sumos

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Sukauptos pajamos	1	65	21	0	88	81
Iš ES gautina suma	–	–	–	4	4	20
EPF jungiamosios sąskaitos	182	53	2 160	(2 395)	(0)	(0)
Iš viso	183	119	2 181	(2 391)	91	101

Sukauptos pajamos yra iš išankstinio projektų finansavimo gaunamos sukauptų palūkanų sumos (65 mln. EUR) ir su ES patikos fondu Afrikai susijusio išankstinio finansavimo sukauptų palūkanų sumos (21 mln. EUR).

Iš ES gautina suma yra suma, kuri buvo pervesta į Europos Komisijos valdomą patikos sąskaitą.

Siekiant padidinti veiksmingumą, 11-ajam EPF skiriamas visiems EPF bendras išdas; taip galima vykdyti operacijas tarp skirtingų EPF, kurios išlyginamos įvairius EPF balansus siejančiose EPF jungiamosiose sąskaitose.

EPF jungiamosios sąskaitos nurodytos tik atskiruose EPF. Bendra EPF jungiamųjų sąskaitų suma yra nulis.

2.5. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI³

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Specialiosios sąskaitos						
<i>Centriniai bankai</i>	–	–	–	729	729	276
	–	–	–	729	729	276
Einamosios sąskaitos						
<i>Komeraciniai bankai</i>	–	–	–	421	421	87
<i>Pinigai, priklausantys finansinėms priemonėms</i>	–	–	–	30	30	24
	–	–	–	450	450	111
Iš viso	–	–	–	1 179	1 179	387

Šios išlaidų kategorijos sumų padidėjimą 792 mln. EUR galima paaiškinti daugiausia tuo, kad įvykdyta mažiau mokėjimų, nei prognozuota. 2019 m. gruodžio 31 d. EPF mokėjimai iš viso sudarė 3 910 mln. EUR, palyginti su 4 400 mln. EUR metiniu tikslu. Dvi pagrindinės šio skirtumo priežastys yra sutarties dėl Pasaulinės partnerystės švietimo srityje su Pasaulio banku pasirašymo laikinas sustabdymas ir paramos biudžetui mokėjimų Čade, Haityje ir Benine atidėjimas.

Be to, eilutėje „Komeraciniai bankai“ pateiktos sumos pasidėjimas susijęs su 264 mln. EUR iš 2020 m. kapitalo įnašu, gautu iš Jungtinės Karalystės į „Natwest bank“ sąskaitą gruodžio mėn. pabaigoje (žr. **2.7.2.1** pastabą).

Panašiai kaip ankstesniais metais, siekiant apriboti sandorio šalies riziką, centrinių bankų sąskaitose laikoma daugiau grynųjų pinigų nei komerciniuose bankuose (žr. **5.1** pastabą).

ĮSIPAREIGOJIMAI

2.6. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

2.6.1. Bendro finansavimo mokėtinos sumos

Bendro finansavimo mokėtinos sumos yra pagal bendro finansavimo susitarimus EPF gautos lėšos. EPF turi naudoti šiuos įnašus sutartoms paslaugoms teikti trečiosioms šalims, o nepanaudotas lėšas grąžinti įnašų mokėtojams. Nuo bendro finansavimo sumų panaudojimo laiko priklauso, ar jos parodomos kaip trumpalaikės, ar kaip ilgalaikės.

Metų pabaigoje įvertinama kiekviena bendro finansavimo mokėtina suma, o visos sumos, kurios greičiausiai nebus panaudotos per ateinančius 12 mėnesių, laikomos ilgalaikėmis.

mln. EUR

	8-asis	9-asis	10-asis	11-asis	2019 12 31	2018 12 31
<i>Ilgalaikės bendro finansavimo mokėtinos sumos</i>	–	–	1	18	19	18
<i>Trumpalaikės bendro finansavimo mokėtinos sumos</i>	–	–	38	31	69	68
Iš viso	–	–	39	50	88	86

Visų bendro finansavimo mokėtinų sumų padidėjimas 2,6 mln. EUR yra bendras 2019 m. gautų naujų bendro finansavimo sumų (17 mln. EUR) ir su bendro finansavimo projektais susijusių išlaidų (14,4 mln. EUR) poveikis. Pagal bendro finansavimo apskaitos taisyklės patirtos sąnaudos metų rezultatui poveikio

³ Remiantis 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento 53 straipsnio nuostatomis, išdo lėšos nurodomos 11-ojo EPF balanse. Įvairių banko sąskaitų pobūdis nurodytas 5 skyriuje „Finansinės rizikos valdymas“.

neturėjo, nes jos buvo pripažintos tiek bendro finansavimo išlaidomis (**3.4** pastaba), tiek bendro finansavimo pajamomis (**3.1.1** pastaba).

2.7. MOKĖTINOS SUMOS

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Trumpalaikės mokėtinios sumos	2.7.1	–	5	72	106	182	173
Įvairios mokėtinios sumos	2.7.2	–	(0)	36	298	334	68
Iš viso		–	5	108	404	516	241

2.7.1. Trumpalaikės mokėtinios sumos

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Tiekėjai	–	4	67	27	97	102
Valstybės narės	–	0	0	2	2	1
Trečiosios valstybės	0	–	4	74	78	37
Viešosios įstaigos	–	2	70	20	92	43
Kitos trumpalaikės mokėtinios sumos	(0)	(1)	(70)	(17)	(88)	(10)
Iš viso	–	5	72	106	182	173

Mokėtinios sumos apima EPF gautas išlaidų deklaracijas, susijusias su dotacijų skyrimo veikla. Jos įrašomos padengti reikalaujama suma nuo mokėjimo prašymo gavimo momento. Tokia pati procedūra taikoma sąskaitoms faktūroms ir kreditiniams dokumentams, gautiems vykdant viešuosius pirkimus. Į atitinkamus prašymus padengti išlaidas buvo atsižvelgta per metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo procedūras. Vadovaujantis tais atskyrimo įrašais, apskaičiuotosios reikalavimus atitinkančios sumos buvo pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje. Reikalavimų neatitinkančios sumos buvo parodytos kaip kitos trumpalaikės mokėtinios sumos.

2.7.2. Įvairios mokėtinios sumos

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Bendro finansavimo mokėtinios sumos	2.6.1	–	–	38	31	69	68
Būsimųjų laikotarpių kapitalo įnašai	2.7.2.1	–	–	–	264	264	–
Kitos įvairios mokėtinios sumos		–	–	(2)	3	1	0
Iš viso		–	–	36	298	334	68

2.7.2.1. Būsimųjų laikotarpių kapitalo įnašai

2019 m. gruodžio 31 d. visa 264 mln. EUR suma yra susijusi su gruodžio mėn. pabaigoje į EPF sumokėtu 2020 m. JK įnašu. 2018 m. gruodžio 31 d. iš anksto sumokėtų kapitalo įnašų nebuvo.

2.8. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR BŪSIMOJO LAIKOTARPIO PAJAMOS

mln. EUR

8-asis	9-asis	10-asis	11-asis	2019 12 31	2018 12 31
--------	--------	---------	---------	------------	------------

	EPF	EPF	EPF	EPF		
Sukauptos sąnaudos	–	96	240	982	1 318	1 279
Kitos sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos	–	–	0	1	1	3
Iš viso	–	96	240	983	1 319	1 281

Sukauptos sąnaudos apima numatomas įgyvendinamų arba pasibaigusių sutarčių veiklos sąnaudas be patvirtintų prašymų padengti išlaidas, kai finansuoti tinkamos lėšų gavėjų patirtos išlaidos buvo apskaičiuotos remiantis išsamiausia tuo metu turėta informacija. Numatomų sukauptų sąnaudų dalis, susijusi su išmokėtu išankstiniu finansavimu, įrašyta kaip išankstinio finansavimo sumų sumažinimas (žr. 2.2 pastabą).

Padidėjimas pagal šią išlaidų kategoriją yra bendras sukauptų sąnaudų pagal 11-ąją EPF padidėjimo (2018 m. – 838 mln. EUR) ir sukauptų sąnaudų pagal 10-ąją EPF sumažėjimo (2018 m. – 358 mln. EUR) poveikis. Tai atitinka EPF gyvavimo ciklą ir taip pat yra susiję su pagal šiuos EPF vykdomų sutarčių skaičiaus raida. 11-asis EPF 2019 m. veikė visu pajėgumu, todėl 2019 m. gruodžio 31 d. buvo daug daugiau vykdomų sutarčių, kurių sąnaudas reikėjo apskaičiuoti ir sukaupti. Kita vertus, daugelis sutarčių pagal 10-ąją EPF 2019 m. buvo įvykdytos ir užbaigtos, todėl sumažėjo pagal šį EPF vykdomų sutarčių skaičius ir sukauptų sąnaudų suma.

GRYNASIS TURTAS

2.9. TIKROSIOS VERTĖS REZERVAS

Remiantis apskaitos taisyklėmis, parduoti laikomo finansinio turto koregavimas, kad atitiktų tikrąją vertę, įtraukiamas į tikrosios vertės rezervą.

	mln. EUR	
	2019 12 31	2018 12 31
Įtraukta į tikrosios vertės rezervą	(2)	–
Įtraukta į finansinės veiklos ataskaitą	–	–
Iš viso	(2)	–

2.10. FONDO KAPITALAS

2.10.1. Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF

	mln. EUR				
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
Fondo kapitalas	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264
Nepareikalautasis fondo kapitalas	–	(0)	(0)	(22 840)	(22 840)
Pareikalautasis fondo kapitalas 2018 m. gruodžio 31 d.	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423
Fondo kapitalas	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264
Nepareikalautasis fondo kapitalas	–	(15)	(0)	(18 440)	(18 455)
Pareikalautasis fondo kapitalas 2019 m. gruodžio 31 d.	12 164	10 758	20 960	10 927	54 809

Fondo kapitalas – visa atitinkamo EPF valstybių narių įnašų suma, kaip nustatyta kiekviename vidaus susitarime. Nepareikalautosios lėšos – sumos, kurių valstybių narių dar nepareikalauta sumokėti. Pareikalautasis fondo kapitalas – įnašai, kuriuos EPF pareikalavo sumokėti ir kuriuos valstybės narės pervedė į izdo sąskaitas (žr. 2.10.2 toliau).

2.10.2. Pareikalautasis ir nepareikalautasis fondo kapitalas pagal valstybes nares

mln. EUR

Įnašai į 11-ąjį EPF	%	Nepareikalautasis fondo kapitalas 2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. pareikalautasis kapitalas	Nepareikalautasis fondo kapitalas 2019 m. gruodžio 31 d.
Austrija	2,40	548	(105)	442
Belgija	3,25	742	(143)	599
Bulgarija	0,22	50	(10)	40
Kroatija	0,23	51	(10)	42
Kipras	0,11	25	(5)	21
Čekija	0,80	182	(35)	147
Danija	1,98	452	(87)	365
Estija	0,09	20	(4)	16
Suomija	1,51	345	(66)	278
Prancūzija	17,81	4 068	(784)	3 285
Vokietija	20,58	4 700	(906)	3 795
Graikija	1,51	344	(66)	278
Vengrija	0,61	140	(27)	113
Airija	0,94	215	(41)	173
Italija	12,53	2 862	(551)	2 311
Latvija	0,12	27	(5)	21
Lietuva	0,18	41	(8)	33
Liuksemburgas	0,26	58	(11)	47
Malta	0,04	9	(2)	7
Nyderlandai	4,78	1 091	(210)	881
Lenkija	2,01	458	(88)	370
Portugalija	1,20	273	(53)	221
Rumunija	0,72	164	(32)	132
Slovakija	0,38	86	(17)	69
Slovėnija	0,22	51	(10)	41
Ispanija	7,93	1 812	(349)	1 463
Švedija	2,94	671	(129)	542
Jungtinė Karalystė	14,68	3 353	(646)	2 707
Iš viso	100,00	22 840	(4 400)	18 440

Kadangi 8-ojo, 9-ojo ir 10-ojo EPF kapitalas buvo pareikalautas ir visas gautas ankstesniais metais, 2019 m. buvo pareikalauta 4 400 mln. EUR suma, susijusi tik su 11-uju EPF.

2.10.3. Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Iš veiklą užbaigusių EPF pervestos lėšos	627	1 625	–	–	2 252	2 252

Į šią kategoriją įtraukti iš veiklą užbaigusių EPF į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF pervesti ištekliai.

2.10.4. Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	(2 503)	2 177	120	206	–
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 10-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	(7)	(40)	47	–	0
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	–	–	(112)	112	–
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(2 509)	2 137	55	317	–
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 10-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	(1)	(27)	28	–	(0)
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	–	–	181	(181)	–
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	(2 510)	2 109	265	136	–

Į šią kategoriją įtraukti tarp aktyvių EPF pervesti ištekliai.

Įsigaliojus Kotonu susitarimui, visos ankstesniuose aktyviuose EPF nepanaudotos lėšos pervedamos į naująsias įsigaliojusį EPF po įsipareigojimų panaikinimo. Iš kitų EPF pervestais ištekliais padidinami gaunančiojo fondo asignavimai ir sumažinami fondo, kuriam lėšos buvo skirtos iš pradžių, asignavimai. Į 10-ojo ir 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą pervestos lėšos gali būti naudojamas tik laikantis vidaus susitarimuose nustatytų specialių sąlygų.

3. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITOS PASTABOS

PAJAMOS

mln. EUR

	Pastaba	2019	2018
Pajamos iš neprekybinių operacijų	3.1	28	4
Pajamos iš prekybos operacijų	3.2	46	57
Iš viso		74	60

3.1. PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019	2018
Išlaidų susigrąžinimas		0	0	9	4	13	21
STABEX lėšų susigrąžinimas		–	–	0	–	0	0
Bendro finansavimo pajamos	3.1.1	–	–	9	5	14	(17)
Iš viso		0	0	18	10	28	4

Pajamas iš neprekybinių operacijų galima suskirstyti pagal valdymo metodą:

mln. EUR

	2019	2018
Tiesioginis valdymas		
Vykdo:		
Komisija	1	1
ES delegacijos	6	3
	6	4
Netiesioginis valdymas		
Vykdo:		
Trečiosios šalys	15	(13)
Tarptautinės organizacijos	5	12
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas	2	1
	22	–
Iš viso	28	4

3.1.1. Bendro finansavimo pajamos

Gauti bendro finansavimo įnašai atitinka sąlyginių pajamų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir neturėtų turėti poveikio finansinės veiklos ataskaitai. Įnašai nurodomi prie įsipareigojimų (žr. **2.6.1** pastabą), kol neįvykdomos su skirtomis lėšomis susijusios sąlygos, t. y. nepatiriama finansuoti tinkamų išlaidų (žr. **3.4** pastabą). Tuomet atitinkama suma finansinės veiklos ataskaitoje pripažįstama bendro finansavimo pajamomis iš neprekybinių operacijų. Todėl ekonominiame tų metų rezultatui tai nedaro jokio poveikio.

3.2. PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019	2018
<i>Finansinės pajamos</i>	(0)	(0)	3	4	7	10
<i>Kitos pajamos</i>	1	6	21	12	39	46
Iš viso	1	6	24	16	46	57

Finansines pajamas iš esmės sudaro palūkanos už neįvykdytus vykdomuosius raštus sumoms susigražinti (6,6 mln. EUR) ir palūkanos už išankstinį finansavimą. Kitos pajamos yra susijusios su užsienio valiutos keitimo pelnu. Atitinkami užsienio valiutos keitimo nuostoliai įrašomi kaip kitos sąnaudos (žr. 3.6 pastabą).

IŠLAIDOS

3.3. PAGALBOS PRIEMONĖS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019	2018
<i>Programuojama pagalba</i>	0	(0)	295	1 824	2 119	2 001
<i>Makroekonominė parama</i>	–	29	–	–	29	26
<i>Sektorių politika</i>	–	0	–	–	0	2
<i>AKR vidaus projektai</i>	–	2	272	678	951	827
<i>Neatidėliotina pagalba</i>	–	4	12	97	112	873
<i>Institucinė parama</i>	–	–	0	7	7	18
<i>Įnašai į patikos fondus</i>	–	–	–	535	535	307
Iš viso	0	35	579	3 141	3 755	4 054

EPF veiklos išlaidos apima įvairias pagalbos priemones ir gali būti įvairių rūšių, atsižvelgiant į tai, kaip pinigai išmokami ir valdomi.

Sumažėjimas pagal šią išlaidų kategoriją yra bendras išlaidų pagal 11-ąjį EPF padidėjimo (2018 m. – 3 012 mln. EUR) ir išlaidų pagal 10-ąjį EPF sumažėjimo (2018 m. – 984 mln. EUR) poveikis. Tai atitinka EPF gyvavimo ciklą ir taip pat yra susiję su pagal šiuos EPF vykdomų sutarčių skaičiaus raida. 11-asis EPF 2019 m. veikė visu pajėgumu, todėl 2019 m. gruodžio 31 d. buvo daug daugiau vykdomų sutarčių, kurias vykdam patirta išlaidų. Kita vertus, daugelis sutarčių pagal 10-ąjį EPF 2019 m. buvo įvykdytos ir užbaigtos, todėl pagal šį EPF patirta mažiau išlaidų.

Kaip pažymėta, kalbant apie 11-ąjį EPF, pagalbos priemonių išlaidų struktūra, palyginti su 2018 m., pasikeitė. Pagal šį EPF labai sumažėjo neatidėliotinos pagalbos išlaidos (2018 m. – 811 mln. EUR), o su programuojama pagalba, AKR vidaus projektu ir įnašais į patikos fondus susijusios išlaidos gerokai padidėjo (2018 m. – 1 468 mln. EUR, atitinkamai 410 mln. EUR ir 307 mln. EUR).

3.4. BENDRO FINANSAVIMO IŠLAIDOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019	2018
<i>Bendras finansavimas</i>	–	–	9	5	14	(17)

Šioje išlaidų kategorijoje nurodytos su bendro finansavimo projektais susijusios 2019 m. patirtos išlaidos. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad patirtos išlaidos apima apskaičiuotąsias sumas, susijusias su ataskaitinių laikotarpių atskyrimu (ir atitinkamai su praėjusiais metais susijusių apskaičiuotųjų sumų atkūrimu).

Atitinkamos pajamos pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje (žr. 3.1.1 pastabą).

PAGALBOS PRIEMONĖS IR BENDRO FINANSAVIMO IŠLAIDOS PAGAL VALDYMO METODĄ

mln. EUR

	2019	2018
Tiesioginis valdymas		
<i>Vykdo:</i>		
<i>Komisija</i>	86	122
<i>ES vykdomosios įstaigos</i>	(13)	31
<i>Patikos fondai</i>	483	594
<i>ES delegacijos</i>	1 141	1 003
	1 697	1 750
Netiesioginis valdymas		
<i>Vykdo:</i>		
<i>EIB ir EIF</i>	145	44
<i>Tarptautinės organizacijos</i>	1 003	920
<i>Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas</i>	126	114
<i>Viešosios teisės įstaigos</i>	184	231
<i>Trečiosios šalys</i>	613	977
<i>ES įstaigos su viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigomis</i>	1	1
	2 073	2 287
Iš viso	3 770	4 037

3.5. FINANSINĖS IŠLAIDOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019	2018
<i>Gautinų sumų vertės sumažinimas</i>	0	(2)	2	1	1	(7)

Į šią išlaidų kategoriją įtraukiamos apskaičiuotos nesusigražinamų sumų išlaidos.

3.6. KITOS IŠLAIDOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019	2018
<i>Administracinės ir IT išlaidos</i>	–	–	(41)	262	220	112
<i>Rizikos ir sąnaudų atidėjiniai</i>	–	–	–	–	–	(4)
<i>Realizuoti nuostoliai, susiję su pirkėjų įsiskolinimu</i>	–	2	1	1	3	1
<i>Valiutos keitimo nuostoliai</i>	1	6	21	9	37	39
Iš viso	1	8	(20)	272	260	148

Į šią išlaidų kategoriją daugiausia įtrauktos paramos išlaidos, t. y. administracinės išlaidos, susijusios su EPF programavimu ir įgyvendinimu. Jos apima projektų rengimo, tolesnių veiksmų, stebėjimo ir vertinimo išlaidas, taip pat kompiuterinių tinklų, techninės pagalbos ir kt. išlaidas.

4. NEAPIBRĖŽTASIS ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS KITA BEI SVARBI INFORMACIJA

4.1. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Įvykdymo garantijos	–	10	5	0	15	11
Sulaikytų sumų garantijos	–	5	4	–	9	7
Iš viso	–	15	8	0	24	17

Įvykdymo garantijų reikalaujama siekiant užtikrinti, kad EPF finansavimo gavėjai įvykdytų savo sutartyse su EPF numatytus įsipareigojimus.

Sulaikytų sumų garantijos susijusios tik su darbų sutartimis. Paprastai 10 % tarpinių mokėjimų gavėjams sulaikoma siekiant užtikrinti, kad rangovas įvykdytų savo įsipareigojimus. Šios sulaikytos sumos parodomos kaip mokėtinos sumos. Perkančiajai organizacijai sutikus rangovas vietoj to gali pateikti sulaikytų sumų garantiją, kuri pakeičia sulaikytas tarpinių mokėjimų sumas. Šios gautos garantijos parodomos kaip neapibrėžtasis turtas.

Netiesioginiu būdu valdomų sutarčių atveju garantijos priklauso kitai nei EPF perkančiajai organizacijai, todėl EPF jų neatskleidžia.

4.2. KITA SVARBI INFORMACIJA

4.2.1. Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai

Toliau nurodyta suma yra neįvykdytas biudžetinis įsipareigojimas (pranc. *Reste à Liquider*), atėmus susijusias sumas, kurios finansinės veiklos ataskaitoje buvo įtrauktos į išlaidas. Neįvykdytas biudžetinis įsipareigojimas yra suma, kurią sudaro nepanaudotų įsipareigojimų, pagal kuriuos dar neatlikti mokėjimai ir (arba) dar nepanaikinti įsipareigojimai. Tai įprasta daugiamečių programų pasekmė.

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2019 12 31	2018 12 31
Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai	(0)	42	576	7 946	8 564	9 071

2019 m. gruodžio 31 d. neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai iš viso sudarė 10 270 mln. EUR (2018 m. – 10 616 mln. EUR).

5. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Toliau pateikiama informacija apie EPF finansinės rizikos valdymą yra susijusi su išdo operacijomis, kurias EPF vardu atlieka Komisija, kad panaudotų fondo išteklius.

5.1. RIZIKOS VALDYMO POLITIKA IR APSIDRAUDIMO VEIKSMAI

Išdo operacijų valdymo taisyklės ir principai nustatyti 11-ojo EPF finansiniame reglamente ir vidaus susitarime.

Remiantis pirmiau nurodytu reglamentu, taikomi šie pagrindiniai principai:

- (a) EPF įnašus valstybės narės moka į specialiąsias sąskaitas, kurios yra atidarytos kiekvienos valstybės narės centriniame banke arba jos paskirtoje finansų įstaigoje. Įnašų sumos lieka tose specialiosiose sąskaitose iki tol, kol turės būti atlikti EPF mokėjimai.
- (b) EPF įnašus valstybės narės moka eurai, o EPF mokėjimai atliekami eurai ir kitomis valiutomis.
- (c) EPF vardu Komisijos atidarytos banko sąskaitos negali būti pereikvotos.

Be specialiųjų sąskaitų, Komisija EPF vardu yra atidariusi kitas banko sąskaitas finansų įstaigose (centriniuose ir komerciniuose bankuose), kad galėtų atlikti mokėjimus ir gauti kitokias įplaukas nei valstybių narių įnašai į biudžetą.

Išdo ir mokėjimo operacijos yra itin automatizuotos ir atliekamos naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis sistemomis. Siekiant garantuoti sistemų saugumą ir užtikrinti pareigų atskyrimą pagal Finansinį reglamentą, taikomos specialios procedūros, Komisijos vidaus kontrolės standartai ir audito principai.

Siekiant riboti veiklos ir finansinę riziką bei užtikrinti tinkamą kontrolės lygį, raštišku gairių ir procedūrų rinkiniu reguliuojamas išdo ir mokėjimo operacijų valdymas. Šios gairės ir procedūros apima įvairius operacijų aspektus, ir reguliariai tikrinama, kaip jų laikomasi.

5.2. VALIUTOS RIZIKA

Metų pabaigoje EPF tenkanti valiutos rizika – grynoji pozicija

mln. EUR

	2019 12 31						2018 12 31							
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Kita	Iš viso	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Kita	Iš viso
Finansinis turtas														
<i>Gautinos ir susigražintinos sumos</i>	–	–	–	–	115	8	123	63	–	0	–	67	8	138
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	1	–	–	–	1 178	–	1 179	1	0	–	–	386	–	387
	1	–	–	–	1 293	8	1 302	64	0	0	–	453	8	525
Finansiniai įsipareigojimai														
<i>Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai</i>	–	–	–	–	(19)	–	(19)	–	–	–	–	(18)	–	(18)
<i>Mokėtinos sumos</i>	(7)	–	–	–	(509)	–	(516)	(1)	–	–	–	(218)	(22)	(241)
	(7)	–	–	–	(528)	–	(535)	(1)	–	–	–	(236)	(22)	(259)
Iš viso	(6)	–	–	–	765	8	767	63	0	0	–	217	(14)	267

Visi įnašai laikomi eurai, o kitos valiutos perkamos tik tada, kai jų prireikia mokėjimams atlikti. Dėl to EPF išdo operacijoms valiutos rizika nekyla.

5.3. PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA

EPF pinigų neskolina, todėl nepatiria palūkanų normos rizikos.

Palūkanos kaupiamos už įvairiose bankų sąskaitose laikomas fondo lėšas. Todėl Komisija EPF vardu nustatė priemones, kuriomis užtikrinama, kad uždirbamos palūkanos reguliariai atspindėtų rinkos palūkanų normas bei galimą jų svyravimą.

EPF įnašus valstybės narės moka į specialiąsias sąskaitas, kurios yra atidarytos kiekvienos valstybės narės centriniame banke arba jos paskirtoje finansų įstaigoje. Kadangi kai kurioms šių sąskaitų taikomas atlyginimas šiuo metu gali būti neigiamas, nustatytos pinigų valdymo procedūros, siekiant minimizuoti atitinkamose sąskaitose esančias lėšas. Be to, remiantis Tarybos reglamentu (ES) 2016/888, bet kokią neigiamą atlyginimą už tas sąskaitas dengia susijusi valstybė narė.

Už vienos nakties indėlius komercinių bankų sąskaitose atlyginama kiekvieną dieną. Atlyginimas už tokiose sąskaitose laikomas lėšas paremtas kintamomis rinkos palūkanų normomis, kurioms taikoma sutartinė marža (teigiama arba neigiama). Daugumos sąskaitų palūkanų skaičiavimas susietas su rinkos orientacine palūkanų norma ir patikslinamas, kad būtų atsižvelgiama į bet kokius šios normos svyravimus. Todėl EPF negresia jokia rizika, kad už jo lėšas bus galėtų būti atlyginta mažesnėmis nei rinkos normomis.

5.4. KREDITO RIZIKA (SANDORIO ŠALIES RIZIKA)

Finansinis turtas, kurio mokėjimai nepradelsti ir vertė nesumažėjusi

mln. EUR

	Iš viso	Nepradelsta ir vertė nesumažėjusi	Pradelsta, bet vertė nesumažėjusi		
			< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>	123	100	16	7	–
Iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	123	100	16	7	–
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>	138	121	12	5	–
Iš viso 2018 m. gruodžio 31 d.	138	121	12	5	–

Finansinis turtas pagal rizikos kategorijas

mln. EUR

	2019 12 31			2018 12 31		
	Gautinos sumos	Grynieji pinigai	Iš viso	Gautinos sumos	Grynieji pinigai	Iš viso
Sandorio šalys, turinčios išorės kredito reitingą						
<i>Aukščiausio ir aukšto lygio</i>	7	958	965	5	303	308
<i>Aukštesnio vidutinio lygio</i>	–	220	220	–	80	80
<i>Žemesnio vidutinio lygio</i>	–	1	1	–	4	4
<i>Neinvesticinio lygio</i>	–	0	0	–	0	0
	7	1 179	1 186	5	387	391
Sandorio šalys, neturinčios išorės kredito reitingo						
<i>1 grupė (skolininkai, praeityje neturėję įsipareigojimų neįvykdymo atvejų)</i>	116	0	116	133	0	134
<i>2 grupė (skolininkai, praeityje turėję įsipareigojimų neįvykdymo atvejų)</i>	–	–	–	–	–	–
Iš viso	116	0	116	133	0	134

Iš viso	123	1 179	1 302	138	387	525
----------------	------------	--------------	--------------	------------	------------	------------

Neinvesticinio lygio ir *žemesnio vidutinio lygio* kategorijų lėšos daugiausia susijusios su valstybių narių įnašais į EPF, kurie mokami į specialiąsias sąskaitas, atidarytas valstybių narių pagal EPF FR 20 straipsnio 3 dalį. Remiantis šiuo reglamentu, tokių įnašų suma privalo likti tose specialiosiose sąskaitose, kol reikės atlikti mokėjimus.

Pagal EPF FR dauguma EPF išdo išteklių laikoma valstybių narių atidarytose specialiosiose sąskaitose, kurios skirtos jų įnašams mokėti. Dauguma tokių sąskaitų laikomos valstybių narių išduose arba nacionaliniuose centriniuose bankuose. Šios įstaigos EPF kelia mažiausią sandorio šalių riziką (rizika tenka jame dalyvaujančioms valstybėms narėms).

Mokėjimams padengti komerciniuose bankuose laikomų EPF išdo išteklių atveju šios sąskaitos papildomos reikiamu laiku ir jas automatiškai tvarko Komisijos išdo pinigų valdymo sistema. Kiekvienoje sąskaitoje laikomos minimalios pinigų sumos, atitinkančios kasdienių iš jos atliekamų mokėjimų vidurkį. Dėl to šiose sąskaitose per naktį laikomos sumos visada yra nedidelės ir taip užtikrinama, kad EPF tenka nedidelė rizika.

Be to, siekiant sumažinti EPF tenkančią sandorio šalies riziką, atrenkant komercinius bankus taikomos specialios gairės.

Visi komerciniai bankai atrenkami konkurso būdu. Norint dalyvauti konkurso procedūrose, minimalus trumpalaikis kredito reitingas turi būti „Moody's“ P-1 arba lygiavertis reitingas (S&P A-1 arba „Fitch“ F1). Tam tikromis tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis gali užtekti mažesnio lygio reitingo.

5.5. LIKVIDUMO RIZIKA

Finansinių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

mln. EUR

	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	516	2	17	535
Iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	516	6	22	516
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	241	7	11	259
Iš viso 2018 m. gruodžio 31 d.	241	7	11	259

EPF taikomais biudžeto principais užtikrinama, kad biudžeto laikotarpiu mokėjimams atlikti visada užtektų bendrų pinigų išteklių. Iš tiesų bendra valstybių narių įnašų suma atitinka bendrą atitinkamo biudžeto laikotarpio mokėjimo asignavimų sumą.

Vis dėlto valstybės narės įnašus EPF moka tris kartus per metus, o mokėjimams būdingas sezoniškumas.

Siekiant užtikrinti, kad išdo išteklių visada užtektų mokėjimams, kurie turi būti atlikti konkretų mėnesį, padengti, Komisijos išdo tarnyba ir atitinkami mokėjimus atliekantys departamentai reguliariai keičiasi informacija apie išdo būklę.

Be to, kas paminėta pirmiau, vykdant EPF išdo operacijas automatizuotomis pinigų valdymo priemonėmis užtikrinama, kad kiekvienos EPF banko sąskaitos likvidumas kasdien būtų pakankamas.

6. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ TEIKIAMA INFORMACIJA

Susijusios EPF šalys yra „Bêkou“, Afrikos ir ES patikos fondai ir Europos Komisija. Šių subjektų tarpusavio sandoriai yra įprasta EPF operacijų dalis ir todėl pagal ES apskaitos taisykles šiems sandoriams nekeliami jokie specialūs informacijos atskleidimo reikalavimai.

EPF neturi jokios atskiros vadovybės, nes ją valdo Komisija. ES aukščiausiojo rango vadovų, be kita ko, ir Komisijos, teisės į gautinas sumas paskelbtos Europos Sąjungos konsoliduotųjų metinių ataskaitų 7.2 antraštinėje dalyje „Aukščiausiojo rango vadovų teisės į gautinas sumas“.

7. ĮVYKIAI PO PASKUTINĖS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO DIENOS

Šių preliminarinių finansinių ataskaitų perdavimo dieną, išskyrus toliau aprašytą įvykį, EPF apskaitos pareigūnas nebuvo pastebėjęs jokių reikšmingų įvykių ir jam nebuvo pranešta apie jokių reikšmingų įvykių, kurie turėtų būti atskirai atskleisti šiame skirsnyje. Metinės ataskaitos ir susijusios pastabos buvo parengtos remiantis naujausiais turimais duomenimis – tą patvirtina pirmiau pateikta informacija.

Jungtinės Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė nustojo būti Europos Sąjungos valstybe nare. Abiem šalims sudarius Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo), Jungtinė Karalystė įsipareigojo įvykdyti visus savo įsipareigojimus pagal dabartinę DFP ir ankstesnes finansines perspektyvas, lyg ji vis dar būtų valstybė narė.

Šiame susitarime dėl išstojimo nurodyta, kad Jungtinė Karalystė lieka EPF šalis iki 11-ojo EPF ir visų ankstesnių dar veiklos neužbaigusių EPF veiklos užbaigimo, ir šiuo atžvilgiu prisiima tokius pačius įsipareigojimus, kaip ir valstybės narės, pagal vidaus susitarimą, kuriuo jis buvo įsteigtas, taip pat su ankstesniais EPF susijusius įsipareigojimus iki jų veiklos užbaigimo. Ji gali dalyvauti EPF komitete kaip stebėtoja be balsavimo teisės.

Susitarime dėl išstojimo taip pat nustatyta, kad tais atvejais, kai projektų sumos pagal 10-ąjį EPF arba ankstesnius EPF šio susitarimo įsigaliojimo dieną nebuvo skirtos arba nebuvo panaudotos, Jungtinei Karalystei priklausanti tų sumų dalis pakartotinai nenaudojama. Tas pats taikytina ir Jungtinės Karalystės pagal 11-ąjį EPF po 2020 m. gruodžio 31 d. neskirtų lėšų daliai arba nepanaudotoms sumoms.

Šių preliminarinių finansinių ataskaitų perdavimo metu, remiantis sudarytu ir jau veikiančiu Susitarimu dėl išstojimo, finansinio poveikio, kurį reikėtų nurodyti 2019 m. EPF metinėse ataskaitose, nėra.

Liga COVID-19 (COVID-19)

Pirmąjį 2020 m. ketvirtį koronaviruso protrūkis padarė didžiulį pasaulinį poveikį, be kita ko, finansų rinkoms, kuriose labai sumažėjo visi pagrindiniai indeksai. Dėl to padidėjo finansinių priemonių, įskaitant EPF balanse nurodytas priemones, tikrosios vertės kintamumas. Kadangi koronaviruso protrūkis yra nekoreguojantis įvykis, pateiktų duomenų koreguoti nereikia. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais COVID-19 greičiausiai turės įtakos tam tikro turto ir įsipareigojimų pripažinimui ir vertinimui finansinėse ataskaitose. Remiantis šių preliminarinių ataskaitų perdavimo metu turėta informacija, koronaviruso protrūkio finansinio poveikio negalima patikimai įvertinti.

8. EKONOMINIO REZULTATO IR BIUDŽETO REZULTATO SUDERINIMAS

Ekonominis metų rezultatas apskaičiuotas pagal kaupiamosios apskaitos principus. Tačiau biudžeto rezultatas grindžiamas pinigų apskaitos taisyklėmis. Kadangi ekonominis rezultatas ir biudžeto rezultatas yra tų pačių susijusių veiklos operacijų rezultatai, naudinga kontrolės priemonė – užtikrinti, kad jie būtų suderinami. Toliau pateikiamoje lentelėje šis suderinimas parodomas pabrėžiant pagrindines derinamas sumas, išskaidytas į pajamų ir išlaidų punktus. Lentelės pastabose pateikiama papildoma informacija apie svarbiausių derinamų punktų pobūdį.

mln. EUR

	2019	2018
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(3 956)	(4 118)
Pajamos		
<i>Teisės į gautinas sumas, neturinčios poveikio biudžeto rezultatui</i>	–	(1)
<i>Einamaisiais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios dar nesurinktos</i>	(16)	(11)
<i>Ankstesniais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios surinktos einamaisiais metais</i>	23	11
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	53	36
<i>Sukauptos pajamos (grynosios)</i>	(67)	(39)
<i>Kitos</i>	(3)	(1)
Išlaidos		
<i>Dar nesumokėtos einamųjų metų išlaidos</i>	107	115
<i>Einamaisiais metais sumokėtos ankstesnių metų išlaidos</i>	(672)	(366)
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	(44)	(179)
<i>Sukauptos sąnaudos (grynosios)</i>	719	484
METINIS BIUDŽETO REZULTATAS	(3 856)	(4 069)

8.1. DERINAMI PUNKTAI. PAJAMOS

Finansinių metų biudžeto pajamos yra pajamos, gautos surinkus gautinas sumas pagal per metus nustatytas teises, ir sumos, gautos pagal teises, nustatytas ankstesniais metais.

Teisės į gautinas sumas, neturinčios poveikio biudžeto rezultatui, įtraukiamos į ekonominį rezultatą, tačiau biudžeto prasme jų negalima laikyti pajamomis, nes sumokėta suma pervedama į rezervus ir jos nebegalima vėl panaudoti be Tarybos sprendimo.

Einamaisiais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios dar nesurinktos, suderinimo tikslais turi būti išskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos nesudaro biudžeto pajamų dalies. Tačiau **einamaisiais metais surinktos sumos pagal ankstesniais metais nustatytas teises į gautinas sumas** suderinimo tikslais turi būti pridėtos prie ekonominio rezultato.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis – išankstinio finansavimo ir iš gavėjų susigrąžintų sumų tarpuskaityta. Šios piniginės įplaukos yra biudžeto pajamos, tačiau jos neturi poveikio ekonominiam rezultatui, todėl jas reikia pridėti suderinimo tikslais.

Grynąsias sukauptas pajamas daugiausia sudaro sukauptos sumos, nustatytos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamųjų metų sukauptas pajamas, atėmus atkurtas sukauptas ankstesnių metų pajamas.

8.2. DERINAMI PUNKTAI. IŠLAIDOS

Dar neapmokėtos einamųjų metų išlaidos suderinimo tikslais turi būti pridėamos, nes jos įtrauktos į ekonominį rezultatą, bet nepriskiriamos biudžeto išlaidoms. Tačiau **einamaisiais metais apmokėtos**

ankstesnių metų išlaidos suderinimo tikslais turi būti išskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos yra einamųjų metų biudžeto išlaidų dalis, bet neturi poveikio ekonominiam rezultatui, arba dėl jų sumažėja išlaidos, jeigu atliekamos pataisos.

Panaikintų mokėjimų piniginės įplaukos nedaro poveikio ekonominiam rezultatui, tačiau daro poveikį biudžeto rezultatui.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis yra naujų išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais (pripažintų kaip metų biudžeto išlaidos), ir išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais arba ankstesniais metais priėmus finansuoti tinkamas išlaidas, padengimo derinys. Pastarosios sumos yra išlaidos kaupimo, bet ne biudžeto sąskaitų požiūriu, nes pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas jau buvo laikomas biudžeto išlaidomis, kai tas mokėjimas buvo atliekamas.

Grynasis sukauptas sąnaudas daugiausia sudaro sukauptos sumos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais, t. y. finansuoti tinkamos išlaidos, kurias patyrė EPF lėšų gavėjai, bet apie kurias Komisijai dar nepranešta. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamųjų metų sukauptas sąnaudas, atėmus atkurtas sukauptas ankstesnių metų sąnaudas.

EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS

2019 M. ES PATIKOS FONDO „BÊKOU“ FINANSINÊS ATASKAITOS

Reikêtų atkreipti dèmesį, kad skaičius suapvalinant iki tūkstančių eurų (tūkst. EUR) kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO „BÊKOU“ AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

Sjungos patikos fondų bendroji informacija

Remiantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (ES FR)⁴ 234 ir 235 straipsniais ir 11-ajam Europos plėtros fondui⁵ taikomo finansinio reglamento (EPF FR) 35 straipsniu, Europos Komisijai leidžiama įsteigti Sąjungos patikos fondus išorės veiksmams finansuoti (toliau – ES patikos fondai). Sąjungos patikos fondai įsteigiami pagal susitarimus su kitais paramos teikėjais siekiant vykdyti veiksmus ekstremaliųjų situacijų atveju ir veiksmus po ekstremaliųjų situacijų, kurių reikia norint reaguoti į krizę, arba teminius veiksmus.

Sąjungos patikos fondus priimdama sprendimą steigia Europos Komisija, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Taryba arba gavusi jų pritarimą. Šis sprendimas apima steigiamąjį susitarimą su kitais paramos teikėjais.

Sąjungos patikos fondai steigiami ir jų veikla vykdoma, tik kai tenkinamos šios sąlygos:

- Sąjungos intervencija turi pridėtinę vertę: Sąjungos patikos fondų tikslų, visų pirma dėl jų masto ar galimo poveikio, geriau siekti Sąjungos, o ne nacionaliniu lygmeniu, ir kai esamų finansinių priemonių naudojimo nepakaktų Sąjungos politikos tikslams pasiekti;
- Sąjungos patikos fondų veikla užtikrinamas aiškus Sąjungos politinis matomumas ir valdymo privalumai, taip pat užtikrinama geresnė Sąjungos vykdoma rizikos kontrolė bei geresnis Sąjungos ir kitų paramos teikėjų įnašų išmokėjimas;
- Sąjungos patikos fondai nesidubliuoja su kitais esamais finansavimo kanalais ar panašiomis priemonėmis neteikdami papildomos naudos;
- Sąjungos patikos fondų tikslai atitinka Sąjungos priemonės ar biudžeto punkto, kurių lėšomis jie finansuojami, tikslus.

Siekiant užtikrinti sąžiningą paramos teikėjų atstovavimą ir priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo, įsteigiama kiekvieno Sąjungos patikos fondo valdyba, kuriai pirmininkauja Komisija. Valdyboje yra kiekvienos įnašų neskiriančios valstybės narės, dalyvaujančios stebėtojo teisėmis, atstovas. Valdybos sudarymo taisyklės ir jos vidaus taisyklės nustatomos Sąjungos patikos fondo steigiamajame susitarime.

Sąjungos patikos fondai steigiami ribotam laikotarpiui, kuris nustatomas šių fondų steigiamajame susitarime. Minėtas laikotarpis gali būti pratęstas atitinkamo Sąjungos patikos fondo valdybos prašymu ir Komisijai pateikus ataskaitą, kurioje pagrindžiamas laikotarpio pratęsimas. Europos Parlamentas ir (arba) Taryba gali paprašyti Komisijos nebeskirti asignavimų patikos fondui arba persvarstyti steigiamąjį teisės aktą siekdami, kai tinkama, likviduoti patikos fondą.

Komisijos apskaitos pareigūnas veikia kaip Sąjungos patikos fondo apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas atsakingas už visiems Sąjungos patikos fondams bendrą apskaitos procedūrų ir sąskaitų plano nustatymą. Komisijos vidaus auditorius, OLAF ir Audito Rūmai turi tokius pačius įgaliojimus Sąjungos patikos fondo atžvilgiu, kaip ir kitų veiksmų, kuriuos vykdo Komisija, atžvilgiu. Sąjungos patikos fondus taip pat kasmet tikrina nepriklausomas išorės auditorius.

Dabartiniai ES patikos fondai

Iki šiol Komisija yra įsteigusi keturis ES patikos fondus:

- ES patikos fondas „**BÊKOU**“, kurio tikslas – visais atžvilgiais padėti Centrinės Afrikos Respublikai išeiti iš krizės ir remti jos atstatymo veiklą. Įsteigtas 2014 m. liepos 15 d.
- ES patikos fondas „**MADAD**“ – Europos Sąjungos regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje. Įsteigtas 2014 m. gruodžio 15 d.

⁴ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

⁵ 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinantį Reglamentą (ES) 2015/323.

- ES patikos fondas „**AFRICA**“ – Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti. Įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d.
- ES patikos fondas „**COLOMBIA**“ skirtas padėti įgyvendinti taikos susitarimą ankstyvajame atkūrimo etape ir stabilizuoti padėtį po konflikto. Įsteigtas 2016 m. gruodžio 12 d.

ES patikos fondas „Bêkou“

2014 m. liepos 15 d. ES Komisija (atstovaujama DEVCO ir ECHO generalinių direktoratų ir EIVT) ir trys ES valstybės narės (Vokietija, Prancūzija ir Nyderlandai) įsteigė pirmąjį kelių paramos teikėjų ES patikos fondą „Bêkou“, kurio pavadinimas sango kalba reiškia „viltį“ ir kurio tikslas – remti Centrinės Afrikos Respublikos (CAR) stabilizavimą ir rekonstrukciją. Jis sukurtas ne ilgesniam kaip 60 mėnesių laikotarpiui. 2019 m. gegužės mėn. ES pritarė ES patikos fondo „Bêkou“ veiklos pratęsimui iki 2020 m. gruodžio mėn., taip prailgindama bendrą jo veiklos trukmę iki 78 mėnesių.

ES patikos fondo „Bêkou“ valdybą ir veiklos komitetą sudaro paramos teikėjų bei Komisijos atstovai ir stebėtojai. Valdyba tvirtina ir peržiūri ES patikos fondo strategiją. Valdybos posėdžiai vyksta ne rečiau kaip kartą per metus.

Veiklos komitetas nagrinėja fondo finansuojamus veiksmus, juos tvirtina ir prižiūri jų įgyvendinimą. Komisija taip pat tvirtina metines ataskaitas ir metines patikos fondo finansuojamos veiklos ataskaitas.

ES patikos fondo „Bêkou“ metinės ataskaitos

Remiantis Susitarimo, kuriuo įsteigiamas Europos Sąjungos fondas Centrinės Afrikos Respublikai (ES patikos fondas „Bêkou“), 8 straipsniu ir steigiamojo susitarimo 11.2.1 straipsniu, metinės ataskaitas sudaro dvi dalys: 1) metinė finansinė ataskaita, už kurios parengimą atsakingas ES patikos fondo valdytojas, ir 2) Komisijos apskaitos pareigūno, kuris, remiantis tuo pačiu straipsniu, yra ir patikos fondo apskaitos pareigūnas, parengtos metinės finansinės ataskaitos.

Pagal steigiamojo susitarimo 8 straipsnį finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis (ES apskaitos taisyklėmis), kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Metinės ataskaitos teikiamos nepriklausomam išorės auditui, o galutinės metinės ataskaitas ES patikos fondo valdytojas ir apskaitos pareigūnas teikia tvirtinti einamosios veiklos komitetui (8.3.4 straipsnio c punktas).

ES patikos fondo „Bêkou“ metinės finansinės ataskaitos konsoliduojamos Europos plėtros fondo metinėse finansinėse ataskaitose.

Pagrindiniai metų įvykiai

Nuo ES patikos fondo „Bêkou“ įsteigimo 2014 m. liepos mėn. šis fondas priėmė 19 programų ir jo parama pasiekė daugiau kaip 2,5 mln. paramos gavėjų. Programos skirtos padėti Centrinės Afrikos Respublikai (CAR) ir jos gyventojams po 2013 m. krizės. Konkrečiau, ES patikos fondas „Bêkou“ siekia užtikrinti galimybę naudotis pagrindinėmis paslaugomis (daugiausia sveikatos, vandens ir sanitarijos), remti ekonomikos atsigavimą ir darbo vietų kūrimą, skatinti socialinę sanglaudą ir susitaikymą.

Nepaisant to, kad yra demokratiškai išrinkta vyriausybė ir 2019 m. vasario mėn. buvo pasirašytas taikos susitarimas, saugumo padėtis CAR tebėra nestabili. Šioje sudėtingoje ir nestabilioje aplinkoje ES patikos fondas „Bêkou“ naudoja savo lyginamaisiais lankstumo ir gebėjimo prisitaikyti prie kintančių aplinkybių pranašumus. Be to, ES patikos fondas „Bêkou“ ir toliau yra vienintelė priemonė, kuria, taikant tikrą pagalbą, atkūrimo ir vystymosi susiejimo metodą, didinamas tiek gyventojų, tiek valstybės atsparumas.

2019 m. gegužės mėn., atsižvelgdama į esamą situaciją CAR, ES pritarė ES patikos fondo „Bêkou“ veiklos pratęsimui iki 2020 m. gruodžio mėn., taip prailgindama bendrą jo veiklos trukmę nuo 60 iki 78 mėnesių. Oficiali procedūra, apimanti konsultacijas su Europos Parlamentu ir Taryba, buvo pradėta 2018 m., po to, kai ES patikos fondo valdyba pateikė oficialų prašymą.

Svarbiausi 2019 m. veiklos momentai:

- Gegužės mėn., pasirašius taikos susitarimą, ES patikos fondas „Bêkou“ priėmė naujas įvairius sektorius apimančias priemones, kuriomis remiamas socialinis ir ekonominis atsigavimas pietryčių regione, kuris anksčiau nebuvo prieinamas. Šia priemone siekiama atnaujinti valstybės ir gyventojų socialinę sutartį remiant ekonomikos atgaivinimą, atkuriant pagrindines sveikatos ir vandens bei sanitarijos paslaugas, skatinant dialogą ir socialinę sanglaudą, stiprinant vietos valdžios institucijas ir remiant valstybės restruktūrizavimą. Skirtas biudžetas – 18 mln. EUR.
- Spalio mėn. ES patikos fondas „Bêkou“ patvirtino verslumo skatinimo miesto ir kaimo vietovėse paramos programą, kuriai iš viso skirta 15 mln. EUR. Taip pat patvirtinta nauja techninės pagalbos ir pagalbos komunikacijos srityje priemonė. Be to, ES patikos fondas „Bêkou“ padidino trijų vykdomų priemonių sveikatos apsaugos (papildoma 21,76 mln. EUR suma), lyčių įgalėjimo (papildoma 0,5 mln. EUR suma) ir socialinės bei ekonominės reabilitacijos (papildoma 0,78 mln. EUR suma) srityse biudžetą.
- Pratęsus ES patikos fondo „Bêkou“ veiklą, lapkričio mėn. valdyba priėmė 2019–2020 m. veiklos strategiją. Joje nustatytos trys plačios intervencijos sritys, kurios tebėra aktualios ES patikos fondui: i) socialiniai sektoriai (daugiausia sveikatos, vandens ir sanitarijos); ii) ekonomikos atsparumą ir atsigavimą skatinantys veiksmai ir iii) sustiprintas valstybės restruktūrizavimo ir susitaikymo veiksmų rėmimas.
- ES patikos fondo „Bêkou“ projektams buvo būdinga tai, kad jie vykdomi nestabiliomis saugumo sąlygomis (vietinio pobūdžio konfliktai Bangyje ir nuošaliose teritorijose, po kurių sekė santykinio stabilumo laikotarpiai), bet taip pat ir sustiprintas vyriausybės, partnerių ir humanitarinės pagalbos teikėjų veiksmų koordinavimas.

Kalbant apie finansinę padėtį, 2019 m. pabaigoje ES patikos fondo įnašų mokėtojų įsipareigojimai sudarė beveik 296 mln. EUR. Palyginti su 2018 m., ši suma padidėjo 53 mln. EUR. Iš šių 295 mln. EUR dar reikia patvirtinti 31 mln. EUR.

Kalbant apie sutartis, 2019 m. ES patikos fondas „Bêkou“ pasirašė 11 naujų sutarčių, kurių bendra vertė viršija 28 mln. EUR. Jos padeda įgyvendinti fondo programas sveikatos, kaimo vietovių atsparumo ir darbo vietų kūrimo, regionų atvėrimo ir socialinio bei ekonominio atsigavimo srityse.

Galiausiai, be ankstesniais metais atliktų mokėjimų, 2019 m. išmokėta beveik 32 mln. EUR; nuo ES patikos fondo „Bêkou“ sukūrimo iš viso išmokėta beveik 151 mln. EUR.

Finansinėse ataskaitose pirmiau minėtos veiklos poveikis yra akivaizdžiausias šiose srityse:

- išankstinio finansavimo: 11 405 tūkst. EUR sumažėjimas dėl 2018 m. pabaigoje nepanaudotų sumų panaudojimo 2019 m., atėmus išmokėtus avansus;
- pinigų ir pinigų ekvivalentų: 3 506 tūkst. EUR padidėjimas (žr. pinigų srautų ataskaitą) daugiausia dėl mažesnių išankstinio finansavimo mokėjimų.

BALANSAS

tūkst. EUR

	Pastaba	2019 12 31	2018 12 31
ILGALAIKIS TURTAS			
<i>Išankstinis finansavimas</i>		3 273	3 443
		3 273	3 443
TRUMPALAIKIS TURTAS			
<i>Išankstinis finansavimas</i>		18 312	29 546
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigražintinos sumos</i>		1 853	1 138
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>		17 432	13 926
		37 597	44 611
IŠ VISO TURTO		40 870	48 054
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>		(29 727)	(42 737)
		(29 727)	(42 737)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
<i>Mokėtinos sumos</i>		(10)	(918)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimąjo laikotarpio pajamos</i>		(11 133)	(4 399)
		(11 143)	(5 317)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		(40 870)	(48 054)
GRYNASIS TURTAS		–	–
FONDAI IR REZERVAI			
<i>Narių įnašai</i>		–	–
<i>Sukauptas perteklius</i>		–	–
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>		–	–
GRYNASIS TURTAS		–	–

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

tūkst. EUR

	Pastaba	2019	2018
PAJAMOS			
Pajamos iš neprekybinių operacijų			
<i>Pajamos iš paramos teikėjų</i>		48 343	33 682
<i>Išlaidų susigrąžinimas</i>		68	–
		48 410	33 682
Pajamos iš prekybos operacijų			
<i>Finansinės pajamos</i>		(2)	1
		(2)	1
Iš viso pajamų		48 408	33 683
IŠLAIDOS			
<i>Veiklos išlaidos</i>		(47 620)	(32 825)
<i>Kitos išlaidos</i>		(789)	(858)
Iš viso išlaidų		(48 408)	(33 683)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		–	–

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	tūkst. EUR	
	2019	2018
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	11 405	(24 839)
<i>Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigražintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(715)	(261)
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(13 010)	(1 982)
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(908)	202
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimosios laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	6 734	863
GRYNIJAI PINIGŲ SRAUTAI	3 506	(26 017)
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	3 506	(26 017)
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	13 926	39 943
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	17 432	13 926

2019 M. ES PATIKOS FONDO AFRIKAI FINANSINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki tūkstančių eurų (tūkst. EUR) kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

ES patikos fondų bendroji informacija

Remiantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (ES FR)⁶ 234 ir 235 straipsniais ir 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento (EPF FR)⁷ 35 straipsniu, Europos Komisijai leidžiama įsteigti Sąjungos patikos fondus išorės veiksams finansuoti (toliau – Sąjungos patikos fondai). Sąjungos patikos fondai įsteigiami pagal susitarimus su kitais paramos teikėjais siekiant vykdyti veiksmus ekstremaliųjų situacijų atveju ir veiksmus po ekstremaliųjų situacijų, kurių reikia norint reaguoti į krizę, arba teminius veiksmus.

Sąjungos patikos fondus priimdama sprendimą steigia Europos Komisija, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Taryba arba gavusi jų pritarimą. Šis sprendimas apima steigiamąjį susitarimą su kitais paramos teikėjais.

Sąjungos patikos fondai steigiami ir jų veikla vykdoma, tik kai tenkinamos šios sąlygos:

- Sąjungos intervencija turi pridėtinę vertę: Sąjungos patikos fondų tikslų, visų pirma dėl jų masto ar galimo poveikio, geriau siekti Sąjungos, o ne nacionaliniu lygmeniu, ir kai esamų finansinių priemonių naudojimo nepakaktų Sąjungos politikos tikslams pasiekti;
- Sąjungos patikos fondų veikla užtikrinamas aiškus Sąjungos politinis matavimas ir valdymo privalumai, taip pat užtikrinama geresnė Sąjungos vykdoma rizikos kontrolė bei geresnis Sąjungos ir kitų paramos teikėjų įnašų išmokėjimas;
- Sąjungos patikos fondai nesidubliuoja su kitais esamais finansavimo kanalais ar panašiomis priemonėmis neteikdami papildomos naudos;
- Sąjungos patikos fondų tikslai atitinka Sąjungos priemonės ar biudžeto punkto, kurių lėšomis jie finansuojami, tikslus.

Siekiant užtikrinti sąžiningą paramos teikėjų atstovavimą ir priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo, įsteigiama kiekvieno Sąjungos patikos fondo valdyba, kuriai pirmininkauja Komisija. Valdyboje yra kiekvienos įnašų neskiriančios valstybės narės, dalyvaujančios stebėtojo teisėmis, atstovas. Valdybos sudarymo taisyklės ir jos vidaus taisyklės nustatomos Sąjungos patikos fondo steigiamajame susitarime.

Sąjungos patikos fondai steigiami ribotam laikotarpiui, kuris nustatomas šių fondų steigiamajame susitarime. Minėtas laikotarpis gali būti pratęstas atitinkamo Sąjungos patikos fondo valdybos prašymu ir Komisijai pateikus ataskaitą, kurioje pagrindžiamas laikotarpio pratęsimas. Europos Parlamentas ir (arba) Taryba gali paprašyti Komisijos nebeskirti asignavimų patikos fondui arba persvarstyti steigiamąjį teisės aktą siekdami, kai tinkama, likviduoti patikos fondą.

Komisijos apskaitos pareigūnas veikia kaip Sąjungos patikos fondo apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas atsakingas už visiems Sąjungos patikos fondams bendrą apskaitos procedūrų ir sąskaitų plano nustatymą. Komisijos vidaus auditorius, OLAF ir Audito Rūmai turi tokius pačius įgaliojimus Sąjungos patikos fondo atžvilgiu, kaip ir kitų veiksmų, kuriuos vykdo Komisija, atžvilgiu. Sąjungos patikos fondus taip pat kasmet tikrina nepriklausomas išorės auditorius.

Dabartiniai ES patikos fondai

Iki šiol Komisija yra įsteigusi keturis ES patikos fondus:

- **ES patikos fondas „BÊKOU“**, kurio tikslas – visais atžvilgiais padėti Centrinės Afrikos Respublikai išeiti iš krizės ir remti jos atstatymo veiklą. Įsteigtas 2014 m. liepos 15 d.

ES patikos fondas „MADAD“ – Europos Sąjungos regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje. Įsteigtas 2014 m. gruodžio 15 d.

ES patikos fondas „AFRICA“, Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti. Įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d.

ES patikos fondas „COLOMBIA“, skirtas padėti įgyvendinti taikos susitarimą ankstyvajame atkūrimo etape ir stabilizuoti padėtį po konflikto. Įsteigtas 2016 m. gruodžio 12 d.

⁶ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

⁷ 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinantį Reglamentą (ES) 2015/323.

ES patikos fondas „AFRICA“

Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (toliau – ES patikos fondas Afrikai) įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d. Valetos aukščiausiojo lygio susitikime migracijos klausimais. Pagrindinis šio patikos fondo tikslas – remti visus stabilumo aspektus ir prisidėti prie geresnio migracijos valdymo, taip pat prie pagrindinių destabilizavimo, prievartinio perkėlimo ir nelegalios migracijos priežasčių šalinimo, visų pirma propaguojant atsparumą, ekonomines ir lygias galimybes, saugumą bei vystymąsi ir sprendžiant žmogaus teisių pažeidimų klausimus.

Patikos fondas veikia trijose pagrindinėse geografinėse teritorijose: Sahelio regione ir Čado ežero regione, Somalio pusiasalyje ir Šiaurės Afrikoje. Patikos fondo projektais atskirais atvejais gali pasinaudoti ir reikalavimus atitinkančių šalių kaimyninės šalys. Patikos fondas įsteigtas ribotam laikotarpiui, iki 2020 m. gruodžio 31 d., jo paskirtis – trumpalaikiu ir vidutinės trukmės laikotarpiu reaguoti į regionuose kylančias problemas. Patikos fondas valdomas iš Briuselio.

ES patikos fondo Afrikai valdybą ir veiklos komitetą sudaro paramos teikėjų bei Komisijos atstovai, taip pat įnašų nemokančių ES valstybių narių, reikalavimus atitinkančių šalių institucijų ir regioninių organizacijų atstovai stebėtojų teisėmis.

Valdyba nustato ir peržiūri ES patikos fondo strategiją. Valdyba posėdžiauja bent kartą per metus.

Veiklos komitetas nagrinėja fondo finansuojamus veiksmus, juos tvirtina ir prižiūri jų įgyvendinimą. Komisija taip pat tvirtina metines ataskaitas ir metines patikos fondo finansuojamos veiklos ataskaitas.

ES patikos fondo Afrikai metinės ataskaitos

Remiantis Susitarimo, kuriuo įsteigiamas Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (steigiamojo susitarimo) 7 straipsniu, metinės ataskaitas sudaro dvi dalys: 1) metinė finansinė ataskaita, už kurios parengimą atsakingas ES patikos fondo valdytojas, ir 2) EK apskaitos pareigūno, kuris, remiantis tuo pačiu straipsniu, yra ir patikos fondo apskaitos pareigūnas, parengtos metinės finansinės ataskaitos.

Pagal steigiamojo susitarimo 8 straipsnį finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis (ES apskaitos taisyklėmis), kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Metinės ataskaitos teikiamos nepriklausomam išorės auditui, o galutines metines ataskaitas ES patikos fondo valdytojas ir apskaitos pareigūnas teikia tvirtinti einamosios veiklos komitetui (8.3.4 straipsnio c punktas).

Pagrindiniai metų įvykiai

2019 m. ES skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondas (ES patikos fondas Afrikai) dar kartą įrodė esąs greito ir veiksmingo įgyvendinimo priemonė. Jis sudarė palankesnes sąlygas politiniam dialogui su Afrikos šalimis partnerėmis, taikė novatoriškus metodus ir pasiekė apčiuopiamų rezultatų visuose trijuose ES patikos fondo Afrikai regionuose (Sahelyje ir Čade, Somalio pusiasalyje ir Šiaurės Afrikoje) sutelkdamas įvairių suinteresuotųjų subjektų finansavimą ir patirtį.

ES patikos fondas toliau stiprina savo pasiekimus bendradarbiaudamas su ES valstybių narių plėtros agentūromis, JT organizacijomis, NVO ir šalimis partnerėmis, veiklos komitetams visuose trijuose regionuose patvirtinus 36 papildomas programas ir 16 papildomų išmokų, kurių bendra suma – 851 mln. EUR⁸. Taigi bendras patvirtintų programų skaičius siekia 223, o bendras biudžetas – 4,4 mlrd. EUR⁸. 2019 m. su įgyvendinančiais partneriais pasirašytos naujos sutartys, kurių vertė – 951 mln. EUR, taigi bendra pasirašytų sutarčių vertė siekia 3,4 mlrd. EUR. Iki 2019 m. pabaigos buvo išmokėta maždaug 2 mlrd. EUR.

2019 m. ES patikos fondas toliau siekė dviejų tikslų – skatinti stabilumą ir šalinti pagrindines priverstinio perkėlimo ir neteisėtos migracijos Sahelio ir Čado ežero, Somalio pusiasalio ir Šiaurės Afrikos regionuose priežastis. Spręsdamas neteisėtos migracijos problemas ES patikos fondas toliau laikėsi subalansuoto

⁸ Tarp programų bei veiklos komitetų papildomų išmokų patvirtinimo ir oficialaus įsipareigojimo ABAC sistemoje momento susidaro laiko tarpas. 2019 m. pabaigoje bendra įsipareigota suma buvo 722,7 mln. EUR.

požiūrio, daugiausia dėmesio skirdamas abipusio ES ir Afrikos intereso sritims. Jos apima kovą su neteisėtu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis, savanoriško grįžimo į savo kilmės šalį rėmimą ir tvarią migrantų reintegraciją joje.

Praėjusiais metais ES patikos fondas pasinaudojo papildomais finansiniais įsipareigojimais skirti 486,6 mln. EUR, iš jų – 101 mln. EUR iš ES valstybių narių ir kitų paramos teikėjų. Todėl bendri ES patikos fondui skirti ištekliai 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė beveik 4,7 mlrd. EUR, iš jų 590 mln. EUR įsipareigojo skirti ES valstybės narės ir kiti paramos teikėjai (Norvegija ir Šveicarija).

Kaip ir 2018 m., ES patikos fondas toliau glaudžiai bendradarbiavo su įvairiais įgyvendinimo partneriais (valstybių narių agentūromis, JT ir tarptautinėmis organizacijomis, vietos ir tarptautinėmis NVO).

ES patikos fondas taip pat pradėjo įgyvendinti Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje, paskelbtoje 2018 m. pabaigoje, pateiktas rekomendacijas. Visų pirma Komisija sustiprino ES patikos fondo skaidrumą ir įrodymais grindžiamą požiūrį, būtent priimdama rizikos vertinimo sistemą ir peržiūrėdama trijų regionų veiklos sistemas, kurios pirmą kartą buvo patvirtintos 2016 m.

Visus metus iš Sahelio ir Čado ežero bei Somalio pusiasalio stebėsenos ir mokymosi sistemos ataskaitų buvo matyti, kad ES patikos fondas pasiekė apčiuopiamų rezultatų įvairiose veiklos srityse. Šiaurės Afrikos regionas sukūrė savo stebėjimo ir mokymosi sistemą, kuri padės vykdyti ES patikos fondo veiksmus regione ir užtikrins atskaitomybę. Pirmąją jos ataskaitą, paskelbtą 2019 m. rugsėjo mėn., dabar galima rasti ES patikos fondo interneto svetainėje kartu su kitų dviejų regionų stebėjimo ir mokymosi sistemų ataskaitomis.

Per metus padaryta pažanga vykdant ES patikos fondo laikotarpio vidurio vertinimą. Vertinimo grupė peržiūrai atrinko apie 50 programų ir apsilankė keturiose trijų regionų šalyse (Senegale, Nigeryje, Etiopijoje ir Maroke), o aplankyti projektus Somalyje ir Libijoje ir surinkti informaciją apie juos pavedė nacionaliniams konsultantams. Galutinė laikotarpio vidurio vertinimo ataskaita turėtų būti pateikta 2020 m. balandžio mėn.

Atskaitomybė ir skaidrumas pagerėjo sustiprinus komunikavimą – ir visa tai padaryta nuolatinio nestabilumo sąlygomis. To pavyko pasiekti reguliariai atnaujinant ES patikos fondo interneto svetainę, skelbiant įrašus socialinėje žiniasklaidoje ir organizuojant komunikacijos renginius, pavyzdžiui, dvi fotografijos parodas.

Sahelio ir Čado ežero regionas ir toliau turėjo humanitarinių, plėtros, aplinkos ir saugumo problemų, ypač pablogėjo padėtis Malyje ir Burkina Faso. Šiomis aplinkybėmis ES patikos fondas patvirtino naujas programas, kurių bendra vertė – 302,1 mln. EUR⁸ ir kuriomis prisidedama prie stabilizavimo pastangų regione, o tai sustiprins humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsają. Daugiau kaip 70 % patvirtinto finansavimo bus skirta regiono atsparumui didinti ir valdymui bei saugumui gerinti. Daugiau kaip 20 % bus toliau panaudojama ES patikos fondo TMO iniciatyvai ir Evakuacijos tranzito mechanizmui (ETM), kuriais iki 2020 m. pabaigos bus remiami pažeidžiamiausi migrantai ir pabėgėliai. Likusi finansavimo dalis padės skatinti žaliųjų darbo vietų ir įmonių kūrimą.

Nepaisant teigiamų politinių pokyčių, pavyzdžiui, Etiopijos ir Eritrėjos suartėjimo ir pereinamojo laikotarpio civilinės vyriausybės suformavimo Sudane, Somalio pusiasalio regionas vis dar turi problemų (politinių, aplinkos, ekonominių ir kt.). Gyvenimo sąlygos tebėra prastos, ir svarbiu prioritetu išlieka pabėgėliams ir perkeltiesiems asmenims skirti tvarūs sprendimai. Šioms problemoms spręsti ES patikos fondas patvirtino naujas programas, kurioms iš viso skirta 324,4 mln. EUR⁸ ir pagal kurias bus toliau teikiama parama pažeidžiamiausiems gyventojams, įskaitant pabėgėlius ir šalies viduje perkeltus asmenis. Šiomis programomis bus skatinamas politinis ir ekonominis stabilumas ir gerinamas migracijos valdymas. Konkrečiai, ES patikos fondas patvirtino penkias naujas programas, kuriomis toliau remiamas Pasaulinio susitarimo dėl pabėgėlių įgyvendinimas regione.

Šiaurės Afrikos regionas susidūrė su iššūkiais, į kuriuos ES turi visapusiškai reaguoti, kad išgelbėtų gyvybes, apsaugotų pažeidžiamiausius asmenis, paremtų priimančiąsias bendruomenes ir suteiktų saugaus judumo galimybių. Todėl 2019 m. ES patikos fondas patvirtino naujus veiksmus, be kita ko, iš viso papildomai skyrė 224,8 mln. EUR⁸. Pagal keturias iš šių programų toliau teikiama parama padės Libijai:

- i. stiprinti apsaugos veiklą;
- ii. toliau gerinti socialinę infrastruktūrą;
- iii. remtis bendruomenės stabilizavimo veikla;

- iv. didinti vietos gyventojų ir migrantų atsparumą;
- v. remti įstrigusių migrantų savanorišką humanitarinį grįžimą. Plati paramos biudžetui programa padės Marokui valdyti savo sienas ir kovoti su neteisėtu migrantų gabenimu.

Be to, keturios regioninės programos padės didinti žmonių, kuriems reikia pagalbos, atsparumą, remti pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų teises, skatinti diasporos investicijas kilmės šalyse ir toliau skatinti darbo jėgos judumą, kad vyktų teisėta migracija. Taip pat patvirtintas techninio bendradarbiavimo priemonės lėšų papildymas.

Balanse vertinant išankstinį finansavimą akivaizdžiausiai matomas patikos fondo veiklos padidėjimas, t. y. pasirašytos 188 naujos sutartys, o išmokėjus avansus pagal šias naujas sutartis išankstinis finansavimas padidėjo 157 912 tūkst. EUR. Finansinės veiklos ataskaitoje naujoji veikla turėjo didžiausią poveikį veiklos išlaidoms, kurios padidėjo 201 322 tūkst. EUR. Tuo pat metu labai padidėjo pajamos iš paramos teikėjų (206 775 tūkst. EUR daugiau, palyginti su 2018 m.), skirtų didėjančioms išlaidoms padengti.

BALANSAS

tūkst. EUR

	Pastaba	2019 12 31	2018 12 31
ILGALAIKIS TURTAS			
<i>Išankstinis finansavimas</i>		48 539	34 144
		48 539	34 144
TRUMPALAIKIS TURTAS			
<i>Išankstinis finansavimas</i>		418 569	273 214
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>		18 471	16 656
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>		26 915	146 864
		463 955	436 734
IŠ VISO TURTO		512 495	470 878
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>		(384 411)	(369 999)
		(384 411)	(369 999)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
<i>Mokėtinos sumos</i>		(25 969)	(12 733)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimąjo laikotarpio pajamos</i>		(102 114)	(88 146)
		(128 083)	(100 879)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		(512 495)	(470 878)
GRYNASIS TURTAS		–	–
FONDAI IR REZERVAI			
<i>Narių įnašai</i>		–	–
<i>Sukauptas perteklius</i>		–	–
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>		–	–
GRYNASIS TURTAS		–	–

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

tūkst. EUR

	Pastaba	2019	2018
PAJAMOS			
Pajamos iš neprekybinių operacijų			
<i>Išlaidų susigrąžinimas</i>		467	–
<i>Pajamos iš paramos teikėjų</i>		774 090	576 802
		774 557	576 802
Pajamos iš prekybos operacijų			
<i>Finansinės pajamos</i>		(7)	2
<i>Kitos pajamos iš prekybinių operacijų</i>		1 855	5
		1 848	6
Iš viso pajamų		776 405	576 808
IŠLAIDOS			
<i>Veiklos išlaidos</i>		(755 904)	(561 761)
<i>Finansinės išlaidos</i>		(9)	–
<i>Kitos išlaidos</i>		(20 492)	(15 047)
Iš viso išlaidų		(776 405)	(576 808)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		–	–

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	tūkst. EUR	
	2019	2018
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	–	–
Pagrindinė veikla		
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(159 750)	(57 110)
<i>Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigražintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(1 815)	(13 636)
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	14 412	(26 713)
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	13 236	12 207
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimosios laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	13 968	69 546
GRYNIJAI PINIGŲ SRAUTAI	(119 949)	(15 706)
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(119 949)	(15 706)
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	146 864	162 571
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	26 915	146 864

EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

KONSOLIDUOTASIS BALANSAS

mln. EUR

	2019 12 31	2018 12 31
ILGALAIKIS TURTA		
<i>Finansinis turtas</i>	36	–
<i>Išankstinis finansavimas</i>	962	924
	998	924
TRUMPALAIKIS TURTA		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	1 725	1 751
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigražintinos sumos</i>	143	156
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	1 223	548
	3 092	2 455
IŠ VISO TURTO	4 090	3 379
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(167)	(229)
	(167)	(229)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Mokėtinos sumos</i>	(542)	(255)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimąjo laikotarpio pajamos</i>	(1 432)	(1 374)
	(1 974)	(1 629)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ	(2 141)	(1 857)
GRYNASIS TURTA	1 948	1 521
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Tikrosios vertės rezervas</i>	(2)	–
<i>Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF</i>	54 809	50 423
<i>Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas</i>	2 252	2 252
<i>Iš ankstesnių metų perkeltas ekonominis rezultatas</i>	(51 155)	(47 037)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(3 956)	(4 118)
GRYNASIS TURTA	1 948	1 521

KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	2019	2018
PAJAMOS		
Pajamos iš neprekybinių operacijų		
<i>Susigrąžinimo veikla</i>	28	4
<i>Pajamos iš patikos fondų paramos teikėjų</i>	287	303
	316	307
Pajamos iš prekybos operacijų		
<i>Finansinės pajamos</i>	7	10
<i>Kitos pajamos</i>	41	46
	48	57
Iš viso pajamų	364	364
IŠLAIDOS		
<i>Pagalbos priemonės</i>	(3 220)	(3 747)
<i>Patikos fondų patirtos išlaidos</i>	(804)	(595)
<i>Bendro finansavimo išlaidos</i>	(14)	17
<i>Finansinės išlaidos</i>	(1)	7
<i>Kitos išlaidos</i>	(282)	(164)
Iš viso išlaidų	(4 320)	(4 482)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(3 956)	(4 118)

KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	2019	2018
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	<i>(3 956)</i>	<i>(4 118)</i>
Pagrindinė veikla		
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>	<i>4 385</i>	<i>4 250</i>
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	<i>(12)</i>	<i>(317)</i>
<i>Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigražintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	<i>13</i>	<i>(60)</i>
<i>Atidėjinių padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	<i>–</i>	<i>(4)</i>
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	<i>(62)</i>	<i>(63)</i>
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	<i>288</i>	<i>(309)</i>
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimojo laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	<i>58</i>	<i>618</i>
<i>Kiti nepiniginiai pokyčiai</i>	<i>(2)</i>	<i>–</i>
Investicinė veikla		
<i>Parduoti laikomo finansinio turto (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	<i>(36)</i>	<i>–</i>
GRYNIEJI PINIGŲ SRAUTAI	676	(2)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas / (sumažėjimas)	676	(2)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	548	550
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	1 223	548

KONSOLIDUOTOJI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalauamosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš veiklą užbaigusių EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Tikrosios vertės rezervas (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	–	1 389
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(4 250)	4 250	–	–		4 250
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	–	–	–	(4 118)	–		(4 118)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	–	1 521
<i>Tikrosios vertės pokyčiai</i>						(2)	(2)
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(4 385)	4 385				4 385
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(3 956)			(3 956)
LIKUTIS 2019 m. gruodžio 31 d.	73 264	18 455	54 809	(55 111)	2 252	(2)	1 948

EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA

ĮVADINĖ PASTABA

1. Ankstesni EPF

Kadangi 6-ojo EPF veikla užbaigta 2006 m., o 7-ojo EPF veikla užbaigta 2008 m., į metines ataskaitas neįtrauktos šių EPF vykdymo lentelės. Tačiau su pervestais likučiais susijęs vykdymas nurodytas 9-ojo EPF.

Kaip ir ankstesniais metais, siekiant užtikrinti skaidrumą pateikiant 2019 m. ataskaitas, lentelėse atskirai nurodomos 8-ojo EPF pagal Lomės konvencijoje numatytą programavimą ir pagal Kotonu susitarime numatytą programavimą panaudotos dalys.

Pagal 9-ojo EPF vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies b punktą ankstesnių EPF likučiai ir panaikinti įsipareigojimai perkelti į 9-ąjį EPF ir 9-ojo EPF gyvavimo laikotarpiu skiriami kaip 9-ojo EPF lėšos.

2019 m. Komisija sėkmingai įvykdė specialias priemones dėl likusių projektų pagal 8-ąjį EPF užbaigimo. Galutinė 8-ojo EPF finansinio įgyvendinimo ataskaita pateikiama kartu su šiomis 2019 m. metinėmis finansinėmis ataskaitomis. Komisija siekia šį darbą tęsti ir 2020 m. pabaigoje užbaigti 9-ojo EPF veiklą.

2. 11-asis EPF

2000 m. birželio 23 d. Europos bendrijos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių Kotonu pasirašytas AKR ir EB partnerystės susitarimas įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d. Kotonu susitarimas buvo iš dalies pakeistas du kartus, pirmą kartą – 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu, antrą kartą – 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu.

2001 m. lapkričio 27 d. ES Tarybos sprendimas (2001/822/EB) dėl užjūrio šalių bei teritorijų (UŠT) ir Europos Sąjungos asociacijos įsigaliojo 2001 m. gruodžio 2 d. Šis sprendimas iš dalies pakeistas 2007 m. kovo 19 d. (Sprendimas 2007/249/EB).

2013 m. rugpjūčio mėn. Europos bendrijos valstybių narių vyriausybės atstovų priimtas Vidaus susitarimas dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiamečę finansinę programą remiantis peržiūretu Kotonu susitarimu įsigaliojo 2015 m. kovo mėn.

Remiantis Kotonu susitarimu, trečiasis Bendrijos pagalbos AKR šalims ir UŠT laikotarpis (2014–2020 m.) finansuojamas iš 11-ojo EPF, kurio lėšos sudaro 30 506 mln. EUR, iš jų:

- 29 089 mln. EUR skirta AKR šalims remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu ir 2 straipsnio d punktu, iš jų 27 955 mln. EUR valdo Europos Komisija;
- 364,5 mln. EUR skirta UŠT šalims remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu ir 3 straipsnio 1 dalimi, iš jų 359,5 mln. EUR valdo Europos Komisija;
- 1 052,5 mln. EUR skirta Komisijai padengti išlaidoms, susidarančioms dėl 11-ojo EPF išteklių programavimo ir įgyvendinimo, remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu.

Likusios lėšos nemobilizuojamuose veiklos lėšų rezervuose 2019 12 31

Nepanaudotos projektų sumos pagal 9-ąjį EPF ir ankstesnius EPF pervedamos į 10-ojo EPF veiklos lėšų rezervą, išskyrus „Stabex“ lėšas.

Nepanaudotos projektų sumos pagal 10-ąjį EPF pervedamos į 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą.

Per 2019 m. visos ankstesniųjų EPF nepanaudotos lėšos pervestos į atitinkamus rezervus.

Remiantis vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 1 straipsnio 4 dalimi ir 2019 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendimu (2019/640), 10-ojo EPF nepanaudotų lėšų suma, neviršijanti 445 860 000 EUR (iš jų – 14 860 000 EUR skiriama išlaidų rėmimui) skirta Afrikos taikos priemonei papildyti 2019–2020 m.

	mln. EUR
Iš viso lėšų nemobilizuojamuose veiklos rezervuose 2019 12 31	
Nemobilizuojamas rezervas iš nepanaudotų 8-ojo ir 9-ojo EPF lėšų	197,3

Nemobilizuojamas rezervas iš nepanaudotų 10-ojo EPF lėšų	142,6
Iš viso lėšų nemobilizuojamuose veiklos rezervuose 2019 12 31	339,9

Kalbant apie EPF bendrą finansavimą pagal 10-ąją ir 11-ąją EPF, pasirašyti pervedimo susitarimai dėl valstybių narių bendro finansavimo ir iš viso panaudota 275,2 mln. EUR. vertės įsipareigojimų asignavimų. Panaudota mokėjimų asignavimų suma iš viso sudaro 258,4 mln. EUR.

Toliau lentelėje parodyta bendro finansavimo asignavimų padėtis 2019 12 31.

mln. EUR

	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
Bendras finansavimas, A paketas	230,8	214,4
Bendras finansavimas, AKR vidaus projektai	36,2	36,2
Bendras finansavimas, administracinės išlaidos	8,3	7,8
	275,2	258,4

Toliau pateikiamose lentelėse nurodomos grynosios sumos, susijusios su sumomis, kurios buvo patvirtintos, dėl kurių sudarytos sutartys ir kurios buvo išmokėtos.

Priede pateikiamose lentelėse nurodyta informacija pagal priemones.

2019 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

1.1 lentelė

8-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2019 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

(mln. EUR)

PRIEMONĖ		PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2019 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	Lomė					
	<i>Jprasti VN įnašai</i>	–	47			47
	Struktūrinis koregavimas	–	18			18
	Iš viso orientacinėms programoms	–	29			29
	TARPINĖ SUMA. AKR	–	47			47
AKR	Lomė					
	<i>Jprasti VN įnašai</i>	12 967	(3 332)	(1) *1		9 635
	Pagalba pabėgėliams	120	(20)			100
	Neatidėliotina pagalba (Lomė)	140	(4)			136
	Labai įsiskolinusios neturtingos šalys (Lomė)	–	1 060			1 060
	Palūkanų subsidijos	370	(301)			69
	Rizikos kapitalas	1 000	12			1 012
	„Stabex“	1 800	(1 077)			723
	Struktūrinis koregavimas	1 400	79	–		1 479
	„Sysmin“	575	(474)			101
	Iš viso orientacinėms programoms	7 562	(2 640)	(1)		4 921
	Pajamų iš palūkanų panaudojimas	–	35			35
	Kotonu					
	<i>Jprasti VN įnašai</i>	–	650			650
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	417			417
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	233			233
	Palūkanos ir kitos pajamos	–	–			–
	TARPINĖ SUMA. AKR	12 967	(2 681)	(1) *1		10 285
UŠT	Lomė					
	<i>Jprasti VN įnašai</i>	–	46			46
	Palūkanų subsidijos	–	1			1
	Rizikos kapitalas	–	6			6
	„Stabex“	–	1			1
	„Sysmin“	–	2			2
	Iš viso orientacinėms programoms	–	35			35
	TARPINĖ SUMA. UŠT	–	46			46
IŠ VISO. 8-asis EPF		12 967	(2 588)	(1) *1		10 378

*1 Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 10-ojo EPF nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą.

1.2 lentelė

**9-sis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2019 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES**

(mln. EUR)

PRIEMONĖ		PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPTŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2019 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	Lomė					
	<i>Iprasti VN įnašai</i>	–	–			–
	Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	–			–
	Kotonu					
	<i>Iprasti VN įnašai</i>	–	50			50
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	44			44
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	6			6
TARPINĖ SUMA. AKR		–	50			50
AKR	Lomė					
	<i>Iprasti VN įnašai</i>	–	667	–	*1	667
	Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	20			20
	Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	647	–	*1	647
	Kotonu					
	<i>Iprasti VN įnašai</i>	8 919	5 464	(41)	*1	14 342
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	5 318	3 246	(10)	*1	8 554
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	2 108	(905)	–	*1	1 203
	JPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja	164	(10)			154
	Igyvendinimo išlaidos	125	52	(1)	*1	177
	Palūkanos ir kitos pajamos	–	63			63
	Kiti AKR vidaus asignavimai	300	2 289	(5)	*1	2 584
	Taikos priemonė	–	353			353
	Regioniniai asignavimai	904	(145)	(11)	*1	749
	Specialusis asignavimas Kongo DR	–	105			105
	Specialusis asignavimas Pietų Sudanui	–	267		*3	267
	Specialusis asignavimas Sudanui	–	110		*2	110
	Taikos priemonės savanoriški įnašai	–	39	(15)	*4	24
TARPINĖ SUMA. AKR		8 919	6 131	(42)	*1 *4	15 009
UŠT	Lomė					
	<i>Iprasti VN įnašai</i>	–	3			3
	Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	–			–
	Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	3			3
	Kotonu					
	<i>Iprasti VN įnašai</i>	–	287	(1)	*1	286
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	237	–	*1	236
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	4			4
	Regioniniai asignavimai	–	45	–	*1	45
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	–	1			1
TARPINĖ SUMA. UŠT		–	290	(1)	*1	289
IŠ VISO. 9-asis EPF		8 919	6 471	(42)	*1 *4	15 348

*1 Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 10-ojo EPF nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą.

*2 Remiantis Tarybos sprendimu 2010/406/ES, iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo 150 mln. EUR papildomai skirta Sudanui (147 mln. EUR – specialiajam asignavimui Sudanui, 3 mln. EUR – įgyvendinimo išlaidoms).

*3 Remiantis Tarybos sprendimu 2011/315/ES, iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo 200 mln. EUR papildomai skirta Sudanui (194 mln. EUR – specialiam asignavimui Pietų Sudanui, 6 mln. EUR – įgyvendinimo išlaidoms).

*4 Visi savanoriškų įnašų sumažėjimai yra grąžinimas donorams.

1.3 lentelė

**10-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2019 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES**

(mln. EUR)

PRIEMONĖ		PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2019 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	<i>Įprasti VN įnašai</i>	–	66	(1)	*2	65
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	57	(1)	*2	56
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	9			9
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–	–			–
	TARPINĖ SUMA. AKR	–	66	(1)	*2	65
AKR	<i>Įprasti VN įnašai</i>	20 896	(19)	213	*2 *4	20 891
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	12 865	(169)	*2	12 696
	A paketo rezervas	13 500	(13 500)			–
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	1 991	(9)	*2	1 983
	B paketo rezervas	1 800	(1 800)			–
	Įgyvendinimo išlaidos	430	15	15	*4	460
	Institucinės ir paramos išlaidos	–	230	(5)	*2	226
	Palūkanos ir kitos pajamos	–	85	(14)	*2	71
	AKR vidaus rezervas	2 700	(2 700)			–
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–	–	–	*2	–
	NOP / ROP rezervas	683	(683)			–
	Nemobilizuojamas rezervas	–	131	40	*1	171
	Kiti AKR vidaus asignavimai	–	1 868	(13)	*2	1 855
	Taikos priemonė	–	1 119	408	*4	1 527
	Regioniniai asignavimai	–	1 942	(40)	*2	1 902
	Regioninių asignavimų rezervas	1 783	(1 783)			–
	Bendras finansavimas	–	204	(2)	*3	203
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	187	(2)	*3	185
	Įgyvendinimo išlaidos	–	5	–	*3	5
	Kiti AKR vidaus asignavimai	–	12			12
	Taikos priemonė	–	1			1
	TARPINĖ SUMA. AKR	20 896	186	211	*2 *4	21 093
UŠT	<i>Įprasti VN įnašai</i>	–	275	(4)	*2	271
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	190	(4)	*2	187
	A paketo rezervas	–	–			–
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	15	–	*2	15
	B paketo rezervas	–	–			–
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–	–			–
	Nemobilizuojamas rezervas	–	25	1	*1	26
	Regioniniai asignavimai	–	40	(1)	*2	39
	Regioninių asignavimų rezervas	–	–			–
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	–	5	–	*2	5
	TARPINĖ SUMA. UŠT	–	275	(4)	*2	271
IŠ VISO. 10-asis EPF		20 896	527	206	*2 *4	21 430

*1 Gauti perkėlimai: iš 8-ojo ir 9-ojo EPF panaikintų įsipareigojimų į 10-ojo EPF rezervas.

*2 Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 11-ojo EPF nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą.

*3 Kiek tai susiję su bendru finansavimu, lentelėje parodyti tik įsipareigojimų asignavimai.

*4 Remiantis Tarybos sprendimu 2017/xxx/ES, iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo xxx mln. EUR papildomai skirta Afrikos taikos priemonei.

1.4 lentelė

11-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2019 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

(mln. EUR)

PRIEMONĖ		PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2018 D. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2019 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	<i>Jprasti VN įnašai</i>	–	82			82
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	65			65
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	17			17
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–	–			–
	TARPINĖ SUMA. AKR	–	82			82
AKR	<i>Jprasti VN įnašai</i>	29 008	253	(179)		29 081
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	15 354	213		15 567
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	700	139		838
	B paketo rezervas	–	–			–
	Įgyvendinimo išlaidos	1 053	–			1 053
	Institucinės ir paramos išlaidos	–	246	(49)		197
	Palūkanos ir kitos pajamos	–	16	2		18
	AKR vidaus rezervas	3 590	(3 521)	(42)		27
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–	–			–
	NOP / ROP rezervas	24 365	(23 095)	(731)		540
	Nemobilizuojamas rezervas	–	311	(181)	*1	130
	Kiti AKR vidaus asignavimai	–	2 700	91		2 791
	Taikos priemonė	–	1 000			1 000
	Regioniniai asignavimai	–	6 541	379		6 920
	Bendras finansavimas	–	38	35	*2	73
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	23	19	*2	42
	Įgyvendinimo išlaidos	–	2	1	*2	3
	Taikos priemonė	–	11	13	*2	24
	Regioniniai asignavimai	–	2	2	*2	4
	EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio	–	1			1
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	1			1
	TARPINĖ SUMA. AKR	29 008	291			29 155
UŠT	<i>Jprasti VN įnašai</i>	–	350	5		355
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	196			196
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	8			8
	NOP / ROP rezervas	–	49	(18)		32
	Nemobilizuojamas rezervas	–	7	5	*1	12
	Regioniniai asignavimai	–	81	18		99
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	–	9			9
	Bendras finansavimas	–	–			–
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	–			–
	EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio	–	–			–
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	–			–
	TARPINĖ SUMA. UŠT	–	350			355
	<i>Jprasti VN įnašai</i>	–	17			17
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	10			10
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	–	7			7
	TARPINĖ SUMA	–	17			17
IŠ VISO. 11-asis EPF		29 008	740	(139)		29 608

*1 Gauti perkėlimai: iš 10-ojo EPF panaikintų įsipareigojimų į 10-ojo EPF rezervus.

*2 Kiek tai susiję su bendru finansavimu, lentelėje parodyti tik įsipareigojimų asignavimai.

2.1 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.
PAŽANGOS ATASKAITA

(mln. EUR)

ASIGNAVIMAS		EPF				
		8-asis	9-asis	10-asis	11-asis	IŠ VISO
L o n ė	Iš viso pajamos	35				35
	Iš viso orientacinėms programoms	4 985				4 985
	Iš viso neprogramuojamai pagalbai	4 707				4 707
	Iš kitų fondų perkeltos sumos		670			670
	TARPINĖ SUMA. ĮPRASTI VN ĮNAŠAI	9 728	670			10 398
K o t o n u	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417	8 835	12 939	15 838	38 029
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233	1 213	2 006	870	4 322
	Pereinamojo laikotarpio priemonė				–	–
	JPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja		154			154
	Šalies rezervas			–	–	–
	Igyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų	–	240	535	1 079	1 855
	AKR vidaus asignavimai		2 937	3 608	3 988	10 534
	AKR vidaus rezervas			–	27	27
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX			–	–	–
	NOP / ROP rezervas			–	571	571
	Nemobilizuojamas rezervas			197	142	340
	Regioniniai asignavimai		793	1 941	7 018	9 752
	Regioninių asignavimų rezervas			–		–
	Specialusis asignavimas Kongo DR		105			105
	Specialusis asignavimas Pietų Sudanui		267			267
	Specialusis asignavimas Sudanui		110			110
	Taikos priemonės savanoriški įnašai		24			24
	TARPINĖ SUMA. ĮPRASTI VN ĮNAŠAI	650	14 678	21 227	29 535	66 089
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai				1	1
	TARPINĖ SUMA. EK VIDAUS SUSITARIMAI DĖL PASLAUGŲ LYGIO				1	1
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai			185	42	227
	Igyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų			5	3	8
	AKR vidaus asignavimai			12	24	36
	Regioniniai asignavimai				4	4
	TARPINĖ SUMA. BENDRAS FINANSAVIMAS			203	73	275
IŠ VISO		10 378	15 348	21 430	29 608	76 764

2019 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Sprendimai	EP	Suvestinė suma			Bendri	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai
		2019 12 31	Neįvykdyti	asignavimų %	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	8	10 375	1	100 %	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)	(9)	(4)	(2)
	9	15 335	134	100 %	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)	(38)	(33)	(22)
	10	21 088	1 803	98 %	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)	(5)	(147)	183
	11	26 511	13 959	90 %							1 160	5 372	6 688	5 807	4 332	3 153
Iš viso		73 309	15 896		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491	5 754	4 147	3 311
Asignuotosios lėšos	EP	Suvestinė suma			Bendri	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai
		2019 12 31	Taikymo	asignavimų %	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	8	10 374	–	100 %	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)	(3)	–	(1)
	9	15 302	100	100 %	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)	(20)	16	(4)
	10	20 310	1 025	95 %	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541	550	236	(51)
	11	21 697	9 144	73 %							731	3 293	3 745	5 684	4 687	3 557
Iš viso		67 683	10 269		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	3 380	4 008	4 234	6 211	4 940
Mokėjimai	EP	Suvestinė suma			Bendri	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai	Metiniai
		2019 12 31		asignavimų %	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	8	10 374		100 %	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	–	(1)	–	–
	9	15 201		99 %	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68	111	23	14
	10	19 285		90 %	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466	1 277	1 076	456
	11	12 553		42 %							595	1 024	1 816	2 770	2 970	3 377
Iš viso		57 414			20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350	4 158	4 069	3 847

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ

(mln. EUR)

		EPF								
		8-asis	%	9-asis	%	10-asis	%	11-asis	%	IŠ VISO
					(1)		(1)		(1)	(1)
Lomė	Ivairios pajamos	35								35
	Asignavimai	35	100 %							35
	Sprendimai	35	100 %							35
	Asignuotosios lėšos	35	100 %							35
	Mokėjimai	35	100 %							35
	Iš viso orientacinėms	4 985								4 985
	Asignavimai	4 985	100 %							4 985
	Sprendimai	4 985	100 %							4 985
	Asignuotosios lėšos	4 985	100 %							4 985
	Mokėjimai	4 985	100 %							4 985
	Iš viso	4 707								4 707
	Asignavimai	4 706	100 %							4 706
	Sprendimai	4 706	100 %							4 706
	Asignuotosios lėšos	4 706	100 %							4 706
	Mokėjimai	4 706	100 %							4 706
	Iš kitų fondų perkeltos			670						670
	Asignavimai			670	100 %					670
	Sprendimai			670	100 %					670
	Asignuotosios lėšos			670	100 %					670
	Mokėjimai			670	100 %					670
	Iš viso									
Kotonu	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417		8 835		12 939		15 838		38 029
	Asignavimai	417	100 %	8 834	100 %	12 837	99 %	14 456	91 %	36 545
	Sprendimai	417	100 %	8 822	100 %	12 621	98 %	11 325	72 %	33 186
	Asignuotosios lėšos	417	100 %	8 800	100 %	12 011	93 %	6 248	39 %	27 477
	Mokėjimai	417	100 %							
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233		1 213		2 006		870		4 322
	Asignavimai	231	99 %	1 213	100 %	2 005	100 %	853	98 %	4 301
	Sprendimai	231	99 %	1 209	100 %	1 984	99 %	734	84 %	4 158
	Asignuotosios lėšos	231	99 %	1 203	99 %	1 964	98 %	644	74 %	4 042
	Mokėjimai	231	99 %							
	Pereinamojo laikotarpio									
	Asignavimai									
	Sprendimai									
	Asignuotosios lėšos									
	Mokėjimai									
	IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja			154						154
	Asignavimai			154	100 %					154
	Sprendimai			154	100 %					154
	Asignuotosios lėšos			154	100 %					154
	Mokėjimai			154	100 %					154
	Igyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų	–		240		535		1 079		1 855
	Asignavimai			240	100 %	514	96 %	871	81 %	1 625
	Sprendimai			240	100 %	512	96 %	836	77 %	1 588
	Asignuotosios lėšos			240	100 %	512	96 %	779	72 %	1 531
	Mokėjimai									
	AKR vidaus asignavimai			2 937		3 608		3 988		10 534
	Asignavimai			2 931	100 %	3 600	100 %	3 524	88 %	10 054
	Sprendimai			2 924	100 %	3 139	87 %	3 020	76 %	9 083
	Asignuotosios lėšos			2 920	99 %	2 973	82 %	2 256	57 %	8 149
	Mokėjimai									
	Regioniniai asignavimai			793		1 941		7 018		9 752
	Asignavimai			792	100 %	1 935	100 %	6 748	96 %	9 475
	Sprendimai			786	99 %	1 863	96 %	5 724	82 %	8 373
	Asignuotosios lėšos			777	98 %	1 658	85 %	2 604	37 %	5 040
	Mokėjimai									
	Specialusis asignavimas Kongo DR			105						105
	Asignavimai			105	100 %					105
	Sprendimai			105	100 %					105
	Asignuotosios lėšos			105	100 %					105
	Mokėjimai			105	100 %					105
	Specialusis asignavimas Pietų Sudanui			267						267
	Asignavimai			266	100 %					266
	Sprendimai			263	99 %					263
	Asignuotosios lėšos			208	78 %					208
	Mokėjimai									
	Specialusis asignavimas Sudanui			110						110
	Asignavimai			107	97 %					107
	Sprendimai									

Asignuotosios lėšos				105	95 %					105	95 %
Mokėjimai				101	91 %					101	91 %
Taikos priemonės savanoriški įnašai											
Asignavimai				24						24	
Sprendimai				24	100 %					24	100 %
Asignuotosios lėšos				24	100 %					24	100 %
Mokėjimai				24	100 %					24	100 %
Įprasti VN įnašai											
A paketas. Nacionaliniai asignavimai											
Asignavimai						185		42		227	
Sprendimai						181	98 %	31	75 %	212	94 %
Asignuotosios lėšos						177	96 %	31	75 %	208	92 %
Mokėjimai						152	82 %	2	5 %	154	68 %
Įgyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų											
Asignavimai						5		3		8	
Sprendimai						5	100 %	3	86 %	8	95 %
Asignuotosios lėšos						3	65 %	1	24 %	4	49 %
Mokėjimai						3	51 %	–	1 %	3	31 %
AKR vidaus asignavimai											
Asignavimai						12		24		36	
Sprendimai						11	92 %	23	95 %	34	94 %
Asignuotosios lėšos						11	91 %	22	93 %	33	92 %
Mokėjimai						11	91 %	17	73 %	29	79 %
Regioniniai asignavimai											
Asignavimai								4		4	
Sprendimai								2	50 %	2	50 %
Asignuotosios lėšos								2	50 %	2	50 %
Mokėjimai								2	50 %	2	50 %
Bendras finansavimas											
A paketas. Nacionaliniai asignavimai											
Asignavimai								1		1	
Sprendimai								1	71 %	1	71 %
Asignuotosios lėšos								1	52 %	1	52 %
Mokėjimai								1	52 %	1	52 %
EK vidaus susitarimai dėl											

Asignavimai		8	%	9	%	10	%	11	%	IŠ VISO	%
					(1)		(1)		(1)		(1)
Kotonu	Šalies rezervas					–		–		–	
	AKR vidaus rezervas					–		27		27	
	Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX					–		–		–	
	NOP / ROP rezervas					–		571		571	
	Regioninių asignavimų					–				–	
	Mobilizuojami rezervai										
	Nemobilizuojamas					197		142		340	
Nemobilizuojamas											

		8	%	9	%	10	%	11	%	IŠ VISO	%
					(1)		(1)		(1)		(1)
	Asignavimai	10 378		15 348		21 630		29 608		76 964	
	Sprendimai	10 375	100 %	15 335	100 %	21 088	97 %	26 511	90 %	73 309	95 %
	Asignuotosios lėšos	10 374	100 %	15 302	100 %	20 310	94 %	21 697	73 %	67 683	88 %
	Mokėjimai	10 374	100 %	15 201	99 %	19 285	89 %	12 553	42 %	57 414	75 %
IŠ VISO: VISI ASIGNAVIMAI											

(1) Asignavimų %

2.3 lentelė

**EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 8-asis EPF**

(mln. EUR)

	ASIGNA VIMAI	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI		
		SUVEST.	PER	%	SUVEST.	PER	%	SUVEST.	PER	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKR										
Įprasti VN įnašai										
L o m ė Iš viso orientacinėms programoms	29	29		100 %	29		100 %	29		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	29	29		100 %	29		100 %	29		100 %
Struktūrinis koregavimas	18	18		100 %	18		100 %	18		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	18	18		100 %	18		100 %	18		100 %
IŠ VISO AKR	47	47		100 %	47		100 %	47		100 %
AKR										
Įprasti VN įnašai										
Pajamų iš palūkanų panaudojimas	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
TARPINĖ SUMA. ĮVAIRIOS PAJAMOS	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
Iš viso orientacinėms programoms	4 921	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	4 921	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %
Pagalba pabėgėliams	100	100		100 %	100		100 %	100		100 %
Neatidėliotina pagalba (Lomė)	136	136		100 %	136		100 %	136		100 %
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys (Lomė)	1 060	1 060		100 %	1 060		100 %	1 060		100 %
Palūkanų subsidijos	69	69	–	100 %	68		100 %	68		100 %
Rizikos kapitalas	1 012	1 012		100 %	1 012		100 %	1 012		100 %
„Stabex“	723	722	–	100 %	722		100 %	722		100 %
Struktūrinis koregavimas	1 479	1 479		100 %	1 479		100 %	1 479		100 %
„Sysmin“	101	101		100 %	101		100 %	101		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	4 679	4 678	–	100 %	4 677		100 %	4 677		100 %
AKR										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417	417	–	100 %	417	–	100 %	417		100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	417	417	–	100 %	417	–	100 %	417		100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233									
Eksporto pajamų kompensacijos		231	(2)		231	–	100 %	231		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	233	231	(2)	99 %	231	–	100 %	231		100 %
Palūkanos ir kitos pajamos	–									
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	–									
IŠ VISO AKR (A)	10 285	10 282	(2)	100 %	10 282	(1)	100 %	10 282	–	100 %
UŠT										
Įprasti VN įnašai										
Iš viso orientacinėms programoms	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
Palūkanų subsidijos	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Rizikos kapitalas	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %
„Stabex“	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
„Sysmin“	2	2		100 %	2		100 %	2		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	10	10		100 %	10		100 %	10		100 %
IŠ VISO UŠT	46	46		100 %	46		100 %	46		100 %
IŠ VISO: AKR + UŠT (A + B)	10 378	10 375	(2)	100 %	10 374	(1)	100 %	10 374	–	100 %

2.4 lentelė

**EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 9-asis EPF**

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMAI (1)	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS			MOKĖJIMAI		
		SUVEST (2)	PER (3)	% (2) : (1)	SUVES (3)	PER (4)	% (3) : (2)	SUVES (4)	PER (5)	% (4) : (3)
AKR										
Įprasti VN įnašai										
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
AKR										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	44	44		100 %	44		100 %	44		100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI	44	44		100 %	44		100 %	44		100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	6									
Neatidėliotina pagalba		6			6		100 %	6		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %
IŠ VISO: AKR	50	50		100 %	50		100 %	50		100 %
AKR										
Įprasti VN įnašai										
Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	20	20		100 %	20		100 %	20		100 %
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	647	647	–	100 %	646	(1)	100 %	646		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	667	667	–	100 %	667	(1)	100 %	667		100 %
AKR										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	8 554	8 553	(3)	100 %	8 543	(3)	100 %	8 521	1	100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI	8 554	8 553	(3)	100 %	8 543	(3)	100 %	8 521	1	100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	1 203									
Eksporto pajamų kompensacijos		148			148		100 %	148		100 %
Neatidėliotina pagalba		1 044	–		1 040	–	100 %	1 034	–	99 %
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys		11			11		100 %	11		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI	1 203	1 203	–	100 %	1 199	–	100 %	1 193	–	100 %
IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
TARPINĖ SUMA. IPC, CTA IR PARLAMENTINĖ ASAMBLĖJA	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
Įgyvendinimo išlaidos	177	177		100 %	177		100 %	177		100 %
Palūkanos ir kitos pajamos	63	63		100 %	63		100 %	63		100 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	239	239		100 %	239		100 %	239		100 %
Kiti AKR vidaus asignavimai	2 584	2 578	(9)	100 %	2 571	(7)	100 %	2 567	(1)	100 %
Taikos priemonė	353	353		100 %	353		100 %	353		100 %
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	2 937	2 931	(9)	100 %	2 924	(7)	100 %	2 920	(1)	100 %
Regioniniai asignavimai	749	748	(8)	100 %	741	(4)	99 %	732	4	99 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	749	748	(8)	100 %	741	(4)	99 %	732	4	99 %
Specialusis asignavimas Kongo DR	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS KONGO DR	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui	267	266	(1)	100 %	263	10	99 %	208	8	79 %
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS PIETŲ	267	266	(1)	100 %	263	10	99 %	208	8	79 %
Specialusis asignavimas Sudanui	110	107		97 %	105	(1)	98 %	101	3	96 %
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS SUDANUI	110	107		97 %	105	(1)	98 %	101	3	96 %
Taikos priemonės savanoriški įnašai	24	24		100 %	24		100 %	24		100 %
TARPINĖ SUMA. TAIKOS PRIEMONĖS SAVANORIŠKI	24	24		100 %	24		100 %	24		100 %
IŠ VISO: AKR (A)	15 009	14 996	(21)	100 %	14 964	(4)	100 %	14 864	14	99 %
UŠT										
Įprasti VN įnašai										
Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
UŠT										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	236	236	–	100 %	235	–	99 %	235	–	100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI	236	236	–	100 %	235	–	99 %	235	–	100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	4									
Neatidėliotina pagalba		4			4		100 %	4		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI	4	4		100 %	4		100 %	4		100 %
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Regioniniai asignavimai	45	45	–	100 %	45		100 %	45		100 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	45	45	–	100 %	45		100 %	45		100 %
IŠ VISO: UŠT	289	289	(1)	100 %	288	–	99 %	288	–	100 %
IŠ VISO: AKR + UŠT (A + B)	15 348	15 335	(22)	100 %	15 302	(4)	100 %	15 201	14	99 %

2.6 lentelė

**EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 10-asis EPF**

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMAI (1)	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS			MOKĖJIMAI		
		SUVES (2)	PER (3)	% (2) : (1)	SUVES (3)	PER (4)	% (3) : (2)	SUVES (4)	PER (5)	% (4) : (3)
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	56	56	(1)	100 %	56	–	99 %	56	–	100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	56	56	(1)	100 %	56	–	99 %	56	–	100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	9									
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui		9			9		100 %	9		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	9	9		100 %	9		100 %	9		100 %
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A	–									
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	12 696	12 594	(168)	99 %	12 384	(42)	98 %	11 798	286	95 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	12 696	12 594	(168)	99 %	12 384	(42)	98 %	11 798	286	95 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	1 983									
Eksporto pajamų kompensacijos		202	(1)		197	(4)	97 %	191	–	97 %
Neatidėliotina pagalba		835	(4)		829	(2)	99 %	821	8	99 %
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys		49	–		49		100 %	49		100 %
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui		895			887	–	99 %	880	3	99 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	1 983	1 981	(5)	100 %	1 961	(6)	99 %	1 941	11	99 %
Įgyvendinimo išlaidos	460	440	4	96 %	440	4	100 %	440	5	100 %
Palūkanos ir kitos pajamos	71	68	–	96 %	67	–	98 %	67	–	100 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	530	509	4	96 %	507	4	100 %	507	5	100 %
Institucinės ir paramos išlaidos	226	226	(3)	100 %	226	(3)	100 %	209	–	93 %
Kiti AKR vidaus asignavimai	1 855	1 848	(17)	100 %	1 826	2	99 %	1 726	43	95 %
Taikos priemonė	1 527	1 527	408	100 %	1 087	(12)	71 %	1 038	15	95 %
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	3 608	3 600	388	100 %	3 139	(13)	87 %	2 973	58	95 %
Regioniniai asignavimai	1 902	1 896	(30)	100 %	1 827	8	96 %	1 625	70	89 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	1 902	1 896	(30)	100 %	1 827	8	96 %	1 625	70	89 %
Bendras finansavimas										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	185	181	(2)	98 %	177	(1)	98 %	152	9	86 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	185	181	(2)	98 %	177	(1)	98 %	152	9	86 %
Įgyvendinimo išlaidos	5	5	–	100 %	3	–	65 %	3	1	78 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	5	5	–	100 %	3	–	65 %	3	1	78 %
Kiti AKR vidaus asignavimai	12	11	–	92 %	10	–	99 %	10	–	100 %
Taikos priemonė	1	1	–	99 %	1		100 %	1		100 %
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	12	11	–	92 %	11	–	99 %	11	–	100 %
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
A paketo rezervas	–									
B paketo rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. ŠALIES REZERVAS	–									
AKR vidaus rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS REZERVAS	–									
Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A	–									
NOP / ROP rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	–									
Regioninių asignavimų rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. REGIONINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS	–									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	171									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	171									
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	187	187	(2)	100 %	182	–	97 %	157	13	87 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	187	187	(2)	100 %	182	–	97 %	157	13	87 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	15									
Neatidėliotina pagalba		9	–		8	–	99 %	8	1	99 %
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui		6			6		100 %	6		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	15	15	–	100 %	14	–	99 %	14	1	99 %
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	5	5	–	100 %	5		100 %	5		100 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	5	5	–	100 %	5		100 %	5		100 %
Regioniniai asignavimai	39	39	–	100 %	36	(1)	93 %	34	2	94 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	39	39	–	100 %	36	(1)	93 %	34	2	94 %
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
A paketo rezervas	–									
B paketo rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. ŠALIES REZERVAS	–									
Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A	–									
Regioninių asignavimų rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. REGIONINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS	–									

2019 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	26									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	26									
IŠ VISO: AKR + UŠT (ĮSK. REZERVUS) (A + B)	21 430	21 088	183	97 %	20 310	(51)	96 %	19 285	456	95 %

2.6 lentelė

**EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 11-asis EPF**

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMA (1)	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS			MOKĖJIMAI		
		SUVES (2)	PER	% (2) : (1)	SUVES (3)	PER	% (3) : (2)	SUVES (4)	PER	% (4) : (3)
[prasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	65	65		100 %	64	5	98 %	45	18	70 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	65	65		100 %	64	5	98 %	45	18	70 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	17									
Neatidėliotina pagalba		17			17		100 %	17		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	17	17		100 %	17		100 %	17		100 %
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A	–									
[prasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	15 567	14 186	1 617	91 %	11 063	1 920	78 %	6 077	1 637	55 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	15 567	14 186	1 617	91 %	11 063	1 920	78 %	6 077	1 637	55 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	838									
Neatidėliotina pagalba		712	137		600	29	84 %	511	35	85 %
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui		109			109	–	100 %	109	–	100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	838	821	137	98 %	709	29	86 %	620	35	87 %
Pereinamojo laikotarpio priemonė	–									
TARPINĖ SUMA. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖ	–									
Igyvendinimo išlaidos	1 053	855	155	81 %	824	177	96 %	769	166	93 %
Palūkanos ir kitos pajamos	18	9	–	51 %	8	1	85 %	7	–	85 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	1 071	864	154	81 %	832	178	96 %	775	166	93 %
Institucinės ir paramos išlaidos	197	127	(6)	64 %	103	5	81 %	95	10	93 %
Kiti AKR vidaus asignavimai	2 791	2 397	281	86 %	1 938	591	81 %	1 279	380	66 %
Taikos priemonė	1 000	1 000		100 %	980	34	98 %	881	22	90 %
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	3 988	3 524	275	88 %	3 020	630	86 %	2 256	413	75 %
Regioniniai asignavimai	6 920	6 649	846	96 %	5 644	704	85 %	2 591	1 038	46 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	6 920	6 649	846	96 %	5 644	704	85 %	2 591	1 038	46 %
Bendras finansavimas										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	42	31	11	75 %	31	11	100 %	2	1	6 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	42	31	11	75 %	31	11	100 %	2	1	6 %
Igyvendinimo išlaidos	3	3	1	86 %	1	1	28 %	–	–	3 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	3	3	1	86 %	1	1	28 %	–	–	3 %
Taikos priemonė	24	23	21	95 %	22	20	98 %	17	16	78 %
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	24	23	21	95 %	22	20	98 %	17	16	78 %
Regioniniai asignavimai	4	2		50 %	2		100 %	2	2	100 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	4	2		50 %	2		100 %	2	2	100 %
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
B paketo rezervas	–									
TARPINĖ SUMA. ŠALIES REZERVAS	–									
AKR vidaus rezervas	27									
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS REZERVAS	27									
Nacionalinių asignavimų rezervas, A paketas, STABEX	–									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A	–									
NOP / ROP rezervas	540									
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	540									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	130									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	130									
EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio										
Rezervai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	1	1		71 %	1	–	73 %	1		100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	1	1		71 %	1	–	73 %	1		100 %
[prasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	196	196	13	100 %	192	13	98 %	120	44	63 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	196	196	13	100 %	192	13	98 %	120	44	63 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	8									
Neatidėliotina pagalba		5	2		5	2	99 %	4	2	78 %
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui		3			3		100 %	3		100 %
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	8	8	2	100 %	8	2	99 %	7	2	87 %
Pereinamojo laikotarpio priemonė	–									
TARPINĖ SUMA. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖ	–									
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	9	7	2	84 %	5	–	65 %	4	1	87 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ	9	7	2	84 %	5	–	65 %	4	1	87 %
Regioniniai asignavimai	99	99	62	100 %	80	43	81 %	13	5	16 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	99	99	62	100 %	80	43	81 %	13	5	16 %
Bendras finansavimas										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–									
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	–									
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										

2019 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

NOP / ROP rezervas	32									
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	32									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	12									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	12									
EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio										
Rezervai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	–									
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	–									
Iprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	10	10	4	100 %	6		59 %	6	–	99 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	10	10	4	100 %	6		59 %	6	–	99 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	7									
Neatidėliotina pagalba		7	7							
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	7	7	7	100 %						
IŠ VISO: AKR + UŠT (JSK. REZERVUS) (A + B)	29 608	26 511	3 153	90 %	21 697	3 557	82 %	12 553	3 377	58 %

METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS

IA/531/20

2020 m. kovo 12 d.

Dokumentas Nr. 20/108

DIREKTORIŲ VALDYBA

**INVESTICINĖ PRIEMONĖ
FINANSINĖS ATASKAITOS
2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

- a) Finansinės būklės ataskaita
- b) Pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita
- c) Įnašų mokėtojų išteklių pokyčių ataskaita
- d) Pinigų srautų ataskaita
- e) Finansinių ataskaitų pastabos

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2019 M. GRUODŽIO 31 D.

(tūkst. EUR)

	Pastabos	2019 12 31	2018 12 31
TURTAS			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5	837 777	573 708
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	9/17	86 330	100 000
Iždo finansinis turtas	10	330 587	335 140
Išvestinės finansinės priemonės	6	14 184	9 873
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	7	1 518 675	1 540 991
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	8	619 928	567 292
Kitas turtas	11	-	171
Iš viso turto		3 407 481	3 127 175
ĮSIPAREIGOJIMAI IR ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIAI			
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Išvestinės finansinės priemonės	6	191	8 493
Būsimojo laikotarpio pajamos	12	32 566	33 764
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	13	628	793
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	14	37 269	23 822
Trečiosioms šalims mokėtina suma	15	147 438	143 813
Kiti įsipareigojimai	16	2 353	2 493
Iš viso įsipareigojimų		220 445	213 178
ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIAI			
Pareikalautas valstybių narių įnašas į priemonę	17	2 967 000	2 697 000
Nepaskirstytasis pelnas		220 036	216 997
Iš viso įnašų mokėtojų išteklių		3 187 036	2 913 997
Iš viso įsipareigojimų ir įnašų mokėtojų išteklių		3 407 481	3 127 175

PELNO ARBA NUOSTOLIŲ IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
2019 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGĘ METAI
(tūkst. EUR)

	Pastabos	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Palūkanos ir panašios pajamos*	19	93 923	96 730
Palūkanos ir panašios išlaidos	19	-2 948	-2 539
Grynosios palūkanos ir panašios pajamos		90 975	94 191
Mokesčių ir komisinių pajamos	20	4 438	284
Mokesčių ir komisinių išlaidos	20	-721	-106
Grynosios mokesčių ir komisinių pajamos		3 717	178
Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis		12 611	-9 987
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas	21	9 904	-10 179
Paskolų ir išankstinių mokėjimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, grynas rezultatas	7	-8 331	-702
Grynas paskolų pardavimo rezultatas	7	2 064	-
Grynas užsienio valiutos keitimo nuostolis		-61 998	-32 436
Grynas finansinių operacijų rezultatas		-45 750	-53 304
Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo pokytis, atėmus atkūrimą	7	17 243	-22 771
Atidėjinių suteiktoms garantijoms pokytis, atėmus atkūrimą	13	107	-485
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams pokytis, atėmus atkūrimą	14	-13 244	-19 612
Bendrosios administracinės išlaidos	22	-50 009	-47 799
Mokestinių metų pelnas (nuostoliai)		3 039	-49 602
Kitos bendrosios pajamos		-	-
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai) per metus		3 039	-49 602

* 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais palūkanos ir panašios pajamos sudarė 93,9 mln. EUR (2018 m. – 96,7 mln. EUR), apskaičiuotus pagal turtą amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIŲ POKYČIŲ ATASKAITA
2019 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGĘ METAI
(tūkst. EUR)

		Pareikalautasis įnašas	Nepaskirstytas iš pelnas	Iš viso
2019 m. sausio 1 d.	Pastabos	2 697 000	216 997	2 913 997
Per metus pareikalauti valstybių narių įnašai	17	270 000	-	270 000
2019 m. pelnas		-	3 039	3 039
Įnašų mokėtojų išteklių pokyčiai		270 000	3 039	273 039
2019 m. gruodžio 31 d.		2 967 000	220 036	3 187 036

		Pareikalautasis įnašas	Nepaskirstytas iš pelnas	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.		2 517 000	266 599	2 783 599
Per metus pareikalauti valstybių narių įnašai		180 000	-	180 000
2018 m. nuostoliai		-	-49 602	-49 602
Įnašų mokėtojų išteklių pokyčiai		180 000	-49 602	130 398
2018 m. gruodžio 31 d.		2 697 000	216 997	2 913 997

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA
2019 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGĘ METAI
(tūkst. EUR)

	Pastabos	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
PAGRINDINĖ VEIKLA			
Finansinių metų pelnas (nuostoliai)		3 039	-49 602
Padaryti patikslinimai:			
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas	8	-8 629	20 665
Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo pokytis, atėmus atkūrimą	7	-17 243	22 771
Paskolų ir išankstinių mokėjimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, grynas rezultatas		8 331	702
Paskolų ir išankstinių mokėjimų sukaupytų palūkanų ir amortizuotos savikainos pokytis	7	-5 087	-1 833
Atidėjinių suteiktoms garantijoms grynas pokytis, atėmus atkūrimą	13	-107	309
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams grynas pokytis, atėmus atkūrimą		13 447	19 666
Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai		-12 611	9 987
Iždo finansinio turto sukaupytų palūkanų ir amortizuotos savikainos pokytis	10	331	-1 645
Būsimojo laikotarpio pajamų pokytis		-1 198	7 962
Valiutos kurso pokyčio poveikis paskoloms	7	-17 752	-44 927
Valiutos kurso pokyčio poveikis akcijoms ir kitiems kintamo pelningumo vertybiniais popieriais	8	-6 812	-17 300
Valiutos kurso pokyčio poveikis turimiems gryniesiems pinigams		2 369	2 561
Pagrindinės veiklos nuostoliai iki pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pokyčių		-41 922	-30 684
Išmokėtos paskolos	7	-311 185	-259 214
Grąžintos paskolos	7	355 078	354 855
Parduotos paskolos		2 194	-
Sukaupytų palūkanų už grynuosius pinigus ir pinigų ekvivalentus pokytis	5	-93	-178
Iždo finansinio turto padidėjimas	10	-2 948 021	-2 219 062
Iždo finansinio turto išpirkimo terminai	10	2 952 905	2 026 659
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių padidėjimas	8	-106 943	-95 434
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynosios pajamos		71 024	32 802
Kito turto (sumažėjimas)		-171	-4 214
Kitų įsipareigojimų padidėjimas		140	31
Europos investicijų bankui mokėtinų sumų padidėjimas		2 187	2 168
Pagrindinės veiklos gryniesi pinigų sratai		-24 807	-192 271
FINANSAVIMO VEIKLA			
Iš valstybių narių gauti įnašai		284 820	230 000
Iš valstybių narių gautos sumos, susijusios su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba		30 000	20 000
Valstybių narių vardu sumokėtos sumos, susijusios su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba		-28 220	-35 641
Finansavimo veiklos gryniesi pinigų sratai		286 600	214 359
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas		261 793	22 088
Pinigų srautų suvestinė ataskaita			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinių metų pradžioje		573 818	549 169
Gryniesi pinigų sratai iš:			
pagrindinės veiklos		-24 937	-192 271
finansavimo veiklos		286 730	214 359
valiutos kurso pokyčių poveikio pinigams ir pinigų ekvivalentams		2 369	2 561
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinių metų pabaigoje		837 980	573 818
Pinigų ir pinigų ekvivalentus sudaro:			
Gryniesi pinigai kasoje	5	72 166	51 936
Terminuoti indėliai (neskaitant sukaupytų palūkanų)	5	622 991	521 882
Komerciniai vekseliai	5	142 823	-
		837 980	573 818

2019 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų pastabos

1. Bendra informacija

Investicinė priemonė (toliau – Priemonė, arba IP) buvo sukurta pagal Kotonu susitarimą dėl bendradarbiavimo ir paramos plėtrai (toliau – susitarimas), dėl kurio 2000 m. birželio 23 d. susiderėjo Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno grupės (AKR) valstybės ir Europos Sąjunga bei jos valstybės narės ir kuris buvo peržiūrėtas 2005 m. birželio 25 d. ir 2010 m. birželio 22 d.

Priemonė nėra atskiras juridinis subjektas ir Europos investicijų bankas (toliau – EIB, arba Bankas) administruoja įnašus valstybių narių (paramos teikėjų) vardu pagal susitarimo sąlygas ir veikia kaip Priemonės administratorius.

Pagal susitarimą numatyta, kad finansavimas teikiamas iš ES valstybių narių biudžetų. ES valstybės narės moka įnašus, kurie skiriami finansuoti IP ir palūkanų subsidijoms finansuoti skirtoms dotacijoms, kaip numatyta pagal daugiametės finansinės programos (2000–2007 m. laikotarpį apimančią Pirmąjį finansinį protokolą, vadinamą 9-uju Europos plėtros fondu (EPF), 2008–2013 m. laikotarpį apimančią Antrąjį finansinį protokolą, vadinamą 10-uju EPF, ir 2014–2020 m. laikotarpį apimančią Trečiąjį finansinį protokolą, vadinamą 11-uju EPF). EIB pavesta valdyti:

- Priemonę, 3 685,5 mln. EUR vertės rizikos apyvartinį fondą, skirtą privačiojo sektoriaus investicijoms AKR valstybėse skatinti, iš jų 48,5 mln. EUR skirti Užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT šalys),
- palūkanų subsidijoms finansuoti skirtas dotacijas, kurių vertė ne didesnė kaip 1 220,85 mln. EUR AKR valstybėms ir ne didesnė kaip 8,5 mln. EUR UŠT šalims. Iki 15 % šių subsidijų gali būti panaudota su projektais susijusiai techninei pagalbai finansuoti.

ES ir AKR šalys susitarė dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, kurios leistų EIB finansuoti operacijas AKR regione iki 2020 m. pabaigos (2019 m. gruodžio 17 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimas Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį). Bankas toliau tvirtins operacijas pagal savo įgaliojimus iki 2020 m. pabaigos, t. y. iki įsipareigojimų dėl IP apyvartinį fondų, panaudojimo laikotarpio, nurodyto 11-ame EPF, pabaigos.

2018 m. birželio mėn. Komisija taip pat paskelbė pasiūlymą dėl 2021–2027 m. ES išorės veiksmų biudžeto – reglamentą, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KPTBP). Svarbus pasiūlymo aspektas yra jo finansavimo struktūros supaprastinimas, sujungiant devynias atskiras priemones ir fondus, taip pat dabartinio nebiudžetinio EPF integravimas į ES biudžetą. KPTBP reglamentas bus teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi Komisija galės ateityje suteikti ES įgaliojimus EIB vykdyti veiklą už ES ribų. Jame taip pat bus nustatyta išorės investicijų sistema, kad Sąjunga galėtų bendradarbiauti su institucijomis partnerėmis teikdama dotacijas arba garantijas iš ES biudžeto. Derybos dėl KPTBP tebevyksta. Nepažeisdami Tarybos sprendimo, EIB ir EK derasi dėl pasiūlymo toliau sutartą metų skaičių naudoti IP grįžtamąsias lėšas.

Šios finansinės ataskaitos apima laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.

EIB valdymo komiteto siūlymu 2020 m. kovo 12 d. EIB direktorių valdyba priėmė finansines ataskaitas ir leido jas pateikti Valdytojų tarybai tvirtinti iki 2020 m. balandžio 24 d.

2. Svarbiausi apskaitos politikos principai

2.

2.1 .Ataskaitų rengimo pagrindas – atitiktis patvirtinimas

Priemonės finansinės ataskaitos parengtos pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

2.2 Svarbiausi apskaitos sprendimai ir įverčiai

Rengiant finansines ataskaitas būtina naudoti apskaitos įverčius. Taip pat reikalaujama, kad Banko vadovybė pati nuspręstų dėl Investicinės priemonės apskaitos politikos taikymo. Svarbesni arba sudėtingesni sprendimai bei finansinėms ataskaitoms svarbios prielaidos ir įverčiai atskleidžiami vėliau.

Sprendimai ir įverčiai daugiausia taikomi toliau nurodytose srityse.

▪ **Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas**

Finansinio turto (FT) ir finansinių įsipareigojimų (FI), kuriais prekiaujama aktyviosiose rinkose, tikroji vertė yra grindžiama kotiruojamomis rinkos kainomis arba finansų maklerių pateiktomis kainomis. Jei tikrosios vertės aktyviosiose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinius modelius. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Vertinimai skirstomi į įvairius lygius tikrosios vertės hierarchijoje remiantis duomenimis, naudojamais taikant vertinimo metodus, kaip aprašyta ir atskleista 2.4.2 ir 4 pastabose.

▪ **Nuostoliai dėl paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo**

Tikėtiniams kredito nuostoliams apskaičiuoti reikia, kad vadovybė taikytų svarbius sprendimus, visų pirma įvertintų reikšmingą kredito rizikos padidėjimą nuo pirminio pripažinimo, įtrauktų į ateitį orientuotą informaciją ir toliau apskaičiuotų būsimų pinigų srautų ir užtikrinimo priemonių verčių sumą ir laiką, kai nustatomi vertės sumažėjimo nuostoliai. Šiuos įverčius lemia įvairūs veiksniai, dėl kurių pokyčių gali labai keistis galimų pripažintinų kredito nuostolių laikas ir suma (2.4.2 pastaba).

▪ **Investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius vertinimas**

Investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius vertinimas paprastai grindžiamas vienu iš šių veiksnių:

- naujausiomis rinkos operacijomis tarp lygiaverčių šalių,
- kitos priemonės, kuri iš esmės yra tokia pati, dabartine tikrąja verte,
- tikėtinais pinigų srautais, diskontuotais dabartinėmis normomis, taikomomis panašių terminų ir panašios rizikos priemonėms,
- patikslintos grynosios vertės metodu arba
- kitais vertinimo modeliais.

Norint nustatyti investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius pinigų srautus ir diskonto veiksnį, reikia atlikti reikšmingą įvertinimą. Taikant Priemonę periodiškai tikrinami vertinimo metodai bei jų galiojimas, taikant stebimų dabartinių rinkų operacijų ta pačia priemone kainą arba kainą, kuri grindžiama kitais turimais stebimais rinkos duomenimis.

▪ **Subjektų, kuriuose Priemonė turi dalių, konsolidavimas**

Taikant Priemonę priimti svarbūs sprendimai, kad subjektai, kuriuose Priemonė turi dalių, nebūtų kontroliuojami tos Priemonės. Taip yra dėl to, kad visuose tokiuose subjektuose arba bendrasis partneris, arba fondo valdytojas ar valdyba yra vieninteliai atsakingi už partnerystės reikalų ir veiklos valdymą ir kontrolę ir yra įgalioti atlikti visus reikiamus veiksmus, kad pasiektų partnerystės tikslą ir įvykdytų uždavinius, laikydamiesi investavimo ir politikos gairių.

2.3 Apskaitos politikos pokyčiai

Išskyrus toliau nurodytus pokyčius, taikant Priemonę visais šiose finansinėse ataskaitoje pateiktiems laikotarpiais buvo nuosekliai laikomasi 2.4 pastaboje nustatytos politikos. Taikant Priemonę priimti toliau nurodyti nauji standartai ir standartų pataisos.

Priimti standartai

Nuo 2019 m. sausio 1 d. Priemonės finansinėms ataskaitoms taikomi toliau nurodyti aiškinimai, taip pat esamų standartų pakeitimai ir peržiūrėtos nuostatos:

16-asis TFAS „Nuoma“

16-asis TFAS pradedamas taikyti metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir juo pakeičiami esami 17-ojo TAS nurodymai. Jį taikant beveik visos nuomos sutartys pripažįstamos balanse, nes panaikintas skirstymas į veiklos ir finansinę nuomą. Pagal naująjį standartą pripažįstamas turtas (teisė naudoti nuomojamą daiktą) ir finansinis įsipareigojimas mokėti nuomos mokesčius. Vienintelės išimtys yra trumpalaikė ir mažos vertės nuoma. Nuomotojų vykdoma apskaita labai nepasikeitė.

Šis pokytis neturėjo reikšmingo poveikio priemonės finansinėms ataskaitoms.

Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija. 9-ojo TFAS pataisos

Pataisose paaiškinama, kad finansinis turtas atitinka tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo (toliau – SPPI) kriterijų, nepriklausomai nuo įvykio ar aplinkybių, dėl kurių sutartis nutraukiama anksčiau laiko, ir nepriklausomai nuo to, kuri šalis moka arba gauna pagrįstą kompensaciją už sutarties nutraukimą anksčiau laiko. Pataisų išvadų pagrindu paaiškinta, kad sutartis gali būti nutraukta anksčiau laiko dėl sutarties sąlygos arba įvykio, kurio sutarties šalys negali kontroliuoti, pavyzdžiui, dėl įstatymų ar kitų teisės aktų pakeitimo, dėl kurio sutartį reikia nutraukti anksčiau laiko.

Pataisų priėmimas reikšmingo poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms neturėjo.

Ilgalaikiai interesai asocijuotosiose įmonėse ir bendrose įmonėse (28-ojo TAS pataisos)

Pataisose paaiškinama, kad ūkio subjektas taiko 9-ąjį TFAS ilgalaikiams interesams asocijuotojoje ar bendroje įmonėje, kuriai nuosavybės metodus netaikomas, tačiau kurie iš esmės sudaro gryniosios investicijos į asocijuotąją ar bendrą įmonę dalį (ilgalaikiai interesai). Šis paaiškinimas yra svarbus, nes tai reiškia, kad tokiems ilgalaikiams interesams taikomas 9-ajame TFAS nustatytas tikėtinų kredito nuostolių modelis.

Pataisose taip pat paaiškinama, kad taikydamas 9-ąjį TFAS ūkio subjektas neatsižvelgia į asocijuotosios ar bendros įmonės nuostolius arba grynosios investicijos vertės sumažėjimo nuostolius, kurie pripažįstami kaip grynosios investicijos į asocijuotąją ar bendrą įmonę koregavimai, atsirandantys taikant 28-ąjį TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“.

Šios pataisos reikšmingo poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms neturėjo.

Plano pakeitimas, sumažinimas arba įvykdymas (19-ojo TAS pataisos)

Pataisose nurodoma, kad tais atvejais, kai per metinį ataskaitinį laikotarpį planas pakeičiamas, sumažinamas arba įvykdomas, ūkio subjektas turi:

- po plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo nustatyti likusio laikotarpio einamąją paslaugų savikainą naudodamas aktuarines prielaidas, naudotas grynajam apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimui, atspindinčiam pagal planą siūlomas išmokas ir plano turtą po to įvykio, pakartotinai įvertinti;
- po plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo nustatyti likusio laikotarpio grynąsias palūkanas naudodamas: grynąjį apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimą, atspindintį išmokas, siūlomas pagal planą, bei plano turtą po to įvykio ir diskonto normą, naudotą tam grynajam apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimui pakartotinai įvertinti.

Šios pataisos poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms neturėjo.

2015–2017 m. ciklo TFAS metiniai patobulinimai (3-ojo ir 11-ojo TFAS pataisos)

Šios pataisos poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms neturėjo, nes nėra sandorio, per kurį gaunama bendra kontrolė.

Paskelbti, bet dar nepriimti standartai

Sąvokos „reikšminga“ apibrėžtis. 1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir 8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pataisos. Taikoma 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams.

Pataisose paaiškinama sąvokos „reikšminga“ apibrėžtis ir suderinama konceptualiuosiuose pagrinduose ir pačiuose standartuose vartojama sąvokos apibrėžtis.

Pagal pataisytą sąvokos apibrėžtį reikšminga „yra tokia informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas ar neaiškus pateikimas pagrįstai tikėtina gali daryti įtaką sprendimams, kuriuos pagrindiniai bendrosios paskirties finansinių ataskaitų vartotojai priima remdamiesi tomis finansinėmis ataskaitomis, kuriose pateikiama finansinė informacija apie konkretų ataskaitas teikiantį ūkio subjektą“.

Šioje pataisoje taip pat patikslinama „pagrindinių bendrosios paskirties finansinių ataskaitų vartotojų“, kuriems šios finansinės ataskaitos yra skirtos, reikšmė, apibrėžiant juos kaip „esamus ir potencialius investuotojus, skolintojus ir kitus kreditorius“, kurie norėdami gauti jiems reikalingą finansinę informaciją turi kliautis bendrosios paskirties finansinėmis ataskaitomis.

Pataisos taikomos metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau. Priemonei taikyti šios pataisos nebuvo priimtos anksčiau ir nemanoma, kad tai turės kokio nors reikšmingo poveikio jos finansinėms ataskaitoms.

Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos

2019 m. rugsėjo mėn. TASV paskelbė 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisas, pagal kurias numatytos laikinos lengvatos, kurios leistų neapibrėžtumo laikotarpiu tęsti apsidraudimo apskaitą prieš pakeičiant esamą palūkanų normos lyginamąjį indeksą alternatyvia beveik nerizikinga palūkanų norma.

Į 9-ojo TFAS pataisas įtrauktos kelios lengvatos, taikomos visiems apsidraudimo sandoriams, kuriems palūkanų normos lyginamojo indekso reforma daro tiesioginį poveikį. Pirmosiomis trimis lengvatomis numatoma:

- įvertinti, ar prognozuojamas sandoris (arba jo sudedamoji dalis) yra labai tikėtinas;
- įvertinti, kada pinigų srautų apsidraudimo rezervo sumą reikia perklasifikuoti į pelną ir nuostolius;
- įvertinti apdrausitojo objekto ir apsidraudimo priemonės ekonominį ryšį.

Kiekvienos iš šių lengvatų atveju daroma prielaida, kad lyginamasis indeksas, kuriuo pagrįsti apdraustieji pinigų srautai, dėl IBOR reformos nesikeičia.

Ketvirtoji lengvata numato, kad sutartyje nenurodytas rizikos komponentas turi būti atskirai identifikuotas tik pirminio apsidraudimo priemonės priskyrimo metu, o ne nuolat.

Lengvatų taikymas yra privalomas ir, jei neįvyksta jokių pataisose aprašytų įvykių, lengvatos galioja neribotą laiką.

Pataisomis taip pat nustatomi specialūs informacijos atskleidimo reikalavimai apsidraudimo sandoriams, kuriems taikomos lengvatos.

Pataisos taikomos metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau. Priemonei taikyti šios pataisos nebuvo priimtos anksčiau, o Bankas sudarė įvairias tarybas apimančią IBOR darbo grupę poveikiui įvertinti ir perėjimui valdyti.

Nuorodų į TFAS konceptualiuosius pagrindus pataisos įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.

Patikslintuose konceptualiuosiuose pagrinduose pateikiamas išsamus sąvokų, susijusių su finansine atskaitomybe, standartų nustatymu, nuoseklios apskaitos politikos rengimo gairėmis ir pagalba kitiems siekiant suprasti ir aiškinti standartus, rinkinys.

Patikslinti konceptualieji finansinės atskaitomybės pagrindai nėra standartas ir nė viena iš sąvokų nėra viršesnė už kuriame nors standarte vartojamas sąvokas ar standarto reikalavimus; jos pagrindinis tikslas – padėti Valdybai rengti standartus, padėti rengėjams sukurti nuoseklią apskaitos politiką, jei taikytino standarto nėra, ir padėti visoms šalims suprasti ir aiškinti standartus.

Konceptualiuose pagrinduose įtraukta keletas naujų sąvokų, pateiktos atnaujintos turto ir įsipareigojimų apibrėžtys bei pripažinimo kriterijai ir paaiškintos kai kurios svarbios sąvokos. Konceptualieji pagrindai taikomi metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau.

Priemonei taikyti patikslinti konceptualieji pagrindai nebuvo priimti anksčiau ir nemanoma, kad tai turės kokio nors reikšmingo poveikio jos finansinėms ataskaitoms.

2.4 Svarbiausių apskaitos principų santrauka

Finansinės būklės ataskaitoje turtas ir įsipareigojimai pateikiami likvidumo mažėjimo tvarka ir jame neišskiriami trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.4.1 Užsienio valiutos perskaičiavimas

Priemonės finansinės ataskaitos pateikiamos eurai (EUR), kurie yra ir funkcinė valiuta. Jeigu nenurodyta kitaip, eurai pateikiama finansinė informacija yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio.

Sandoriai užsienio valiuta yra perskaičiuojami taikant sandorio atlikimo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą.

Piniginis turtas ir įsipareigojimai kita nei euras valiuta perskaičiuojami į eurus pagal finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą. Tokio perskaičiavimo pelnas arba nuostoliai įtraukiami į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nepiniginiai straipsniai, kurie vertinami įsigijimo savikaina užsienio valiuta, perskaičiuojami taikant pirminių operacijų atlikimo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą. Nepiniginiai straipsniai, kurie vertinami tikrąja verte užsienio valiuta, perskaičiuojami taikant tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą.

Valiutos keitimo skirtumai, susidarę atsiskaitant už operacijas kitu nei operacijos dieną galiojusi valiutos keitimo kursu, ir nerealizuotas užsienio valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs dėl užsienio valiutos piniginio turto ir įsipareigojimų, už kuriuos neatsiskaityta, įtraukiami į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

2.4.2 Finansinis turtas, išskyrus išvestines finansines priemones

Neišvestinės finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos atsiskaitymo dieną.

Klasifikavimas ir vertinimas

Finansinis turtas

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas klasifikuojamas kaip finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, arba vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, o finansinis įsipareigojimas – kaip finansinis įsipareigojimas, vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Pagal 9-ąjį TFAS klasifikavimas pradedamas nustatant, ar finansinis turtas laikomas skolos ar nuosavo kapitalo priemone. 9-ajame TFAS pateikiamos nuorodos į 32-ojo TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ apibrėžtis.

Skolos priemonės – priemonės, kurios sandorio šalies požiūriu atitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžtį, paskolos ir skolos vertybiniai popieriai, įskaitant struktūrizuotų ūkio subjektų, valdžios sektoriaus ar bendrovių išleistas obligacijas, vekselius ar sertifikatus.

Skolos priemonė klasifikuojama amortizuota savikaina, jeigu ji atitinka abi toliau nurodomas sąlygas ir nėra nurodyta tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais:

- turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – laikyti turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai (toliau – SPPI kriterijai).

Skolos priemonė klasifikuojama tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu ji atitinka abi toliau nurodomas sąlygas ir nėra nurodyta tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais:

- turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą, ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie atitinka SPPI kriterijus.

Pirmiau nurodyti reikalavimai turėtų būti taikomi visam finansiniam turtui, net jei jis apima įterptąją išvestinę finansinę priemonę.

Nuosavybės priemonės yra priemonės, kurios atitinka nuosavybės apibrėžtį emitento požiūriu; t. y. priemonės, kuriose nėra sutartinių įsipareigojimų mokėti ir kurios įrodo likutinę emitento grynojo turto dalį. Nuosavybės priemonės vertinamos tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Investicijų į nuosavą kapitalą, kurios nėra skirtos parduoti, pirminio pripažinimo metu pagal Priemonę gali būti neatšaukiamai nuspręsta pateikti vėlesnius kitų bendrųjų pajamų pokyčius. Ši galimybė pasirenkama vertinant konkrečią investiciją.

Visas kitas finansinis turtas klasifikuojamas vertinant tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Verslo modelio vertinimas

EIB, kaip Priemonės valdytojas, įvertina verslo modelio, pagal kurį skolos priemonė laikoma portfelio lygmeniu, tikslą, nes tai geriausiai atspindi tai, kaip valdoma įmonė ir informacija teikiama vadovybei. Ta informaciją apima:

- portfelio politiką bei tikslus ir tos politikos praktinį veikimą. Visų pirma, ar vadovybės strategijoje dėmesys sutelkiamas į tai, kad būtų gaunamos sutartinės pajamos iš palūkanų, išlaikomas tam tikras palūkanų normos profilis, finansinio turto trukmė atitiktų įsipareigojimų, kuriais finansuojamas tas turtas, trukmė arba parduodant turtą būtų realizuojami pinigų srautai;
- būdą, kaip įvertinami portfelio veiklos rezultatai ir apie juos pranešama Priemonės vadovybei,
- riziką, kuri turi įtakos verslo modelio veikimui (ir pagal tą verslo modelį laikomam finansiniam turtui), ir kaip ta rizika valdoma, ir
- ankstesnių laikotarpių pardavimų dažnumą, apimtį ir laiką, tokio pardavimo priežastis ir jos lūkesčius, susijusius su būsima pardavimo veikla.

Tačiau informacija apie pardavimo veiklą vertinama ne atskirai, o bendrai vertinant, kaip yra pasiektas paskelbtas Priemonės finansinio turto valdymo tikslas ir kaip panaudojami pinigų srautai.

Poveikio finansavimo priemonių paketo tiesioginių skolinimo operacijų verslo modelis yra pakeistas, kaip aprašyta ir atskleista 7 ir 24 pastabose.

Tik pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo (SPPI) kriterijai

Šiame vertinime terminas „pagrindinis“ apibrėžiamas kaip skolos priemonės tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Terminas „palūkanos“ apibrėžiamas kaip atlygis už pinigų laiko vertę ir už kredito riziką, susijusią su per tam tikrą laikotarpį nepadengta pagrindine suma, ir už kitą pagrindinę skolinimo riziką ir išlaidas (pvz., likvidumo riziką ir administracines išlaidas), taip pat kaip pelno marža.

Vertinant, ar sutartyje numatyti pinigų srautai yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai, atsižvelgiama į Priemonės sutarties sąlygas. Tai apima vertinimą, ar į finansinį turtą įtraukta sutarties sąlyga, dėl kurios galėtų pakisti sutartyje numatytų pinigų srautų laikas ar suma taip, kad jis neatitiktų šios sąlygos.

Pripažinimo nutraukimas

Priemonei taikyti finansinio turto pripažinimas nutraukiamas, kai nustoja galioti sutartyje numatytos teisės į finansinio turto pinigų srautus arba teisės gauti sutartyje numatytus pinigų srautus yra perduodamos atliekant operaciją, per kurią taikant Priemonę perduodama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba iš esmės išlaikoma visa su nuosavybe susijusi rizika ir nauda, bet neišlaikoma finansinio turto kontrolė.

Kai nutraukiamas finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo pripažinimas (2.4.4 pastaba), skirtumas tarp turto arba įsipareigojimo balansinės vertės (arba balansinės vertės, priskiriamos turto ar įsipareigojimo, kurio pripažinimas nutrauktas, daliai) ir i) gauto ar sumokėto atlygio ir ii) bet kokio sukaupto pelno ar nuostolių, pripažintų kitomis bendrosiomis pajamomis, sumos yra pripažįstamas pelno arba nuostolių ataskaitoje, išskyrus sukauptą pelną arba nuostolius, pripažintus kitomis bendrosiomis pajamomis iš investicijų į nuosavą kapitalą, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, kurios pervedamos į rezervą, o ne perleidžiamu pelnu arba nuostoliais.

Perklasifikavimas

Finansinis turtas nėra perklasifikuojamas po jo pirminio pripažinimo, išskyrus laikotarpį, kai Priemonei taikyti pakeičiamas finansinio turto verslo valdymo modelis.

Pakeitimas

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas laikomas pakeistu, kai jo sutartyje numatyti pinigų srautai persvarstomi arba kitaip pakeičiami. Dėl persvarstymo arba pakeitimo gali būti panaikintas senosios finansinės priemonės pripažinimas ir pripažinta nauja finansinė priemonė, bet gali ir nebūti.

Esminis sutartyje numatytas finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, pinigų srautų pakeitimas, dėl kurio panaikinamas finansinio turto pripažinimas, reiškia, kad naujas finansinis turtas pripažįstamas tikrąja verte, o pakeitimo poveikis pelnui arba nuostoliams įrašomas konsoliduotoje pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip finansinių operacijų rezultatas.

Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas

Tikroji vertė yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių pagrindinėje, o jos nesant – palankiausioje rinkoje, prie kurios Priemonė tuo metu turi prieigą.

Kai taikoma, Priemonės vardu EIB apskaičiuoja priemonės tikrąją vertę, remdamasis tos priemonės aktyviojoje rinkoje kotiruojama kaina. Rinka laikoma aktyviaja rinka, jei sandoriai dėl turto arba įsipareigojimo sudaromi gana dažnai ir jų apimtis yra gana didelė, kad būtų galima nuolat gauti informacijos apie kainų nustatymą.

Jeigu į finansinės būklės ataskaitą įtraukto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės aktyviosiose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinius modelius. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Pasirinktas vertinimo metodas apima visus veiksnius, į kuriuos atsižvelgtų rinkos dalyviai nustatydami sandorio kainą.

Šie vertinimo metodai gali apimti grynosios dabartinės vertės ir diskontuotų pinigų srautų modelius, palyginimą su panašiomis priemonėmis, kurių stebimos rinkos kainos jau egzistuoja, *Black-Scholes* ir polinominius pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelius ir kitus vertinimo modelius. Vertinimo metodams naudojamos prielaidos ir duomenys apima nerizikingas palūkanų normas ir palūkanų normų lyginamuosius indeksus, kredito maržas, naudojamas apskaičiuojant diskonto normas, obligacijų ir akcijų kainas, užsienio valiutos keitimo kursus, akcijų ir akcijų indeksų kainas ir tikėtinus kainų svyravimus ir koreliacijas.

Vertinimo metodų tikslas – nustatyti tikrąją vertę, kuri yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių.

Priemonei taikyti naudojami plačiai pripažinti vertinimo modeliai įprastų ir nesudėtingų finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normos ir valiutos apskaitimo sandoriai, tikrajai vertei nustatyti; šie modeliai remiasi tik stebimais rinkos duomenimis ir nereikalauja ypatingo vadovybės vertinimo ir skaičiavimų. Stebimas kainas ir modelių duomenis paprastai galima gauti oficialiojo sąrašo skolos ir nuosavybės vertybinių popierių, biržinių išvestinių finansinių priemonių ir paprastų ne biržos išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normų apskaitimo sandoriai, rinkose. Stebimų rinkos kainų ir modelių duomenų prieinamumas sumažina vadovybės vertinimo ir skaičiavimų poreikį, taip pat sumažina netikrumą, susijusį su tikrosios vertės nustatymu. Stebimų rinkos kainų ir duomenų prieinamumas skiriasi, priklausomai nuo produktų ir rinkų, ir yra linkęs kisti dėl konkrečių įvykių ir bendrų finansų rinkų sąlygų.

Sudėtingesnėms priemonėms naudojami pačios Priemonės vertinimo modeliai, sukurti pagal pripažintus vertinimo modelius. Kai kurių arba visų svarbių duomenų, naudojamų šiuose modeliuose, gali nebūti rinkoje; jie yra išvesti iš rinkos kainų arba normų arba apskaičiuoti remiantis prielaidomis. Priemonių, susijusių su svarbiais rinkoje negaunamais duomenimis, pavyzdžiai apima tam tikras paskolas ir garantijas, kurių aktyvioji rinka neegzistuoja. Vertinimo modeliai, kuriems naudojami svarbūs rinkoje negaunami duomenys, reikalauja aukštesnio lygio vadovybės vertinimo ir skaičiavimų nustatant tikrąją vertę. Vadovybės vertinimo ir skaičiavimų paprastai reikia renkantis tinkamą vertinimo modelį, kuris bus naudojamas, nustatant vertinamos finansinės priemonės tikėtinus būsimuosius pinigų srautus, nustatant sandorio šalių įsipareigojimų nevykdymo ir išankstinių mokėjimų tikimybę ir pasirenkant tinkamas diskonto normas.

Taikant Priemonę apskaičiuojama tikroji vertė, naudojant tokią tikrosios vertės hierarchiją, atspindinčią apskaičiavimams naudotų duomenų svarbą:

- 1 lygis – duomenys, kurie yra identiški priemonių netikslintos kotiruojamos rinkos kainos aktyviosiose rinkose, prie kurių Priemonė turi prieigą.
- 2 lygis – kiti nei kotiruojamos kainos 1 lygio duomenys, kurie stebimi tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. gauti iš kainų). Šiai kategorijai priklauso priemonės, vertinamos naudojantis panašių priemonių kotiruojamomis rinkos kainomis aktyviosiose rinkose, identiški arba panašių priemonių kotiruojamomis rinkos kainomis rinkose, kurios laikomos ne tokiomis aktyviomis, arba taikant kitus vertinimo metodus, kai visi reikšmingi duomenys yra tiesiogiai arba netiesiogiai nustatomi iš rinkos duomenų.
- 3 lygis – duomenys, kurie nėra stebimi. Šiai kategorijai priklauso visos priemonės, kurių vertinimo metodas remiasi duomenimis, nepagrįstais stebimais duomenimis, o rinkoje negaunami duomenys turi didelį poveikį priemonės vertinimui. Šiai kategorijai priklauso priemonės, kurios vertinamos remiantis panašių priemonių kotiruojamomis kainomis, kai siekiant atspindėti priemonių skirtumus reikia atlikti svarbius patikslinimus arba prielaidas, remiantis rinkoje negaunamais duomenimis.

Taikant Priemonę perkėlimai tarp tikrosios vertės hierarchijos lygių pripažįstami ataskaitinio laikotarpio, per kurį įvyko pokytis, pabaigoje.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

9-ajame TFAS numatytas perspektyvus tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimo modelis taikomas finansiniam turtui, kuris vertinamas amortizuota savikaina, finansinių garantijų sutartims, taip pat nebalansiniams įsipareigojimams. Reikia įvertinti, kad būtų galima nustatyti susietąjį kintamąjį (įsipareigojimų nevykdymo tikimybės, nuostolių dėl įsipareigojimų nevykdymo ir pozicijos vertės esant įsipareigojimų nevykdymui), naudojamą norint įvertinti, kaip ekonominių ir kitų veiksnių pokyčiai veikia tikėtinus kredito nuostolius, kurie bus apskaičiuojami tikimybės pagrindu.

Vadovaujantis 9-uoju TFAS, atidėjiniai nuostoliams vertinami remiantis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- tikėtinais kredito nuostoliais 12-os mėnesių laikotarpiu. Tai tikėtini kredito nuostoliai, kurių dėl galimų įsipareigojimų nevykdymo įvykių gali atsirasti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, ir
- tikėtinais kredito nuostoliais visu finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu. Tai tikėtini kredito nuostoliai, kurių dėl visų galimų įsipareigojimų nevykdymo įvykių gali atsirasti per visą tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

9-ajame TFAS nustatytas trijų etapų vertės sumažėjimo modelis, pagrįstas kredito kokybės pokyčiais nuo pirminio pripažinimo. Finansinės priemonės klasifikuojamos 1 etape, išskyrus tas priemones, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai padidėjo. Tai apima tiek kiekybinę, tiek kokybinę informaciją ir analizę, pagrįstą Banko ekspertinėmis žiniomis, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Nusipirkta arba suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas yra finansinis turtas, kuris nuo pirminio pripažinimo momento priskiriamas 3 etapui. Nusipirkto arba suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto atveju sukaupti tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai nuo pradinio pripažinimo yra pripažįstami pelno arba nuostolių ataskaitoje.

Pagal Priemonę atliktas etapo vertinimas pagrįstas nuosekliu metodu, kuris atitinka Kredito rizikos gaires ir Finansų stebėsenos gaires ir procedūras, apimančias visų pirma stebėjimo sąrašą, vidaus reitingą ir įsiskolinimus.

Jei kredito rizika reikšmingai padidėjo, finansinė priemonė perkeliama į 2 etapą, tačiau dar nelaikoma, kad jos vertė sumažėjo dėl kredito rizikos. Jei finansinės priemonės vertė sumažėjo dėl kredito rizikos, finansinė priemonė perkeliama į 3 etapą.

Siekiant nustatyti 3 etapo rizikos poziciją, taikant Priemonę nustatoma, ar yra objektyvių su įsipareigojimų nevykdymo įvykiu susijusių įrodymų. Laikoma, kad su finansiniu turtu susiję įsipareigojimai nevykdomi, kai mažai tikėtina, kad skolininkas įvykdys visus su Priemone susijusius savo kreditinius įsipareigojimus, Priemonei neturint atgręžtinio reikalavimo teisės, arba kai skolininkas pradėsia bet kokią reikšmingą kreditinio įsipareigojimo Priemonei vykdymą daugiau kaip 90 dienų.

Šiuo atveju laikoma, kad finansinis turtas nuvertėjo, kai nustatoma, jog yra tikėtina, kad taikant Priemonę nebus galima surinkti visų sumų, kurios turi būti sumokėtos pagal pradines sutarties sąlygas, arba lygiavertę vertę. Atskiros kredito pozicijos vertinamos pagal skolininko savybes, bendrą finansinę padėtį, išteklius ir ankstesnius mokėjimus, paramos iš bet kokių finansiškai atsakingų garantų perspektyvas ir, kai taikoma, bet kokio įkaito realizavimo vertę.

Visi su vertės sumažėjimu susiję reikalavimai peržiūrimi ir analizuojami bent kas pusmetį. Bet kokie vėlesni tikėtinų būsimų pinigų srautų sumų ir laiko pokyčiai, palyginti su ankstesnėmis sąmatomis, lems atidėjinių kredito nuostoliams pokytį ir bus įtraukti arba įskaityti į pajamų ataskaitą. Sumažinimas dėl vertės sumažėjimo panaikinamas tik tada, kai kredito kokybė pagerėja tiek, kad būtų galima pagrįstai užtikrinti, jog pagal reikalavimų susitarimo pradines sutarties sąlygas bus laiku surinkta pagrindinė suma ir palūkanos. Nurašymas atliekamas tada, kai laikoma, kad viso reikalavimo arba jo dalies nepavyks atgauti arba jo nebebus reikalaujama. Nurašytos sumos išskaičiuojamos iš anksčiau nustatytų vertės sumažėjimo sumų arba tiesiogiai pajamų ataskaitoje ir jomis sumažinama pagrindinė reikalavimo suma. Iš dalies arba visiškai susigrąžintos anksčiau nurašytos sumos įtraukiamos į pajamų ataskaitą.

Tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimas. Duomenys, prielaidos ir metodai

Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu apskaičiavimas taikomas 2 ir 3 etapų turtui, o tikėtinų kredito nuostolių 12-os mėnesių laikotarpiu apskaičiavimas taikomas 1 etapo turtui.

Tikėtini kredito nuostoliai buvo apskaičiuoti remiantis šiais kintamaisiais:

- įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė;
- nuostolių dėl įsipareigojimų neįvykdymo (LGD);
- pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui.

Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė yra tikimybė, kad sandorio šalis neįvykdys savo finansinių įsipareigojimų per artimiausius 12 mėnesių arba per likusį įsipareigojimo galiojimo laikotarpį. Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė yra apskaičiuojama tam tikrą datą remiantis statistiniais reitingų modeliais ir vertinama naudojant reitingavimo priemones, pritaikytas įvairioms sandorio šalių ir pozicijų kategorijoms.

Reitingai – pagrindiniai duomenys, naudojami nustatant pozicijų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės struktūrą pagal terminą. EIB surenka su Priemonės kredito rizikos pozicijomis susijusią informaciją apie veiklos rezultatus ir įsipareigojimų neįvykdymą. Surinkti duomenys suskirstomi pagal pramonės rūšį ir regiono tipą. Skirtingos pramonės šakos ir regionai, kurie vienodai reaguoja į kredito ciklus, analizuojami kartu.

EIB taiko statistinius modelius, kad išanalizuotų surinktus duomenis ir sugeneruotų likusio pozicijų galiojimo laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės įverčius ir kaip jie turėtų keistis laikui bėgant.

Nuostoliai dėl įsipareigojimų neįvykdymo reiškia EIB numatomą pozicijos nuostolių, susidariusių dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, ir neįvykdytų įsipareigojimų sumos santykį. Nuostoliai dėl įsipareigojimų neįvykdymo taip pat gali būti apibrėžiami kaip „1. Susigrąžinimo norma“. Nuostolių dėl įsipareigojimų neįvykdymo įverčiai daugiausia nustatomi pagal sandorio šalies pobūdį ir tipą, nurodant penkias pagrindines pozicijų klases: valstybės, valstybės institucijų, finansų įstaigų, bendrovių ir projektų finansų. Nuostolių dėl įsipareigojimų neįvykdymo vertės gali būti toliau tikslinamos pagal pozicijos produkto ir sutarties specifines savybes.

Pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui reiškia tikėtiną poziciją įsipareigojimų neįvykdymo atveju ir yra pagrįsta dabartine pozicija sandorio šalies atžvilgiu ir galimais pagal sutartį leidžiamos dabartinės sumos pokyčiais, įskaitant amortizaciją. Finansinio turto pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui yra jo bendra balansinė vertė. Skolinimo įsipareigojimų ir finansinių garantijų atveju pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui apima panaudotą sumą ir sumas, kurios pagal sutartį gali būti panaudotos ateityje.

EIB į savo vertinimą įtraukia į ateitį orientuotą informaciją apie tai, ar priemonės kredito rizika nuo pirminio jos pripažinimo ir tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimo reikšmingai padidėjo.

2.4.2.1 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Taikant Priemonę pinigai ir pinigų ekvivalentai apibrėžiami kaip einamosios sąskaitos, trumpalaikiai indėliai arba komerciniai vekseliai, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai. Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinės būklės ataskaitoje perkeliama amortizuota savikaina.

2.4.2.2 Išdo finansinis turtas

Išdo finansinį turtą sudaro kotiruojamos ir nekotiruojamos obligacijos, kurias ketinama laikyti iki išpirkimo termino, ir komerciniai vekseliai, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, ir jis galiausiai klasifikuojamas amortizuota savikaina.

Šios obligacijos ir komerciniai vekseliai iš pradžių vertinami kaina, kuri parodo tikrąją vertę kartu su bet kokiomis tiesiogiai priskirtinomis sandorio išlaidomis. Pradinės kainos ir išpirkimo vertės skirtumas amortizuojamas taikant faktinių palūkanų metodą per likusį priemonės galiojimo laikotarpį.

2.4.2.3 Paskolos ir išankstiniai mokėjimai

Paskolų ir išankstinių mokėjimų portfelį gali sudaryti skolos priemonės, pavyzdžiui, paskolos ir skolos vertybiniai popieriai, įskaitant obligacijas, vekselius ar sertifikatus, kuriuos išleido struktūrizuoti ūkio subjektai, ketindami laikyti juos iki išpirkimo termino ir surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus.

Paskolos ir išankstiniai mokėjimai apima:

- paskolas ir išankstinius mokėjimus, įvertintus amortizuota savikaina,
- paskolas ir išankstinius mokėjimus, privalomai įvertintus tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Priemonės paskolos pripažįstamos Priemonės turtu tada, kai pinigai iš anksto sumokami skolininkams. Neišmokėtos paskolos dalys įrašomos į nebalansinius straipsnius jų nominaliąja verte. Paskolos, kurioms taikomas SPPI testas, iš pradžių įrašomos savikaina (jų grynąja išmokėta suma), t. y. tikrąja pinigų verte, reikalinga paskolai suteikti, įskaitant bet kokias sandorio išlaidas, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina pagal faktinės palūkanų normos metodą.

Skolos vertybiniai popieriai pripažįstami Priemonės turtu, kai pinigai iš anksto sumokami emitentui ir gali būti sutartimi susieta arba vieno segmento skolos priemonė. Neišmokėtos skolos vertybinių popierių dalys įrašomos į nebalansinius straipsnius jų nominaliąja verte. Skolos vertybiniai popieriai iš pradžių vertinami savikaina, t. y. tikrąja verte, pridėjus bet kokias tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas, o vėliau vertinami amortizuota savikaina pagal faktinės palūkanų normos metodą. Pradinės kainos ir išpirkimo vertės skirtumas amortizuojamas taikant faktinių palūkanų metodą per likusį priemonės galiojimo laikotarpį.

Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo politika aprašyta 2.4.2 pastaboje.

Paskolos ir išankstiniai mokėjimai, neatitinkantys SPPI kriterijaus, privalomai vertinami tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais. Tikrosios vertės nustatymo metodas yra pagrįstas diskontuotų pinigų srautų metodu.

2.4.2.4 Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai

Priemonės investicijos į nuosavą kapitalą yra dviejų rūšių: i) tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą ir ii) investicijos į rizikos kapitalo fondus. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai pirmą kartą pripažįstami tikrąja verte, pridėjus sandorių išlaidas. Vėliau tikrosios vertės pokyčiai, įskaitant užsienio valiutos keitimo pelną ir nuostolius, pripažįstami pelno arba nuostolių ataskaitoje, o kitos bendrosios pajamos – pagal grynąjį akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių rezultatą.

Nekotiruojamų investicijų atveju, kai tikrosios vertės negalima gauti iš aktyvių rinkų, tikroji vertė nustatoma taikant pripažintus vertinimo metodus (4.2.1 pastaba).

Taikant Priemonę įsigytos dalyvavimo teisės paprastai yra investicijos į privatų kapitalą arba rizikos kapitalo fondus. Remiantis pramonės sektoriaus praktika, paprastai tokios investicijos yra investicijos, kurias bendrai pasirašė keletas investuotojų, iš kurių nė vienas atskirai negali turėti įtakos tokio fondo kasdienėms operacijoms ir investicinei veiklai. Todėl investuotojo narystė tokio fondo valdymo organe iš esmės nesuteikia jam galios daryti įtakos kasdienėms fondo operacijoms. Be to, individualūs privataus kapitalo arba rizikos kapitalo fondo investuotojai nenustato fondo politikos, kaip antai dividendų paskirstymo ar kitokios paskirstymo politikos. Tokius sprendimus paprastai priima fondo vadovybė, remdamasi akcininkų susitarimu dėl fondo vadovybės ir visų akcininkų teisių bei įsipareigojimų. Akcininkų susitarimas paprastai padeda išvengti to, kad atskiri investuotojai vykdytų dvišalius svarbius sandorius su fondu, keistų vadovaujančius darbuotojus ar įgytų privilegijų susipažinti su esmine technine informacija. Priemonės investicijos vykdomos remiantis pirmiau išdėstyta pramonės sektoriaus praktika, užtikrinant, kad pagal Priemonę nebūtų kontroliuojam nė viena iš šių investicijų, įskaitant investicijas, kurių atveju Priemonei priklauso daugiau kaip 20 % balsavimo teisių, ir joms Priemonė nedarytų jokios didelės įtakos, kaip nurodyta 10-ajame TFAS ir 28-ajame TAS.

2.4.3 Finansinės garantijos

Finansinių garantijų sutartys – sutartys, pagal kurias reikalaujama, kad pagal Priemonę būtų sumokėtos konkrečios sumos garantijos turėtojui, kad būtų atlyginti nuostoliai, kuriuos šis patiria dėl konkretaus skolininko laiku nesumokėtų įmokų pagal skolos priemonės sąlygas.

Remiantis galiojančiomis taisyklėmis, šios garantijos neatitinka draudimo sutarties apibrėžties (4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“).

Finansinės garantijos apskaitomos pagal 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“ kaip išvestinės finansinės priemonės arba kaip finansinės garantijos, priklausomai nuo jų savybių ir ypatybių, kaip apibrėžta 9-ajame TFAS.

Išvestinių finansinių priemonių apskaitos politika išdėstyta 2.4.5 pastaboje.

Finansinės garantijos pirmą kartą pripažįstamos finansinės būklės ataskaitos antraštinėje dalyje „Atidėjiniai suteiktoms garantijoms“ tikrąja verte, pridėjus sandorio išlaidas, kurios yra tiesiogiai priskirtinos finansinių garantijų suteikimui. Įpareigojimas sumokėti pirminio pripažinimo metu parodomas tikrąja verte, kuri atitinka numatomų priedų įplaukų arba pradinių tikėtinų nuostolių grynąją dabartinę vertę.

Po pirminio pripažinimo finansinės garantijos vertinamos didesniąja iš šių verčių:

- atidėjinio nuostoliams suma, kaip nustatyta pagal 9-ąjį TFAS, ir

– pirmą kartą pripažintu priedu, atėmus pajamas, pripažintas pagal 15-ojo TFAS principus.

Bet koks grynosios įsipareigojimų sumos padidėjimas arba sumažėjimas (vertinamas pagal 9-ąjį TFAS), susijęs su finansinėms garantijoms, išskyrus reikalavimus dėl garantijos išmokėjimo, pripažįstamas pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos antraštinėje dalyje „Atidėjinių garantijoms pokytis“.

Gauti priedai pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje parodomi kaip mokesčių ir komisinės pajamos, remiantis 15-ajame TFAS nustatyto amortizacijos grafiku, taikomu visą finansinės garantijos galiojimo laikotarpį.

Be to, pasirašius garantijos susitarimą, jis parodomas kaip Priemonės neapibrėžtasis įsipareigojimas, o kai garantija naudojama – kaip Priemonės įsipareigojimas.

2.4.4 Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus išvestines finansines priemones

Klasifikavimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinis įsipareigojimas, išskyrus finansinius įsipareigojimus, kurie atitinka skirtų parduoti apibrėžtį (pvz., išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimus), yra vertinamas amortizuota savikaina.

Taikant Priemonę nutraukiamas finansinio įsipareigojimo pripažinimas, kai sutartiniai įsipareigojimai įvykdomi, anuluojami arba pasibaigia jų galiojimo laikotarpis.

2.4.5 Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės apima skirtingų valiutų apsigėitimo sandorius, skirtingų valiutų palūkanų normų apsigėitimo sandorius, trumpalaikius valiutų apsigėitimo sandorius ir palūkanų normų apsigėitimo sandorius.

Išvestinės finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos naudojantis prekybos data.

Vykdam įprastinę veiklą pagal Priemonę gali būti sudaryti apsigėitimo sandoriai, siekiant apdrausti nuo rizikos specialias skolinimo operacijas, arba išankstinius valiutos sandorius kitomis nei euras aktyviai prekiaujamomis valiutomis, valiutos pozicijai apdrausti nuo rizikos, kad būtų išlygintas pelnas arba nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų svyravimų.

Visos išvestinės finansinės priemonės vertinamos tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, ir nurodomos kaip išvestinės finansinės priemonės. Tikroji vertė gaunama visų pirma iš diskontuotų pinigų srautų modelių, pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelių ir trečiųjų šalių skelbiamų kainų.

Išvestinės finansinės priemonės įrašomos tikrąja verte ir apskaitomos kaip turtas, kai jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, kai jų tikroji vertė neigiama. Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai parodomi pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos dalyje „Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis“.

Pagal 9-ąjį TFAS finansiniam turtui arba finansiniams įsipareigojimams taikytini reikalavimai dėl įterptųjų išvestinių finansinių priemonių išskaidymo buvo panaikinti, todėl į mišriąją sutartį apskritai atsižvelgiama atitinkamai klasifikuojant finansinį turtą arba finansinį įsipareigojimą.

2.4.6 Įnašai

Valstybių narių įnašai finansinės būklės ataskaitoje kaip gautinos sumos pripažįstami Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomi valstybių narių mokėtini Priemonės finansiniai įnašai, dieną.

Valstybių narių įnašai atitinka toliau nurodytas sąlygas ir todėl priskiriami prie nuosavo kapitalo:

- kaip apibrėžta susitarime dėl įnašų, jie suteikia teisę valstybėms narėms priimti sprendimą dėl Priemonės grynojo turto panaudojimo Priemonės likvidavimo atveju;
- jie priskiriami prie priemonių grupės, kuri yra žemesnė už visas kitas priemonių grupes;
- visos finansinės priemonės, priklausančios priemonių grupei, kuri yra žemesnė už visas kitas priemonių grupes, turi vienodas savybes;
- priemonei nebūdingos savybės, dėl kurių ją reikėtų priskirti prie įsipareigojimų, ir
- bendri laukiami pinigų srautai, priskiriami priemonei per jos galiojimo laikotarpį, iš esmės yra pagrįsti pelnu arba nuostoliais, pripažinto grynojo turto pokyčiu arba Priemonės pripažinto ir nepripažinto grynojo turto tikrosios vertės pokyčiu per priemonės galiojimo laikotarpį.

Finansinėse ataskaitose įnašai klasifikuojami ir vertinami amortizuota savikaina.

2.4.7 Palūkanos ir panašios pajamos

Priemonės paskolų palūkanos įrašomos pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje („Palūkanos ir panašios pajamos“) ir finansinės būklės ataskaitoje („Paskolos ir išankstiniai mokėjimai“) pagal kaupiamąjį principą, taikant faktinę palūkanų normą, t. y. normą, kuria tiksliai diskontuojami numatomi būsimi pinigų mokėjimai arba įplaukos per tikėtiną paskolos galiojimo laikotarpį paskolos grynąja apskaitine verte. Kai apskaityta paskolos vertė sumažinama dėl vertės sumažėjimo, pajamos iš palūkanų ir toliau parodomos taikant pradinę faktinę palūkanų normą, taikomą naujai balansinei vertei.

Nusipirktų arba suteiktų dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolų palūkanos įrašomos pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje („Palūkanos ir panašios pajamos“) ir finansinės būklės ataskaitoje („Paskolos ir išankstiniai mokėjimai“) pagal kaupiamąjį principą, per visą paskolos galiojimo laikotarpį taikant pagal kreditą patikslintą faktinę palūkanų normą, t. y. normą, kuria tiksliai diskontuojami numatomi būsimi pinigų mokėjimai arba įplaukos per tikėtiną paskolos galiojimo laikotarpį paskolos amortizuota savikaina.

Įsipareigojimo mokesčiai yra laikomi būsimąjo laikotarpio pajamomis ir yra pripažįstami taikant faktinių palūkanų metodą per laikotarpį nuo susijusios paskolos išmokėjimo iki grąžinimo, ir pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje yra nurodomi prie palūkanų ir panašių pajamų.

2.4.8 Palūkanų subsidijos ir techninė pagalba

Viena iš Priemonės veiklos sričių – valstybių narių vardu administruojamos palūkanų subsidijos ir techninė pagalba.

Valstybių narių įnašų, skirtų palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai mokėti, dalis nepriskiriama Priemonės įnašų mokėtojų ištekliams, bet klasifikuojama kaip trečiosioms šalims mokėtinos sumos. Pagal Priemonę atliekami mokėjimai galutiniams gavėjams, o tada sumažinamos trečiosioms šalims mokėtinos sumos.

Kai su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba susijusios įneštos sumos iki galo nesuteikiamos, jos perklasifikuojamos kaip Priemonei skirti įnašai.

2.4.9 Pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų

Pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų pripažįstamos Priemonės pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pagal kaupiamąjį principą.

2.4.10 Mokesčiai, komisiniai ir dividendai

Už suteiktas paslaugas per laikotarpį gauti mokesčiai pripažįstami pajamomis paslaugų suteikimo momentu, o mokesčiai, gauti vykdant svarbią veiklą, pripažįstami pajamomis, kai užbaigiama svarbi veikla. Šie mokesčiai pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje nurodomi prie mokesčių ir komisinių pajamų.

Dividendai, susiję su akcijomis ir kitais kintamo pelningumo vertybiniais popieriais, pripažįstami tada, kai gaunami, ir pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje nurodomi prie grynojo realizuoto pelno iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių.

2.4.11 Mokesčių sistema

Protokole dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pridėdamame prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, nustatyta, kad Sąjungos institucijų turtas, pajamos ir kita nuosavybė yra neapmokestinami jokiais tiesioginiais mokesčiais.

1 3. Rizikos valdymas

3

2 Šioje pastaboje pateikiama informacija apie Priemonės kredito ir finansinę riziką bei šios rizikos valdymą ir kontrolę, visų pirma apie pagrindinę riziką, susijusią su taikomomis finansinėmis priemonėmis. Tai:

3

- kredito rizika – nuostolių rizika, kylanti dėl to, kad klientas arba kita sandorio šalis nevykdo įsipareigojimų, įvairiais būdais gresiančią kreditui, įskaitant atsiskaitymų riziką;
- likvidumo rizika – rizika, kad subjektas negalės finansuoti turto padidėjimo ir suėjus terminui įvykdyti įsipareigojimų, nepatirdamas nepriimtinių nuostolių;
- rinkos rizika – rizika, kad rinkos kainų ir normų, kaip antai palūkanų normų, akcijų kainų ir užsienio valiutų kursų, pokyčiai turės poveikio subjekto pajamoms arba turimų finansinių priemonių vertei.

4

3.1 Rizikos valdymo organizavimas

5 EIB nuolat pritaiko IP rizikos valdymo sistemą.

3

4 EIB rizikos valdymo direktoratas nepriklausomai nustato, įvertina, stebi ir praneša apie Priemonei kylančią riziką. Remiantis pareigų atskyrimą užtikrinančia sistema, rizikos valdymo direktoratas yra nepriklausomas nuo veiklos padalinio. EIB atveju Rizikos valdymo padalinio generalinis direktorius teikia ataskaitas rizikos klausimais paskirtajam už rizikos valdymą atsakingam pirmininko pavaduotojui. Paskirtasis pirmininko pavaduotojas taip pat atsakingas už rizikos ataskaitų teikimo EIB valdymo komitetui ir direktorių valdybai priežiūrą.

3.2 Kredito rizika

4.1

Kredito rizika – potencialūs nuostoliai, kurie gali būti patirti dėl to, kad klientas arba kita sandorio šalis nevykdo įsipareigojimų, ši rizika kreditui gali kilti įvairiais būdais, įskaitant atsiskaitymų riziką.

3.2.1. Kredito rizikos politika

Vykdydamas paskolos sandorio šalių kredito analizę, EIB įvertina kredito riziką ir tikėtinus nuostolius, siekdamas kiekybiškai išreikšti riziką ir ją įkainoti. EIB parengė vidaus reitingo metodiką, skirtą nustatyti su savo kreditais susijusių sandorio šalių (skolininkų ar garantų) vidaus reitingus. Metodika grindžiama vertinimo lapų, parengtų specialiai kiekvienai svarbiai kredito sandorio šaliai (pvz., bendrovėms, bankams, viešojo sektoriaus subjektams ir kt.), sistema. Atsižvelgiant į geriausią bankininkystės praktiką ir Bazelio tarptautinio susitarimo dėl kapitalo („Bazelis II“) principus, visos tam tikro sandorio kredito profiliui svarbios sandorio šalys klasifikuojamos pagal vidaus reitingo kategorijas, taikant tam tikros rūšies sandorio šaliai skirtą vidaus reitingo metodiką. Atlikus išsamią sandorio šalies verslo ir finansinės rizikos profilio analizę ir jos valstybės rizikos analizę, kiekvienai sandorio šaliai priskiriamas vidaus reitingas, kuris atspindi su jos užsienio valiutos reitingu susijusių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę.

Atliekant projekto finansų ir kitų struktūrinių riboto naudojimo operacijų kredito vertinimą, taikomos atitinkamos sektoriaus kredito rizikos priemonės, daugiausia orientuotos į pinigų srautų buvimą ir gebėjimą vykdyti skolinius įsipareigojimus. Šios priemonės apima projekto sutarties pagrindo ir sandorio šalies analizę, taip pat pinigų srautų modeliavimą. Panašiai kaip bendrovių ir finansų įstaigų atveju, kiekvienam projektui priskiriamas vidaus rizikos reitingas.

Visi vidaus reitingai paskolos laikotarpiu stebimi ir reguliariai atnaujinami.

Visoms ne valstybės atliekamoms (arba ne valstybės garantuotoms ar panašioms) operacijoms taikomas tam tikras sandorio lygmuo ir sandorio šalies dydžio ribos. Sandorio šalies apribojimai nustatomi atsižvelgiant į konsoliduotosios grupės rizikos lygmenį, jei taikoma. Šie apribojimai paprastai taikomi, pvz., sandorio šalių nuosavų lėšų dydžiui.

Siekdamas sumažinti kredito riziką EIB, kai tinkama ir atsižvelgdamas į kiekvieną atskirą atvejį, įvairiai didina kredito vertę, pvz.:

- taikomos su sandorio šalimi arba projektu susijusios garantijos (pvz., akcijų užstatas; turto užstatas; teisių suteikimas; sąskaitų užstatas) arba (ir)
- garantijos, kurias paprastai teikia finansuojamo projekto rėmėjas (pvz., užbaigimo garantijos, garantijos pagal pirmą pareikalavimą), arba banko garantijos.

Taikant Priemonę nesinaudojama jokiais kredito išvestinėmis finansinėmis priemonėmis kredito rizikai sumažinti.

3.2.2 Didžiausia kredito rizika, neatsižvelgiant į jokių užstatą ir kitoki kredito vertės didinimą

1

2 Toliau pateikiamoje lentelėje nurodoma didžiausia finansinės būklės ataskaitos elementų, įskaitant išvestines finansines priemones, kredito rizika. Pateikta bendroji didžiausia rizika, neatsižvelgiant į sumažinimo poveikį taikant užstatą.

Didžiausia rizika (tūkst. EUR)	2019 12 31	2018 12 31
TURTAS		
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	837 777	573 708
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	86 330	100 000
Išdo finansinis turtas	330 587	335 140
Išvestinės finansinės priemonės	14 184	9 873
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	1 518 675	1 540 991
Kitas turtas	-	171
Iš viso	2 787 553	2 559 883
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	-37 269	-23 822
NEBALANSINIAI STRAIPSNIAI		
NEBALANSINIAI STRAIPSNIAI		
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
- Išduotos garantijos	200 013	2 800
Įsipareigojimai		
- Neišmokėtos paskolos	1 357 320	1 283 932
- Neišduotos garantijos	1 359 818	1 553 668
Nebalansiniai straipsniai, iš viso	2 917 151	2 840 400
Kredito rizika, iš viso	5 667 435	5 376 461

3.2.3 Paskolų ir išankstinių mokėjimų kredito rizika

1

3.2.3.1 Paskolų ir išankstinių mokėjimų kredito rizikos nustatymas

2

Pagal Priemonę prisiimtų paskolų ir avansų arba garantijos atveju atliekamas išsamus rizikos vertinimas ir kiekybinis tikėtinų nuostolių įvertinimas, į kuriuos atsižvelgiama klasifikuojant paskolas. Pagal poveikio finansavimo priemonių paketą (apibūdintą 24 pastaboje) atliekamoms operacijoms, išskyrus per tarpininkus teikiamas paskolas, taikoma kita procedūra, o ne kredito rizikos politikos gairės. Paskolų klasifikacija nustatyta remiantis visuotinai priimtais kriterijais, grindžiamais skolininko kokybe, paskolos terminu, garantija ir, prireikus, garantu.

Paskolų klasifikavimo sistema apima metodikas, procesus, duomenų bazes ir IT sistemas, kuriomis atliekamas skolinimo operacijų kredito rizikos vertinimas ir kiekybinis tikėtinų nuostolių įvertinimas. Ja apibendrinama daug informacijos, siekiant nustatyti tinkamą paskolų kredito rizikos reitingą. Paskolų klasifikacija nurodo dabartinę apskaičiuotų tikėtinų nuostolių, kurie įvertinami atsižvelgiant į pagrindinių skolininkų įsipareigojimų nevykdymo tikimybę, riziką ir nuostolių dydį įsipareigojimų nevykdymo atveju, vertę. Paskolų klasifikacijos paskirtis:

- ji padeda tiksliau ir kiekybiškiau įvertinti skolinimo riziką;
- padeda paskirstyti stebėseną;
- ja apibūdinama paskolos portfelio kokybė bet kuriuo konkrečiu metu;
- ji yra vienas iš rodiklių, į kuriuos atsižvelgiama priimant rizikos įvertinimo sprendimus, grindžiamus tikėtiniais nuostoliais.

Klasifikuojant paskolas, vertinami tokie veiksniai:

- i) Skolininko kreditingumas. Rizikos valdymo padalinys nepriklausomai atlieka skolininkų apžvalgą ir, remdamasi vidaus metodika bei išorės duomenimis, įvertina jų kreditingumą. Remdamasis pasirinktu „Bazelis II“ pažangiuoju metodu, bankas parengė vidaus reitingo metodiką, skirtą skolininkų ir garantų vidaus reitingams nustatyti. Ji grindžiama vertinimo lapais, skirtais konkrečios rūšies sandorio šaliai.
- ii) Įsipareigojimų nevykdymo koreliacija. Ja kiekybiškai įvertinama galimybė, kad skolininkui ir garantui vienu metu kiltų finansinių sunkumų. Kuo didesnė skolininko ir garanto įsipareigojimų nevykdymo tikimybių koreliacija, tuo mažesnė garantijos vertė ir kartu tuo žemesnė (prastesnė) paskolos klasifikacija.
- iii) Garantijos priemonių ir garantijų vertė. Ši vertė vertinama atsižvelgiant į garantijos pateikėjo kreditingumo ir taikytos priemonės derinį.
- iv) Taikytina susigrąžinimo norma – suma, kurią numatoma susigrąžinti po to, kai atitinkama sandorio šalis neįvykdo įsipareigojimų, išreiškta atitinkamos paskolos pozicijos procentine dalimi.
- v) Sutarties pagrindas. Patikimas sutarties pagrindas didina paskolos kokybę ir jos vidaus klasifikaciją.
- vi) Paskolos trukmė arba, bendrai paėmus, paskolos pinigų srautai. Visiems kitiems veiksniams esant vienodiems, ilgesnė paskolos trukmė reiškia didesnę riziką patirti su paskola susijusių įsipareigojimų vykdymo sunkumų.

Tikėtini paskolos nuostoliai apskaičiuojami atsižvelgiant į pirma aptartų penkių elementų derinį. Atsižvelgiant į tų nuostolių dydį, paskola priskiriama vienai iš toliau išvardytų paskolos klasifikacijos klasių.

„A“ – aukščiausios kokybės paskolos; jų yra trys subkategorijos:

„A0“ – ES valstybei narei suteiktos arba jos garantuotos paskolos, kurių tikėtini nuostoliai yra 0 % (remiantis Banko pageidaujamo kreditoriaus statusu ir įstatymu nustatyta apsauga, kurie laikomi užtikrinančiais visišką Banko turto susigrąžinimą suėjus terminui).

„A+“ – tai kitiems nei ES valstybės narės subjektams suteiktos (arba jų garantuotos) paskolos, kurių kokybės pablogėjimo nenumatoma jų trukmės metu.

„A-“ – apima tokias skolinimo operacijas, kai esama tam tikrų abejonių dėl esamos padėties išsaugojimo, tačiau numatoma, kad bet kokie neigiami aspektai turėtų būti neįdomūs.

„B“ – aukštos kokybės paskolos: tai bankui priimtina turto klasė, nors neatmetama galimybė, kad ateityje padėtis gali šiek tiek pablogėti. B+ ir B- apibūdina reliatyvią tikimybę, kad minėtas pablogėjimas gali įvykti.

„C“ – geros kokybės paskolos: pavyzdžiui, paskolos be garantijos, skirtos patikimiems bankams ir bendrovėms, kurių visa suma grąžinama suėjus 7 metų terminui arba kurios grąžinamos dalimis per atitinkamą terminą.

„D“ – ši reitingo klasė – skiriamoji riba tarp priimtinos kokybės paskolų ir paskolų, kurių atveju patirta tam tikrų sunkumų. Ši paskolų klasifikavimo takoskyra tiksliau apibrėžiama D+ ir D- subkategorijomis. D- reitingu įvertintoms paskoloms būtina padidinta stebėseną.

„E“ – ši paskolų klasifikacijos kategorija apima paskolas, kurių rizikos profilis yra didesnis nei paprastai priimtina. Ji taip pat apima paskolas, per kurių galiojimo trukmę patirta rimtų problemų ir negalima atmesti galimybės, kad atsirastų nuostolių. Todėl šias paskolas būtina atidžiai ir griežtai stebėti. E+ ir E- subkategorijos skiriasi minėto specialaus stebėsenos proceso intensyvumu, E- subkategorijai priskirtų operacijų atveju esama didelės galimybės, kad su skola susiję įsipareigojimai nebus vykdomi laiku ir todėl reikės tam tikro skolos restruktūrizavimo, dėl kurio kyla galimybė patirti nuostolių dėl vertės sumažėjimo.

„F“ – „F“ (įsipareigojimų nevykdymas, angl. *fail*) nurodo paskolas, su kuriomis susijusi nepriimtina rizika. F- klasei priskirtos paskolos gali atsirasti tik dėl neįvykdytų sandorių, po kurių pasirašymo susidurta su nenumatytais, išskirtinėmis ir itin nepalankiomis aplinkybėmis. Visos operacijos, dėl kurių taikant Priemonę patiriama pagrindinės sumos nuostolių, vertinamos F ir joms taikoma speciali nuostata.

Apskritai paskolos, įvertintos D- ar žemesniu vidaus reitingu, įtraukiamos į stebėjimo sąrašą. Tačiau jeigu paskola iš pradžių buvo patvirtinta su D- ar žemesniu rizikos profiliu, į stebėjimo sąrašą ji bus įtraukta tik atsitikus svarbiu su kreditu susijusiam įvykiui, dėl kurio jos klasifikacija dar sumažėja.

3

4 3.2.3.3 skirsnyje esančioje lentelėje pateikta Priemonės paskolų portfelio kredito kokybės analizė, grindžiama pirma apibūdintomis įvairiomis paskolų klasifikacijos klasėmis.

3.2.3.2 Skolinimo kredito rizikos analizė

1

2 Tolesnėje lentelėje pateikiama didžiausia pasirašytų (išmokėtų ir neišmokėtų) paskolų kredito rizika (grynąja balansine verte) pagal skolininko pobūdį, atsižvelgiant į garantų suteiktas garantijas:

3

2019 12 31	Su garantija	Kitoks kredito vertės didinimas	Be garantijos	Iš viso	Iš viso išmokėta %
tūkst. EUR					
Bankai	111 806	-	803 861	915 667	60 %
Bendrovės	190 006	36 704	172 082	398 792	26 %
Valstybės institucijos	26 908	-	1 686	28 594	2 %
Valstybės	-	2 085	173 537	175 622	12 %
Iš viso išmokėta	328 720	38 789	1 151 166	1 518 675	100 %
Neišmokėta	191 191	-	1 128 860	1 320 051	
Iš viso išmokėta ir neišmokėta	519 911	38 789	2 280 026	2 838 726	

2018 12 31	Su garantija	Kitoks kredito vertės didinimas	Be garantijos	Iš viso	Iš viso išmokėta %
tūkst. EUR					
Bankai	88 263	-	856 484	944 747	61 %
Bendrovės	147 551	45 820	205 198	398 569	26 %
Valstybės institucijos	29 182	-	-	29 182	2 %
Valstybės	-	2 647	165 846	168 493	11 %
Iš viso išmokėta	264 996	48 467	1 227 528	1 540 991	100 %
Neišmokėta	170 356	-	1 089 753	1 260 110	
Iš viso išmokėta ir neišmokėta	435 352	48 467	2 317 281	2 801 101	

Operacijų valdymo ir restruktūrizavimo direktoratas yra atsakingas už skolininkų ir garantų stebėjimą, taip pat su projektais susijusią finansinę ir sutarčių priežiūrą. Todėl Priemonės paskolų, skolininkų ir garantų kreditingumas yra nuolat stebimas, tai atliekama ne rečiau kaip kartą per metus, tačiau dažniau – pagal poreikį ir įvykus kredito įvykiui. Operacijų valdymo ir restruktūrizavimo direktoratas visų pirma peržiūri, ar laikomasi sutartyse numatytų teisių, o jeigu pablogėja reitingas ir (arba) neįvykdomi sutartiniai įsipareigojimai, imasi taisomųjų veiksmų. Prireikus, vadovaujantis kredito rizikos gairėmis, taikomos rizikos mažinimo priemonės. Be to, jeigu atnaujinamos paskoloms suteiktos banko garantijos, užtikrinama, kad jos būtų pakeistos arba būtų laiku imamasi veiksmų.

3.2.3.3 Kredito kokybės analizė pagal skolininko tipą

1

2 Tolesnėje lentelėje pateikiama 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Priemonės paskolų portfelio kredito kokybės analizė pagal paskolos klasifikavimo paraiškas, remiantis pasirašytų paskolų (išmokėtų ir neišmokėtų) rizika.

3

2019 12 31		Aukštas reitingas	Standartinis reitingas	Mažiausia priimtina rizika	Didelė rizika	Be reitingo*	Iš viso	Iš viso %
tūkst. EUR		Nuo A iki B-	C	D+	D- ir žemesnis			
Skolininkas	Bankai	234 072	219 467	335 841	817 894	-	1 607 274	57 %
	Bendrovės	100 115	49 458	-	524 532	95 925	770 030	27 %
	Valstybės institucijos	-	26 908	-	-	1 686	28 594	1 %
	Valstybės	-	6 285	4 486	422 057	-	432 828	15 %
Iš viso		334 187	302 118	340 327	1 764 483	97 611	2 838 726	100 %

* Skolinimo operacijos, vertinamos tikraja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais

2018 12 31		Aukštas reitingas	Standartinis reitingas	Mažiausia priimtina rizika	Didelė rizika	Be reitingo	Iš viso	Iš viso %
tūkst. EUR		Nuo A iki B-	C	D+	D- ir žemesnis			
Skolininkas	Bankai	232 467	238 619	349 756	698 562	-	1 519 404	54 %
	Bendrovės	103 845	7 564	744	693 100	50 000	855 253	31 %
	Valstybės institucijos	-	-	29 182	2 994	-	32 176	1 %
	Valstybės	-	4 786	7 681	381 801	-	394 268	14 %
Iš viso		336 312	250 969	387 363	1 776 457	50 000	2 801 101	100 %

3.2.3.4 Paskolų ir išankstinių mokėjimų rizikos koncentracija

1

3.2.3.4.1 Geografinė analizė

2

3 Atsižvelgiant į skolininko šalį, Priemonės paskolų portfelį galima analizuoti pagal toliau nurodytus geografinius regionus (tūkst. EUR).

4

Skolininko šalis	2019 12 31	2018 12 31
Kenija	230 837	233 269
Nigerija	179 499	172 515
Egiptas	101 316	74 431
Tanzanija	96 640	124 718
Mauricijus	96 014	133 132
Barbadosas	75 342	74 638
Kongo Demokratinė Respublika	66 754	62 708
Uganda	64 882	81 766
Etiopija	62 005	55 215
Mauritanija	49 139	50 727
Ruanda	48 839	28 704
Dominikos Respublika	45 393	54 326
Naujoji Kaledonija	43 980	21 124
Zambija	43 036	17 700
Senegalas	42 750	18 330
Jamaika	33 436	72 165
Kamerūnas	32 238	14 784
Gana	31 635	39 246
Malavis	21 800	26 827
Gvinėja	20 399	-
Angola	19 269	20 651
Togas	18 022	30 634
Žaliasis Kyšulys	17 226	18 923
AKR regionas	14 674	24 335
Mozambikas	12 709	14 719
Prancūzijos Polinezija	12 556	17 453
Kaimanų Salos	12 203	13 213
Nigeris	5 399	9 655
Malis	4 234	4 767
Seišeliai	4 201	4 786
Haitis	3 345	4 748
Samoa	3 036	3 986
Burkina Faso	1 861	4 649
Vanuatu	1 527	1 848
Botsvana	1 004	7 278
Palau	768	1 107
Mikronezija	648	759
Beninas	59	-
Liberija	-	1 153
Pietų Afrika	-	2
Iš viso	1 518 675	1 540 991

3.2.3.4.2 Pramonės sektorių analizė

1

Tolimesnėje lentelėje Priemonės paskolų portfelis analizuojamas pagal skolininko pramonės sektorių. Operacijos, kai paskolos prieš jas išmokant galutiniam gavėjui pirma išmokamos finansų tarpininkams, parodomos eilutėje „Tretinės paslaugos ir kt.“ (tūkst. EUR).

Skolininko pramonės sektorius	2019 12 31	2018 12 31
Tretinės paslaugos ir kt.	932 901	957 602
Elektros energija, anglis ir kt.	226 314	181 317
Miestų plėtra, renovacija ir transportas	195 042	192 400
Cheminės medžiagos, plastikas ir farmacijos produktai	51 865	20 436
Žaliavos ir kasyba	44 746	45 820
Oro uostų ir oro eismo valdymo sistemos	26 908	29 182
Telekomunikacijos	21 546	26 095
Maisto grandinė	8 355	15 386
Atliekų perdirbimas	6 812	7 564
Investicinės prekės, ilgo naudojimo prekės	4 186	-
Žaliavų perdirbimas, statyba	-	33 144
Keliai ir greitkeliai	-	32 043
Socialinė infrastruktūra, švietimas ir sveikatos priežiūra	-	2
Iš viso	1 518 675	1 540 991

3.2.3.5 Kiekvieno vidaus rizikos reitingo kredito rizikos pozicija

Taikant Priemonę naudojama vidaus reitingo metodika, atitinkanti vidaus reitingais grindžiamą metodą pagal sistemą „Bazelis III“. Daugumai Priemonės sandorio šalių pagal šią metodiką buvo suteiktas vidaus reitingas. Toliau pateikiamoje lentelėje parodytas Priemonės paskolų portfelio pasiskirstymas pagal geresnius skolininko arba garanto vidaus reitingus, jei tokių yra. Tais atvejais, kai vidaus reitingo nėra, atliekant šią analizę buvo naudojamas išorės reitingas.

		2019					
tūkst. EUR	„Moody's“ reitingo ekvivalentas	Tikėtini kredito nuostoliai 12- os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	Iš viso
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina							
Vidaus reitingas Nr. 1 – Minimali kredito rizika	Aaa	-	82 211	-	-	-	82 211
Vidaus reitingas Nr. 2 – Labai maža kredito rizika	Aa1 – Aa3	75 352	-	-	-	-	75 352
Vidaus reitingas Nr. 3 – Maža kredito rizika	A1 – A3	5 399	-	-	-	-	5 399
Vidaus reitingas Nr. 4 – Vidutinė kredito rizika	Baa1 – Baa3	60 385	16 449	-	-	-	76 834
Vidaus reitingas Nr. 5 – Finansiškai silpna sandorio šalis	Ba1 – Ba3	192 201	6 199	-	-	-	198 400
Vidaus reitingas Nr. 6 – Didelė kredito rizika	B1 – B3	708 162	159 858	-	-	-	868 020
Vidaus reitingas Nr. 7 – Labai didelė kredito rizika	mažesnis nei Caa1 mažesnis nei Caa1,	79 411	145 176	-	-	-	224 587
Vidaus reitingas Nr. 8 – Įsipareigojimų nevykdanti sandorio šalis	bet įsipareigojim ai nevykdomi	-	-	136 749	-	-	136 749
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais		-	-	-	-	37 366	37 366
Atidėjiny nuostoliams ir tikrosios vertės koregavimas		-17 191	-38 509	-114 307	-	-16 236	-186 243
Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų bendra balansinė vertė		1 103 719	371 384	22 442	-	21 130	1 518 675
Kreditavimo įsipareigojimai							
Vidaus reitingas Nr. 1 – Minimali kredito rizika	Aaa	-	-	-	-	-	-
Vidaus reitingas Nr. 2 – Labai maža kredito rizika	Aa1 – Aa3	102 092	-	-	-	-	102 092
Vidaus reitingas Nr. 3 – Maža kredito rizika	A1 – A3	12 000	-	-	-	-	12 000
Vidaus reitingas Nr. 4 – Vidutinė kredito rizika	Baa1 – Baa3	61 461	-	-	-	-	61 461
Vidaus reitingas Nr. 5 – Finansiškai silpna sandorio šalis	BA1 – Ba3	323 080	-	-	-	-	323 080
Vidaus reitingas Nr. 6 – Didelė kredito rizika	B1 – B3	405 773	126 076	-	-	-	531 849
Vidaus reitingas Nr. 7 – Labai didelė kredito rizika	mažesnis nei Caa1 mažesnis nei Caa1,	14 883	104 328	-	-	-	119 211
Vidaus reitingas Nr. 8 – Įsipareigojimų nevykdanti sandorio šalis	bet įsipareigojim ai nevykdomi	-	-	51 377	-	-	51 377
Vidaus reitingo nėra*		79 669	-	-	-	-	79 669
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai tikrąja verte, kurios pokyčiai		-	-	-	-	76 581	76 581

pripažįstami pelnu arba nuostoliai						
Atidėjiny nuostoliams ir tikrosios vertės koregavimas	-3 943	-33 326	-	-	-	-37 269
Kreditavimo įsipareigojimų balansinė vertė	995 015	197 078	51 377	-	76 581	1 320 051

* Agentūros susitarimai, kuriuose finansinių ataskaitų sudarymo dieną nėra pagrindinių sandorio šalių.

Lentelėje parodomos ir pasirašytos (išmokėtos ir neišmokėtos) pozicijos, ir pagal riziką įvertintos pozicijos, pagrįstos vidaus metodika, kuri taikant Priemonę naudojama riboms valdyti.

3.2.3.5 Kiekvieno vidaus rizikos reitingo kredito rizikos pozicija (tęsinys)

		2018					
tūkst. EUR		Tikėtini kredito nuostoliai 12- os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	Iš viso
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina							
Vidaus reitingas Nr. 1 – Minimali kredito rizika	Aaa	-	90 875	-	-	-	90 875
Vidaus reitingas Nr. 2 – Labai maža kredito rizika	Aa1 – Aa3	74 650	-	-	-	-	74 650
Vidaus reitingas Nr. 3 – Maža kredito rizika	A1 – A3	17 804	-	-	-	-	17 804
Vidaus reitingas Nr. 4 – Vidutinė kredito rizika	Baa1 – Baa3	39 295	18 783	-	-	-	58 078
Vidaus reitingas Nr. 5 – Finansiškai silpna sandorio šalis	Ba1 – Ba3	165 551	-	-	-	-	165 551
Vidaus reitingas Nr. 6 – Didelė kredito rizika	B1 – B3	834 194	94 749	-	-	-	928 943
Vidaus reitingas Nr. 7 – Labai didelė kredito rizika	mažesnis nei Caa1 mažesnis nei Caa1,	75 057	134 701	-	-	-	209 758
Vidaus reitingas Nr. 8 – Įsipareigojimų nevykdanti sandorio šalis	bet įsipareigojim ai nevykdomi	-	-	185 273	3 588	-	188 861
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais		-	-	-	-	1 806	1 806
Atidėjinys nuostoliams ir tikrosios vertės koregavimas		-22 023	-27 342	-143 092	-1 794	-1 084	-195 335
Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų bendra balansinė vertė		1 184 528	311 766	42 181	1 794	722	1 540 991
Kreditavimo įsipareigojimai							
Vidaus reitingas Nr. 2 – Labai maža kredito rizika	Aa1 – Aa3	102 092	-	-	-	-	102 092
Vidaus reitingas Nr. 3 – Maža kredito rizika	A1 – A3	12 000	-	-	-	-	12 000
Vidaus reitingas Nr. 4 – Vidutinė kredito rizika	Baa1 – Baa3	12 463	-	-	-	-	12 463
Vidaus reitingas Nr. 5 – Finansiškai silpna sandorio šalis	Ba1 – Ba3	230 455	-	-	-	-	230 455
Vidaus reitingas Nr. 6 – Didelė kredito rizika	B1 – B3	567 573	22 467	-	-	-	590 040
Vidaus reitingas Nr. 7 – Labai didelė kredito rizika	mažesnis nei Caa1 mažesnis nei Caa1,	100 055	96 074	-	-	-	196 129
Vidaus reitingas Nr. 8 – Įsipareigojimų nevykdanti sandorio šalis	bet įsipareigojim ai nevykdomi	-	-	16 932	-	-	16 932
Vidaus reitingo nėra*		123 821	-	-	-	-	123 821
Atidėjinys nuostoliams ir tikrosios vertės koregavimas		-7 225	-16 597	-	-	-	-23 822
Kreditavimo įsipareigojimų balansinė vertė		1 141 234	101 944	16 932	-	-	1 260 110

* Agentūros susitarimai, kuriuose finansinių ataskaitų sudarymo dieną nėra pagrindinių sandorio šalių.

Taikant Priemonę toliau stebimi įvykiai, turintys įtakos jos skolininkams ir garantams, ypač bankams. Visų pirma, taikant Priemonę kiekvienu konkrečiu atveju vertinamos sutartyje numatytos teisės, jei reitingas pablogėja ir siekiama imtis rizikos mažinimo priemonių. Be to, atidžiai stebimos atnaujinamos banko garantijos, kurios suteikiamos už jo išduotas paskolas, siekiant užtikrinti, kad jos būtų pakeistos arba prireikus būtų laiku imamasi veiksmų.

3.2.3.6 Įsiskolinimai už paskolas ir vertės sumažėjimas

Įsiskolinimų sumos yra nustatomos, stebimos ir apie jas pranešama laikantis procedūrų, nustatytų banko dokumente „Finansų stebėsenos gairės ir procedūros“. Šios procedūros atitinka geriausią bankininkystės praktiką ir yra taikomos visoms EIB valdomoms paskoloms.

Stebėsenos proceso struktūra tokia, kad būtų užtikrinta, kad i) per kuo trumpesnę laiką būtų nustatyti įsiskolinimai ir apie juos pranešta atsakingoms tarnyboms; ii) kritiniai atvejai būtų skubiai perduodami spręsti tinkamu operaciniu ir sprendimų priėmimų lygmeniu; iii) būtų reguliariai teikiama informacija EIB vadovybei ir valstybėms narėms apie bendrą įsiskolinimo būklę ir apie susigrąžinimo priemones, kurių jau imtasi arba ketinama imtis.

Paskolų mokėjimų įsiskolinimus ir vertės sumažėjimą galima analizuoti taip (tūkst. EUR):

	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai 2019 12 31	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai 2018 12 31
Balansinė vertė	1 518 675	1 540 991
Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi		
Bendra suma	136 749	188 861
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams	-114 307	-144 886
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, balansinė vertė	22 442	43 975
Pradelsta, bet vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi		
Laiku nesumokėta:		
0–30 dienų	61	804
30–60 dienų	924	-
60–90 dienų	-	-
90–180 dienų	135	-
daugiau kaip 180 dienų	26	1
Balansinė vertė, kai laiku nesumokėta, bet vertė dėl kredito rizikos nesumažėjo	1 146	805
Balansinė vertė, kai laiku sumokėta ir vertė dėl kredito rizikos nesumažėjo	1 495 087	1 496 211
Visa paskolų ir išankstinių sumų balansinė vertė	1 518 675	1 540 991

3.2.3.7 Paskolų sąlygų pakeitimas ir restruktūrizavimo priemonės

Laikoma, kad Priemonės paskolos yra restruktūrizuotos, jei įvykus neigiamiems skolininko finansinės būklės pokyčiams su tuos skolininku iš naujo peržiūrimos pradinės susitarimų sąlygos, kurios tiesiogiai veikia būsimo finansinės priemonės pinigų srautus, ir dėl to taikant Priemonę gali būti patirta nuostolių. Tačiau restruktūrizavimo veiklos finansinis poveikis paprastai apsiriboja nuostoliais dėl vertės sumažėjimo, jei tokių yra, nes paprastai taikant Priemonę laikomasi finansinio neutralumo ir tai atspindi iš naujo suderėtose restruktūrizuojamų operacijų kainodaros sąlygose.

Įprastomis veiklos sąlygomis atliekant paskolų klasifikaciją konkrečios paskolos būtų buvusios priskirtos prastesnei klasei ir prieš peržiūrint sąlygas paskola būtų buvusi įtraukta į stebėjimo sąrašą. Peržiūrėjus sąlygas, taikant Priemonę ir toliau bus atidžiai stebimos šios paskolos. Jei peržiūrėjus mokėjimo sąlygas nebus atkurta pradinė turto balansinė vertė, bus laikoma, kad jo vertė sumažėjo. Atitinkami nuostoliai dėl vertės sumažėjimo bus apskaičiuoti remiantis prognozuojamais pinigų srautais, diskontuotais taikant pirminę faktinę palūkanų normą. Reguliariai vertinamas poreikis sumažinti visų paskolų, kurių klasifikacija sumažinta iki E-, vertę; visų F klasės paskolų vertė turi būti sumažinta. Kai paskolos klasifikacija pakankamai pagerės, ji bus pašalinta iš stebėjimo sąrašo, laikantis pagal Priemonę taikomų procedūrų.

Restruktūrizavimo priemonės ir veiksmai, kurių per ataskaitinį laikotarpį ėmėsi Banko restruktūrizavimo grupė, apima termino pratęsimą, pagrindinės sumos mokėjimo atidėjimą, pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo atidėjimą ir pradelstų skolų kapitalizavimą. Tokios restruktūrizavimo priemonės nelemia pagrindinės operacijos pripažinimo nutraukimo, išskyrus atvejus, kai restruktūrizavimo datą sutartinių pokyčių poveikis grynajai dabartinei paskolos vertei laikomas reikšmingu. Jei toks naujai pripažintas finansinis turtas yra turtas, kurio vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, jis atitiks nusipirkto arba suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto apibrėžtį.

Pozicijos, dėl kurių padaryti susitarimų sąlygų pakeitimai, kurie neturi įtakos būsimo finansinio pinigų srautams, kaip antai įkaito ar kiti užtikrinimo susitarimai arba sutartyse numatytų teisių atsisakymas pagal sutarties sąlygas, nėra laikomos restruktūrizuotomis, taigi nelaikoma, kad tie įvykiai yra pakankami, kad patys savaime rodytų vertės sumažėjimą.

Operacijos, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės, nurodytos kaip tokios toliau pateikiamoje lentelėje:

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Operacijos, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės	28	33
Balansinė vertė (įskaitant palūkanas ir įsiskolinimų sumas)	245 534	280 720
Pripažintas tikėtinų kredito nuostolių sumažinimas	7 916	9 506
Pripažintas vertės sumažėjimas	57 321	86 334
Pajamos iš restruktūrizuotų operacijų palūkanų	8 985	13 465
Nurašytos pozicijos (po operacijos nutraukimo / pardavimo)	280	-

Restruktūrizavimo priemonės							
tūkst. EUR	2018 12 31	Išpirkimo terminų pratęsimas	Pagrindinės sumos mokėjimo atidėjimas	Esminių finansinių sąlygų pažeidimas	Kitos	Gražinimas ir nutraukimas pagal sutartį*	2019 12 31
Bankai	27 592	0	97	33 524	507	-10 252	51 468
Bendrovės	253 128	134	0	0	0	-59 196	194 066
Iš viso	280 720	134	97	33 524	507	-69 448	245 534

* Sumažėjusios sumos paaiškinamos per metus atliktais operacijų, kurios jau buvo laikomos restruktūrizuotomis 2019 m. gruodžio 31 d., pagrindinės sumos mokėjimais ir tais metais atliktu restruktūrizavimo priemonių nutraukimu.

3.2.3 Pinigų ir pinigų ekvivalentų kredito rizika

1 Turimos lėšos investuojamos vadovaujantis Priemonės sutartinių mokėjimo įsipareigojimų tvarkaraščiu. 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. investicijos buvo vykdomos tik banko indėlių, indėlių sertifikatų ir komercinių vekselių pavidalu.

2

3 Įgaliotieji subjektai turi reitingą, kuris yra panašus į trumpalaikius ir ilgalaikius reitingus, kurių reikalaujama paties EIB išdo investicijoms. Jeigu kelios kredito reitingų agentūros suteikė skirtingus reitingus, atsižvelgiama į žemiausią. Didžiausia leistina riba kiekvienam įgaliotajam bankui šiuo metu siekia 50 000 000 EUR (penkiasdešimt milijonų eurų). Taisyklės išimtis padaryta bankui „Societe Generale“, kuriame yra Priemonės grynųjų pinigų iš veiklos sąskaitos. 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. „Societe Generale“ trumpalaikio kredito riba siekė 110 000 000 EUR (šimtą dešimt milijonų eurų). Padidinta riba taikoma grynųjų pinigų iš veiklos sąskaitoje laikomai pinigų sumai ir priemonėms, kurias išleido ši sandorio šalis ir kurios laikomos išdo portfelyje.

4

Visos investicijos padarytos į įgaliotuosius subjektus ne ilgiau kaip trims mėnesiams nuo įskaitymo datos. Apie visus kredito rizikos pažeidimus pranešama įgaliojimus suteikiančioms institucijoms. 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. visų terminuotųjų indėlių, komercinių vekselių ir grynųjų pinigų kasoje, laikomų Priemonės išdo portfelyje, reitingas atsiskaitymo dieną buvo ne mažesnis kaip P-2 („Moody's“ ekvivalentas).

5

6 Tolesnėje lentelėje pateikiama pinigų ir pinigų ekvivalentų, įskaitant sukauptas palūkanas, apžvalga (tūkst. EUR).

7

Žemiausias trumpalaikis reitingas	Žemiausias ilgalaikis reitingas	2019 12 31		2018 12 31	
(„Moody's“ terminas)	(„Moody's“ terminas)				
P-1	Aaa	98 945	12 %	71 914	13 %
P-1	Aa2	67 799	8 %	-	0 %
P-1	Aa3	89 983	11 %	49 972	9 %
P-1	A1	213 914	26 %	199 938	34 %
P-1	A2	212 199	25 %	201 899	35 %
P-1	A3	104 944	12 %	-	0 %
P-2	A3	49 993	6 %	49 985	9 %
Iš viso		837 777	100 %	573 708	100 %

3.2.5 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika

1

3.2.5.1 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizikos politika

2

3 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika išreiškiama nuostoliais, kuriuos konkreči šalis patirtų, jeigu kita sandorio šalis nepajėgtų vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų. Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika kinta priklausomai nuo daugelio veiksnių (pvz., palūkanų ir valiutų kursų), paprastai ji atitinka tik nedidelę jų tariamosios vertės dalį.

4

5 Vykdamą įprastinę veiklą pagal Priemonę gali būti sudaryti apsigėitimo sandoriai, siekiant apdrausti nuo rizikos specialias skolinimo operacijas, arba išankstinius valiutos sandorius kitomis nei euras aktyviai prekiaujamomis valiutomis, valiutos pozicijai apdrausti nuo rizikos. Visus apsigėitimo sandorius EIB vykdo su išorės sandorio šalimi. Apsigėitimo sandoriai tvarkomi pagal tuos pačius EIB ir išorės sandorio šalių pasirašytus pagrindinius apsigėitimo sandorių susitarimus (angl. *Master Swap Agreements*) ir kredito užtikrinimo priedus (angl. *Credit Support Annexes*).

6

3.2.5.2 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizikos nustatymas

7

8 Visi EIB vykdomi su Priemone susiję apsigėitimo sandoriai tvarkomi remiantis tuo pačiu sutartiniu pagrindu ir metodikomis, kurie taikomi išvestinėms finansinėms priemonėms, dėl kurių EIB susiderėjo savo reikmėms. Visų pirma, apsigėitimo sandorių šalių tinkamumą EIB nustato remdamasis tomis pačiomis tinkamumo sąlygomis, kurios taikomos bendraisiais apsigėitimo sandorių tikslais.

9

10 Su apsigėitimo sandoriais ir išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusią kredito riziką EIB nustato taikydamas grynosios rinkos rizikos (angl. *Net Market Exposure*, NME) ir galimos būsimos rizikos (angl. *Potential Future Exposure*, PFE) metodą, skirtą atskaitomybei ir ribos stebėsenai. NME ir PFE visiškai apima su investicine priemone susijusias išvestines finansines priemones.

11

- Tolesnėje lentelėje nurodoma skirtingų valiutų palūkanų normų apsikeitimo sandorių, kurie suskirstyti pagal jų tariamąją sumą ir tikrąją vertę, trukmę.

1

Apsikeitimo sandorių sutartys 2019 m. gruodžio 31 d.	trumpesnės kaip	nuo 1 metų	nuo 5 metų	ilgesnės kaip	Iš viso 2019 m.
tūkst. EUR	1 metai	iki 5 metų	iki 10 metų	10 metų	
Tariamoji suma	-	-	-	-	-
Tikroji vertė (t. y. grynoji diskontuota vertė)	-	-	-	-	-

Apsikeitimo sandorių sutartys 2018 m. gruodžio 31 d.	trumpesnės kaip	nuo 1 metų	nuo 5 metų	ilgesnės kaip	Iš viso 2018 m.
tūkst. EUR	1 metai	iki 5 metų	iki 10 metų	10 metų	
Tariamoji suma	-	5 245	-	-	5 245
Tikroji vertė (t. y. grynoji diskontuota vertė)	-	-325	-	-	-325

1

- Taikant Priemonę sudaromi trumpalaikiai valiutų apsikeitimo sandoriai, siekiant apdrausti nuo valiutų rizikos paskolas, išduodamas kitomis nei euras valiutomis. Valiutų apsikeitimo sandorių trukmė ne ilgesnė kaip trys mėnesiai, jie nuolat pratęsimi. 2019 m. gruodžio 31 d. valiutų apsikeitimo sandorių sąlyginė suma siekė 1 545,0 mln. EUR, palyginti su 1 460,6 mln. EUR 2018 m. gruodžio 31 d. 2019 m. gruodžio 31 d. valiutų apsikeitimo sandorių tikroji vertė siekė 14,1 mln. EUR, o palyginti su 1,1 mln. EUR 2018 m. gruodžio 31 d.

2

- Taikant Priemonę sudaromi palūkanų normų apsikeitimo sandoriai, siekiant apdrausti nuo palūkanų normos rizikos išmokėtas paskolas. 2019 m. gruodžio 31 d. buvo likę du palūkanų normų apsikeitimo sandoriai, kurių sąlyginė suma siekė 24,2 mln. EUR (2018 m. – 28,5 mln. EUR), o tikroji vertė –0,1 mln. EUR (2018 m. – 0,7 mln. EUR).

3

3.2.4 Išdo finansinio turto kredito rizika

1

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma išdo portfelio, kurį sudaro vien tik valstybinio pavaldumo įstaigų, bankų ir subjektų, kurie nėra bankai, komerciniai vekseliai, kurių likęs terminas yra trumpesnis kaip trys mėnesiai, būklė. ES valstybės narės, jų agentūros, bankai ir subjektai, kurie nėra bankai, yra reikalavimus atitinkantys emitentai. Didžiausia leistina riba kiekvienam įgaliotajam emitentui yra 50 000 000 EUR (penkiasdešimt milijonų eurų). Remiantis investavimo gairėmis ir atsižvelgiant į likvidumo reikalavimus, taip pat galima investuoti į vidutinės trukmės ir ilgalaikes obligacijas.

2

Žemiausias trumpalaikis reitingas	Žemiausias ilgalaikis reitingas	2019 12 31		2018 12 31	
(„Moody's“ terminas)	(„Moody's“ terminas)				
P-1	Aa1	50 046	15 %	-	0 %
P-1	Aa2	19 997	6 %	80 041	24 %
P-1	Aa3	50 025	15 %	95 055	29 %
P-1	A1	55 050	17 %	15 005	4 %
P-1	A2	-	0 %	45 008	13 %
P-2	A2	-	0 %	50 015	15 %
P-2	A3	85 027	26 %	50 016	15 %
P-2	Baa1	30 433	9 %	-	0 %
P-2	Baa3	40 009	12 %	-	0 %
Iš viso		330 587	100 %	335 140	100 %

3.3 Likvidumo rizika

1

2 Likvidumo rizika reiškia subjekto gebėjimą finansuoti turto padidėjimą ir suėjus terminui vykdyti įsipareigojimus, nepatiriant nepriimtinių nuostolių. Ji gali būti skirstoma į finansavimo likvidumo riziką ir rinkos likvidumo riziką. Finansavimo likvidumo rizika – tai rizika, kad subjektas nesugebės veiksmingai patenkinti tiek numatytų, tiek nenumatytų einamųjų ir būsimųjų pinigų srautų poreikių, nepakenkdamas savo kasdinei veiklai ar finansų būklei. Rinkos likvidumo rizika – tai rizika, kad subjektas negalės lengvai kompensuoti arba parduoti pozicijos rinkos kaina dėl nepakankamo rinkos gylumo ar rinkos sutrikimo.

3.2

3.3.1 Likvidumo rizikos valdymas

3

4 Priemonė visų pirma finansuojama metiniais valstybių narių įnašais, taip pat dėl Priemonės vykdomų operacijų atsirandančiomis grįžtamosiomis lėšomis. Priemonės finansavimo likvidumo rizika valdoma daugiausia planuojant jos grynuosius likvidumo poreikius ir reikalingus valstybių narių metinius įnašus.

5

6 Siekiant apskaičiuoti metinius valstybių narių įnašus, analizuojama ir visus metus stebima esamo ir numatomo portfelio lėšų išmokėjimo eiga. Siekiant patikslinti metinius likvidumo reikalavimus, atsižvelgiama į ypatingus įvykius, pvz., anksti gautas grąžinamąsias išmokas, akcijų pardavimą ar įsipareigojimų nevykdymo atvejus.

7

8 Siekiant papildomai sumažinti likvidumo riziką, palaikomas Priemonės likvidumo rezervas, kuris yra pakankamas, kad bet kuriuo metu būtų galima padengti numatytas pinigines išmokas, apie kurias reguliariai praneša EIB skolinimo skyrius. Lėšos investuojamos pinigų rinkoje ir obligacijų rinkose tarpbankinių indėlių ir kitų trumpalaikių finansinių priemonių forma atsižvelgiant į Priemonės įsipareigojimus dėl piniginių išmokų. Priemonės likvidumą turtą valdo banko išdo departamentas, siekdamas išlaikyti tinkamą likvidumą, kad būtų galima tenkinti pagal Priemonę prisiimtus įsipareigojimus.

9

10 Laikantis veiklos ir administracinių padalinių pareigų atskyrimo principo, už atsiskaitymo operacijas, susijusias su šio turto investavimu, atsako EIB Operacijų planavimo ir atsiskaitymo departamentas. Be to, už sandomio šalių įgaliojimą ir išdo investicijų ribų nustatymą ir tų ribų stebėjimą atsakingas Banko rizikos valdymo direktoratas.

11

3.3.2 Likvidumo rizikos vertinimas

12

13 Šio skirsnio lentelėse analizuojami finansiniai pagal Priemonę prisiimti įsipareigojimai pagal išpirkimo datą, remiantis laikotarpiu, likusiu nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki sutartyje nustatytos išpirkimo datos (remiantis nediskontuotais pinigų srautais).

14

15 Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų atžvilgiu Priemonė susijusi su įsipareigojimais pagal neišmokėtas kredito dalis pagal pasirašytus paskolos susitarimus, pagal neišmokėtas pasirašytų kapitalo pasirašymo ir (arba) investicinių susitarimų dalis, pagal suteiktas paskolų garantijas arba pagal palūkanų subsidijas ir techninę pagalbą, kurias įsipareigota skirti.

16

17 Paskoloms pagal investicinę priemonę (IP) nustatytas išmokėjimo terminas. Tačiau išmokų laikas ir sumos atspindi susijusių investicinių projektų pažangą. Be to, IP paskolos yra operacijos, atliekamos santykinai kintančioje aplinkoje, todėl jų išmokėjimo grafikui būdingas didelis neapibrėžtumas.

18

19 Kapitalo investicijos tampa mokėtinomis, kai akcijų fondų valdytojai parengia galiojančius kvietimus įnešti kapitalo lėšų, kurie rodo jų investicinės veiklos pažangą. Lėšų įnešimo laikotarpis paprastai yra 3 metai, tačiau jis dažnai pratęsiamas vieniems arba dviems metams. Kai kurių išmokėjimo įsipareigojimų laikotarpis paprastai yra ilgesnis nei lėšų įnešimo laikotarpis, t. y. iki to laiko, kai galima visiškai disponuoti fondo investicijomis, kadangi fondo likvidumas gali būti nepakankamas, kad laikas nuo laiko būtų galima įvykdyti mokėjimo įsipareigojimus, kylančius dėl mokesčių ar kitokių išlaidų.

20

21 Garantijoms netaikomi specialūs išmokėjimo įsipareigojimai, nebent pareikalaujama įvykdyti garantiją. Neapmokėtų garantijų suma sumažinama, atsižvelgiant į garantiją užtikrintų paskolų grąžinimo grafiką.

22

23 Palūkanų subsidijos, kurias įsipareigota skirti, išmokamos, kai subsidijuojamos paskolos finansuojamos iš banko nuosavų išteklių. Todėl nurodytos išlaidos yra tik įsipareigojimai, susiję su tomis paskolomis, o ne su visa neišmokėtų palūkanų subsidijų, kurias įsipareigota skirti, suma. Kaip ir paskolų atveju, jų išmokėjimo grafikas nėra aiškus.

24

25 Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, bendros nominaliosios išlaidos lentelėje „Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas“ rodo visą pagal pasirašytas techninės pagalbos sutartis neišmokėtą dalį. Išmokėjimo grafikui būdingas didelis neapibrėžtumas. Išmokamų pinigų srautai, priskirti terminų intervalui „3 mėnesiai arba trumpesnis“, reiškia iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos gautų neapmokėtų sąskaitų faktūrų sumą.

26

27 Neišvestinių priemonių finansiniai įsipareigojimai, kuriems sutartimi nenustatyta konkreti išpirkimo data, priskiriami kategorijai „Išpirkimo data neapibrėžta“. Įsipareigojimai, dėl kurių finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra užregistruotas išmokos reikalavimas, priskiriami atitinkamam terminų intervalui.

28

29 Išvestinių finansinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas rodo apskaitimo sandorių, įskaitant skirtingų valiutų apskaitimo sandorius (angl. CCS – *cross currency swaps*), skirtingų valiutų palūkanų normų apskaitimo sandorius (angl. CCIRS – *cross currency interest rate swaps*), trumpalaikius valiutų apskaitimo sandorius ir palūkanų normų apskaitimo sandorius, sutartinius nediskontuotus bendrusius pinigų srautus.

30

Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgėsni kaip 3 mėn.–1 metai	Ilgėsni kaip 1 metai–5 metai	Ilgėsni kaip 5 metai	Neapibrėžtas terminas	Bendros nominaliosios išlaidos
tūkst. EUR, 2019 12 31						
Paskolų, kurias įsipareigojama skirti, bet kurios neišmokėtos, išlaidos	33 038	-	-	-	1 324 282	1 357 320
Investicinių lėšų, kurias įsipareigojama skirti, ir pasirašytų akcijų išlaidos	369	-	-	-	405 551	405 920
Kita (pasirašytos, bet neišduotos garantijos, išduotos garantijos)	-	-	-	-	1 559 831	1 559 831
Palūkanų subsidijų, kurias įsipareigojama skirti, išlaidos	-	-	-	-	350 678	350 678
Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, išlaidos	3 898	-	-	-	21 166	25 064
Iš viso	37 305	-	-	-	3 661 508	3 698 813

Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgėsni kaip 3 mėn.–1 metai	Ilgėsni kaip 1 metai–5 metai	Ilgėsni kaip 5 metai	Neapibrėžtas terminas	Bendros nominaliosios išlaidos
tūkst. EUR, 2018 12 31						
Paskolų, kurias įsipareigojama skirti, bet kurios neišmokėtos, išlaidos	7 854	-	-	-	1 276 078	1 283 932
Investicinių lėšų, kurias įsipareigojama skirti, ir pasirašytų akcijų išlaidos	2 023	-	-	-	345 144	347 167
Kita (pasirašytos, bet neišduotos garantijos, išduotos garantijos)	-	-	-	-	1 556 468	1 556 468
Palūkanų subsidijų, kurias įsipareigojama skirti, išlaidos	-	-	-	-	360 655	360 655
Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, išlaidos	2 373	-	-	-	24 082	26 455
Iš viso	12 250	-	-	-	3 562 427	3 574 677

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgėsni kaip 3 mėnesiai iki 1 metų	Ilgėsni kaip 1 metai–5 metai	Ilgėsni kaip 5 metai	Bendros nominaliosios įplaukos / išlaidos
tūkst. EUR, 2019 12 31					
CCS ir CCIRS. Įplaukos	-	-	-	-	-
CCS ir CCIRS. Išlaidos	-	-	-	-	-
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Įplaukos	1 545 000	-	-	-	1 545 000
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Išlaidos	-1 535 571	-	-	-	-1 535 571
Palūkanų normų apskaitimo sandoriai. Įplaukos	310	820	2 045	-	3 175
Palūkanų normų apskaitimo sandoriai. Išlaidos	-	-1 128	-2 138	-	-3 266
Iš viso	9 739	-308	-93	-	9 338

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgėsni kaip 3 mėnesiai – 1 metai	Ilgėsni kaip 1 metai–5 metai	Ilgėsni kaip 5 metai	Bendros nominaliosios įplaukos / išlaidos
tūkst. EUR, 2018 12 31					
CCS ir CCIRS. Įplaukos	5	3 281	1 816	-	5 102
CCS ir CCIRS. Išlaidos	-	-4 081	-1 770	-	-5 851
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Įplaukos	1 460 608	-	-	-	1 460 608
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Išlaidos	-1 465 498	-	-	-	-1 465 498
Palūkanų normų apskaitimo sandoriai. Įplaukos	397	1 171	3 473	204	5 245
Palūkanų normų apskaitimo sandoriai. Išlaidos	-	-1 340	-3 030	-175	-4 545
Iš viso	-4 488	-969	489	29	-4 939

3.3.3 Ilgalaikis finansinis turtas ir įsipareigojimai

4

5 Toliau pateikiamoje lentelėje nurodytos neišvestinio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kuriuos tikimasi atgauti arba padengti per daugiau nei 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, balansinės vertės.

6

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Finansinis turtas:		
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	1 636 520	1 666 232
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	619 928	567 292
Kitas turtas	-	171
Iš viso	2 256 448	2 233 695
Finansiniai įsipareigojimai:		
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	628	793
Trečiosioms šalims mokėtina suma*	93 531	93 641
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	37 269	23 822
Iš viso	131 428	118 256

* Trečiosioms šalims mokėtinos sumos apima palūkanų subsidijas ir techninę pagalbą, kurios dar nėra išmokėtos valstybėms narėms, kai terminas iš esmės nenustatytas.

3.4 Rinkos rizika

4

5 Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų ir normų, kaip antai palūkanų normų, akcijų kainų ir užsienio valiutų kursų, pokyčiai turės poveikio subjekto pajamoms arba turimų finansinių priemonių vertei.

6

3.4.1 Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika kyla dėl pozicijų, už kurias mokamos palūkanos, ekonominės vertės arba iš jų gaunamų pajamų kintamumo, susijusio su nepalankiais palūkanų normos svyravimais.

Priemonė nėra tiesiogiai veikiami savo ekonominės vertės svyravimo arba įvairių turto, įsipareigojimų ir apsidraudimo priemonių kainų skirtumo, nes i) ji nepatiria jokių tiesioginio skolinimosi išlaidų arba palūkanų, skaičiuojamų įsipareigojimams, ir ii) ji pripažįsta palūkanų normų svyravimų poveikį pajamoms iš savo investicijų.

Priemonės paskolų portfelio ir mikro apsidraudimo apskaitimo sandorių jautrumas palūkanų normos svyravimui vertinamas apskaičiuojant bazinio punkto vertę (BPV).

Remiantis BPV, vertinamas atitinkamo portfelio grynosios dabartinės vertės padidėjimas arba sumažėjimas, kai 1 baziniu punktu (0,01 %) padidėja palūkanų normos, esant konkrečiam terminui: „pinigų rinkos – iki vieno metų“, „labai trumpam – 2–3 metai“, „trumpam – 4–6 metai“, „vidutiniam – 7–11 metų“, „ilgam – 12–20 metų“ arba „labai ilgam – daugiau kaip 21 metai“.

Siekiant nustatyti Priemonės eurus išreikštų paskolų pinigų srautų grynąją dabartinę vertę, naudojama EIB finansavimo eurus kreivė (apsikeitimo sandorių eurus kreivė + EIB finansavimo marža). EIB finansavimo JAV doleriais kreivė naudojama JAV doleriais išreikštų paskolų pinigų srautų grynajai dabatinei vertei apskaičiuoti. Valiutomis, kurių patikimos ir pakankamai išsamios diskonto kreivės negalima gauti, išreikštų paskolų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė nustatoma kaip pakaitalą naudojant EIB finansavimo eurus kreivę.

Siekiant apskaičiuoti Priemonės mikro apsidraudimo apskaitimo sandorių grynąją dabartinę vertę, eurus išreikštiems pinigų srautams naudojama apskaitimo sandorių eurus kreivė, o JAV doleriais išreikštiems pinigų srautams – apskaitimo sandorių JAV doleriais kreivė.

Kaip parodyta toliau pateikiamoje lentelėje, 2019 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelio, įskaitant susijusius mikro apsidraudimo apsekitimo sandorius, grynoji dabartinė vertė sumažėjo 533 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. sumažėjo 483 tūkst. EUR), visoms svarbioms palūkanų normos kreivėms kartu pakilus 1 baziniu punktu.

Bazinio punkto vertė tūkst. EUR	Pinigų rinka	Labai trumpas	Trumpas	Vidutinis	Ilgas	Labai ilgas	Iš viso
2019 12 31	1 metai	2–3 metai	4–6 metai	7–11 metų	12–20 metų	21 metai	
Bendras paskolų ir mikro apsidraudimo apsekitimo sandorių jautrumas	-42	-99	-172	-163	-57	-	-533

Bazinio punkto vertė tūkst. EUR	Pinigų rinka	Labai trumpas	Trumpas	Vidutinis	Ilgas	Labai ilgas	Iš viso
2018 12 31	1 metai	2–3 metai	4–6 metai	7–11 metų	12–20 metų	21 metai	
Bendras paskolų ir mikro apsidraudimo apsekitimo sandorių jautrumas	-38	-94	-168	-154	-29	-	-483

3.4.2 Užsienio valiutos kurso rizika

4

5 Užsienio valiutos kurso rizika – tai IP kylanti rizika netekti pajamų arba ekonominės vertės dėl nepalankių užsienio valiutos kurso pokyčių.

6

Atsižvelgiant į pasirinktą apskaitos valiutą (IP atveju tai yra EUR), užsienio valiutos kurso rizika Priemonei kyla tuomet, kai yra neatitikimas tarp turto ir įsipareigojimų, išreikštų kita apskaitos valiuta. Užsienio valiutos kurso rizika apima ir kita apskaitos valiuta išreikštų būsimųjų pinigų srautų, pvz., palūkanų ir dividendų mokėjimų, vertės pokyčių, kuriuos lemia valiutos kurso svyravimai, poveikį.

3.4.2.1 Užsienio valiutos kurso rizika ir išdo turtas

IP išdo turtas išreiškiamas eurai arba JAV doleriais.

Nuo užsienio valiutos kurso rizikos apsidraudžiama sudarant skirtingų valiutų neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius arba išankstinius sandorius, taip pat valiutų apsekitimo sandorius arba skirtingų valiutų apsekitimo sandorius. Jeigu mano esant būtina ir tinkama, EIB Išdo departamentas gali imtis bet kokių kitų banko politiką atitinkančių priemonių, kuriomis apsaugoma nuo rinkos rizikos, patiriamos dėl IP finansinės veiklos.

3.4.2.2 Užsienio valiutos kurso rizika ir IP finansuojamos arba garantuojamos operacijos

Valstybių narių įnašai pagal IP mokami eurai. IP finansuojamos arba garantuojamos operacijos, taip pat palūkanų subsidijos gali būti išreikštos eurai, JAV doleriais ar bet kuria kita leistina valiuta.

Užsienio valiutos kurso rizika (euro kaip pasirinktosios valiutos atžvilgiu) kyla visada, kai operacijos, atliekamos kita nei euras valiuta, nėra apdraustos. IP apdraudimo nuo užsienio valiutos kurso rizikos gairės pateiktos toliau.

3.4.2.2.1 JAV doleriais išreikštų operacijų apdraudimas

Nuo užsienio valiutos kurso rizikos, kylančios, kai operacijos išreiškiamos JAV doleriais, turi būti apsidraudžiama agreguotuoju pagrindu, naudojant euro ir JAV dolerio apsekitimo sandorius, kurie periodiškai pratęsimi ir kurių suma periodiškai patikslinama. Naudojant užsienio valiutų apsekitimo sandorius siekiama dviejų tikslų. Viena vertus, gauti lėšų, reikalingų naujoms išmokoms (paskolos ir nuosavas turtas), kita vertus, išlaikyti užsienio valiutos makrolygio rizikos draudimą.

Atsižvelgiant į planuojamas ar tikėtinas grįžtamasias lėšas ar lėšų išmokėjimą, kiekvieno laikotarpio pradžioje nustatomi būsimąjo laikotarpio JAV doleriais gautini ar mokėtini pinigų srautai. Kartu pratęsimi užsienio valiutos apsekitimo sandoriai, kurių galiojimas baigiasi, o jų suma patikslinama taip, kad padengtų bent jau būsimu laikotarpiu numatomus likvidumo poreikius JAV doleriais.

Kas mėnesį JAV dolerių užsienio valiutos kurso pozicija yra apdraudžiama, jei viršija atitinkamas ribas, sudarant neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius arba išankstinius sandorius.

Nenumatytas likvidumo JAV doleriais trūkumas pratęsimo laikotarpiu gali būti dengiamas sudarant *ad hoc* užsienio valiutos apsekitimo sandorius, o dėl užsienio valiutos kurso pozicijos didinimo atsiradęs likvidžių lėšų perteklius investuojamas į išdo turtą arba iškeičiamas į eurus.

3.4.2.2.2. Kitomis nei euras ar JAV doleris valiutomis atliekamų operacijų apdraudimas

Kitomis nei euras ar JAV doleris valiutomis išreikštos IP operacijos apdraudžiamos tokio paties finansinio profilio kaip susijusi paskola skirtingų valiutų apsikeitimo sandoriais su sąlyga, kad veikia apsikeitimo sandorių rinka.

Pagal IP vykdomos operacijos, išreiškiamos tokiomis valiutomis, kurioms negalima pritaikyti apsidraudimo galimybių arba toks apsidraudimas brangiai kainuoja. Šios operacijos išreikštos vietos valiutomis, tačiau atliktos eurai arba JAV doleriais. IP finansinės rizikos programoje, kurią 2015 m. sausio 22 d. patvirtino IP komitetas, nustatyta galimybė sintetiniu būdu apsidrausti nuo užsienio valiutos kurso pozicijos rizikos vietos valiutų, kurios yra stipriai teigiamai susietos su JAV doleriais, atveju, taikant JAV doleriais išreikštas išvestines finansines priemones. Vietos valiutos, kurios apsaugomos sintetiniu būdu, taikant JAV doleriais išreikštas išvestines finansines priemones, nurodytos 3.4.2.2.3 skirsnio lentelėje „Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)“, o vietos valiutos, kurioms netaikomas šis sintetinis apsidraudimas, nurodytos toje pačioje lentelėje kaip „Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)“.

7

3.4.2.2.3. Užsienio valiutos kurso pozicija (tūkst. EUR)

4

Šios pastabos lentelėse nurodoma Priemonės užsienio valiutos kurso pozicija.

Užsienio valiutos kurso pozicija nurodyta toliau pateikiamose lentelėse pagal IP rizikos politiką (aprašytą IF finansinės rizikos programoje). Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką yra grindžiama apskaitos duomenimis ir apibrėžiama kaip pasirinkto turto ir įsipareigojimų likutis. Užsienio valiutos kurso pozicijoje taikant rizikos politiką apibrėžti turtas ir įsipareigojimai pasirenkami taip, kad būtų užtikrinta, jog gautos pajamos būtų perskaičiuojamos tik į atskaitomybės valiutą (EUR).

Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių tikrosios vertės pokytis yra įtraukiamas į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką, kaip ir paskolų bei išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimas. Į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką įtrauktos išvestinės finansinės priemonės vertinamos nominaliaja, o ne tikrąja verte, kad būtų suderintos su turto, kuris taip pat vertinamas nominaliaja verte, patikslinta pagal paskolų vertės sumažėjimą, išlaikyta verte.

Toliau pateikiamose lentelėse likusi turto ir įsipareigojimų dalis, kurią pirmiausia sudaro susikaupusios paskolų, išvestinių finansinių priemonių ir subsidijų palūkanos, pateikiama kaip „Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos“.

2019 m. gruodžio 31 d.				Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai
Valiutos	Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką	Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos	Užsienio valiutos kurso pozicija balanso sudarymo dieną	
USD	-103 746	-56 632	-160 378	637 693
<i>Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
KES	29 472	464	29 936	-
TZS	48 092	354	48 446	-
DOP	25 383	602	25 985	-
UGX	37 132	574	37 706	-
RWF	30 766	47	30 813	-
<i>Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	99 864	-530	99 334	-
Iš viso kita nei EUR valiuta	166 963	-55 121	111 842	637 693
EUR	-	3 075 194	3 075 194	2 741 023
Iš viso EUR ir ne EUR	166 963	3 020 073	3 187 036	3 378 716

* Išsamiau apie sintetinį apsidraudimą žr. 3.4.2.2.2 skirsnį.

2018 m. gruodžio 31 d.				Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai
Turtas ir įsipareigojimai				
Valiutos	Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką	Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos	Užsienio valiutos kurso pozicija balanso sudarymo dieną	
USD	-157 177	-52 111	-209 288	600 271
<i>Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
KES	35 806	252	36 058	-
TZS	71 195	814	72 009	-
DOP	35 311	821	36 132	-
UGX	45 731	769	46 500	-
RWF	24 176	17	24 193	-
<i>Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	74 265	-432	73 833	-
Iš viso kita nei EUR valiuta	129 307	-49 870	79 437	600 271
EUR	-	2 834 560	2 834 560	3 044 623
Iš viso EUR ir ne EUR	129 307	2 784 690	2 913 997	3 644 894

* Išsamiau apie sintetinį apsidraudimą žr. 3.4.2.2.2 skirsnyje.

3.4.2.3 Jautrumo užsienio valiutos kursui analizė

2019 m. gruodžio 31 d. EUR kursui sumažėjus 10 procentų visų kitų valiutų atžvilgiu, įnašų mokėtojų ištekliai padidėtų ir sudarytų 14,0 mln. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 8,8 mln. EUR). EUR kursui padidėjus 10 procentų visų kitų valiutų atžvilgiu, įnašų mokėtojų ištekliai sumažėtų ir sudarytų 11,4 mln. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 7,2 mln. EUR).

3.4.2.4 Konvertavimo kursai

Toliau nurodyti konvertavimo kursai buvo taikyti sudarant 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. balansus.

	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Ne ES šalių valiutos		
Botsvanos pula (BWP)	11,8376.	12,2038
Dominikos Respublikos pesai (DOP)	59,3644	57,4037
Fidžio doleriai (FJD)	2,4045	2,4104
Haičio gurdas (HTG)	100,99	86,92
Jamaikos doleris (JMD)	147,6966	144,081
Kenijos šilingai (KES)	113,63	116,24
Mauritanijos ugijos (MRU)	42,2135	41,1660
Mauricijaus rupijos (MUR)	40,63	39,05
Mozambiko metikalis (MZN)	68,64	70,14
Nigerijos naira (NGN)	343,45	351,05
Ruandos frankai (RWF)	1051,12	1020,10
Tanzanijos šilingai (TZS)	2573,66	2624,33
Ugandos šilingai (UGX)	4108	4239
JAV doleriai (USD)	1,1234	1,145
CFA frankai (XAF / XOF)	655,957	655,957
Pietų Afrikos randai (ZAR)	15,7773	16,4594
Zambijos kvača (ZMW)	15,7894	13,6077

3.4.3 Akcijų kainų rizika

12

Akcijų kainų rizika – tai rizika, kad tikroji investicijų į nuosavą kapitalą vertė sumažės dėl akcijų kainų lygio ir (arba) investicijų į nuosavą kapitalą vertės pokyčių.

Akcijų kainų rizika IP kyla dėl investicijų į tiesioginį nuosavą kapitalą ir rizikos kapitalo fondus.

Į biržos sąrašus neįtrauktų akcijų pozicijų vertė negalima greitai pasinaudoti stebėsenos ir nuolatinės kontrolės tikslais. Geriausi tokių pozicijų rodikliai, kuriais galima pasinaudoti, yra kainos, gautos taikant bet kokius tinkamus vertinimo metodus.

+/-10 % pakitus atskirų tiesioginių investicijų į nuosavą kapitalą ir į rizikos kapitalą vertei, o visiems kitiems kintamiesiems nepakitus, poveikis Priemonės įnašų mokėtojų ištekliams (pasikeitus nuosavo kapitalo priemonių portfelio tikrajai vertei) 2019 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 62,0 mln. EUR, arba atitinkamai –62,0 mln. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 56,7 mln. EUR, arba atitinkamai –56,7 mln. EUR).

1 4 Finansinių priemonių tikroji vertė**4.1 Apskaitos klasifikacijos ir tikrosios vertės**

2 Toliau pateikiamoje lentelėje parodyta finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų balansinė vertė ir tikroji vertė, įskaitant jos lygį tikrosios vertės hierarchijoje. Čia neįtraukta informacija apie finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nėra apskaitomi tikrąja vertė, jei balansinė vertė yra artima tikrajai vertei, tikrąją vertę.

2019 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė						Tikroji vertė			
tūkst. EUR	Išvestinės finansinės priemonės	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Pinigai, paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Iždo finansinis turtas	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja vertė, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais										
Išvestinės finansinės priemonės	14 184	-	-	-	-	14 184	-	14 184	-	14 184
Rizikos kapitalo fondas	-	504 694	-	-	-	504 694	362	-	504 332	504 694
Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	-	115 234	-	-	-	115 234	15 255	-	99 979	115 234
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	-	-	21 702	-	-	21 702	-	-	21 702	21 702
Visas finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja vertė, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	14 184	619 928	21 702	-	-	655 814	15 617	35 886	604 311	655 814
Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina										
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	837 777	-	-	837 777	-	-	-	-
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	-	-	1 496 973	-	-	1 496 973	-	1 699 057	-	1 699 057
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	-	-	86 330	-	-	86 330	-	-	-	-
Iždo finansinis turtas	-	-	-	330 587	-	330 587	144 097	186 083	-	330 180
Kitas turtas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Visas finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina	-	-	2 421 080	330 587	-	2 751 667	144 097	1 885 140	-	2 029 237
Visas finansinis turtas	14 184	619 928	2 442 782	330 587	-	3.407487				
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja vertė, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais										
Išvestinės finansinės priemonės	-191	-	-	-	-	-191	-	-191	-	-191
Visi finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja vertė, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	-191	-	-	-	-	-191	-	-191	-	-191

Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina						
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	-	-	-	-	-628	-628
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	-	-	-	-	-37 269	-37 269
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	-	-	-	-	-147 438	-147 438
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-2 353	-2 353
Visi finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina	-	-	-	-	-187 688	-187 688
Iš viso finansinių įsipareigojimų	-191	-	-	-	-187 688	-187 879

4 Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

4.1 Apskaitos klasifikacijos ir tikrosios vertės (tęsinys)

2018 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė						Tikroji vertė			
	Išvestinės finansinės priemonės	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Pinigai, paskolos ir gautinos sumos	Iždo finansinis turtas	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
tūkst. EUR										
Finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais										
Išvestinės finansinės priemonės	9 873	-	-	-	-	9 873	-	9 873	-	9 873
Rizikos kapitalo fondai	-	467 152	-	-	-	467 152	-	-	467 152	467 152
Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	-	100 140	-	-	-	100 140	16 675	-	83 465	100 140
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	-	-	720	-	-	720	-	720	-	720
Visas finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	9 873	567 292	720	-	-	577 885	16 675	10 593	550 617	577 885
Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina										
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	573 708	-	-	573 708	-	-	-	-
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	-	-	1 540 271	-	-	1 540 271	-	1 760 576	-	1 760 576
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	-	-	100 000	-	-	100 000	-	-	-	-
Iždo finansinis turtas	-	-	-	335 140	-	335 140	191 475	145 061	-	336 536
Kitas turtas	-	-	171	-	-	171	-	-	-	-
Visas finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina	-	-	2 214 150	335 140	-	2 549 290	191 475	1 905 637	-	2 097 112
Visas finansinis turtas	9 873	567 292	2 214 870	335 140	-	3 127 175				
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais										
Išvestinės finansinės priemonės	-8 493	-	-	-	-	-8 493	-	-8 493	-	-8 493
Visi finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais	-8 493	-	-	-	-	-8 493	-	-8 493	-	-8 493
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina										
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	-	-	-	-	-793	-793				
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	-	-	-	-	-23 822	-23 822				
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	-	-	-	-	-143 813	-143 813				
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-2 493	-2 493				
Visi finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina	-	-	-	-	-170 921	-170 921				
Iš viso finansinių įsipareigojimų	-8 493	-	-	-	-170 921	-179 414				

4.2 Tikrosios vertės nustatymas

4.1

4.2.1 Vertinimo metodai ir svarbūs rinkoje negaunami duomenys

Toliau pateikiamoje lentelėje pateikta informacija apie vertinimo metodus ir svarbius rinkoje negaunamus duomenis, naudojamus finansinių priemonių, tikrosios vertės hierarchijoje priskiriamų 2 ir 3 lygiams, vertinimui.

Vertinimo metodas		Svarbūs rinkoje negaunami duomenys	Rinkoje negaunamų duomenų ir tikrosios vertės nustatymo santykis
Tikrąja verte apskaitomos finansinės priemonės			
Išvestinės finansinės priemonės	Diskontuotas pinigų srautas. Būsimieji pinigų srautai apskaičiuojami remiantis išankstiniu valiutos kursu / palūkanų normomis (iš stebimų išankstinių valiutos kursų ir pelningumo kreivių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje) ir sutartinėmis išankstinėmis / palūkanų normomis, diskontuotomis taip, kad būtų atsižvelgta į įvairių sandorio šalių kredito riziką.	Netaikoma.	Netaikoma.
Rizikos kapitalo fondas	Patikslintos grynosios vertės metodas. Tikroji vertė nustatoma vadovaujantis arba Priemonės nuosavybės grynąją turto vertę lemiančioje priemonėje procentine dalimi, kuri atspindi vėliausioje ataskaitoje, patikslintoje pagal pinigų srautus, arba, kai įmanoma, atitinkamo fondo valdytojo pateikta tiksli akcijos vertė tą pačią dieną. Siekiant išlyginti turimos naujausios grynosios turto vertės ir metų pabaigos ataskaitose pateiktos vertės skirtumą, atliekama vėlesnių įvykių peržiūros procedūra ir, jei reikia, patikslinama pateikta grynoji turto vertė.	Laiko, praėjusio nuo paskutinės rizikos kapitalo fondo finansinių ataskaitų sudarymo dienos iki vertinimo dienos, tikslinimas, atsižvelgiant į: veiklos išlaidas ir valdymo mokesčius, tolesnius rizikos kapitalo fondo pagrindinio turto tikrosios vertės pokyčius, papildomus įsipareigojimus, rinkos pokyčius ar kitus ekonominių sąlygų pokyčius.	Kuo ilgesnis laikotarpis praėjo nuo vertinimo tikrąja verte dienos iki paskutinės rizikos kapitalo fondo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, tuo didesnis praėjusio laiko tikslinimas.
Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Patikslintas grynasis turtas.	Laiko, praėjusio nuo subjekto, į kurį investuojama, paskutinės finansinių ataskaitų sudarymo dienos iki vertinimo dienos, tikslinimas, atsižvelgiant į: veiklos išlaidas, tolesnius subjekto, į kurį investuojama, pagrindinio turto tikrosios vertės pokyčius, papildomus įsipareigojimus, rinkos pokyčius ar kitus ekonominių sąlygų pokyčius, kapitalo padidinimą, pardavimą ar kontrolės pasikeitimą. Diskontas dėl nepakankamos paklausos (likvidumo), nustatomas atsižvelgiant į ankstesnių sandorių su panašiomis akcijomis toje šalyje (regione) kainas, svyruojantis nuo 5 iki 30 %.	Kuo didesnė paklausos diskonto norma, tuo mažesnė tikroji vertė.
Paskolos tikrąja verte (IFE)	Veiklą tęsiantiems skolininkams. Diskontuoti pinigų srautai, naudojant sutartyje numatytus / tikėtinus būsimuosius pinigų srautus, diskontuotus taikant atitinkamą pagal riziką pakoreguotą diskonto normą, kuri atspindi paskolai būdingą riziką (įskaitant skolininko kredito riziką). Diskonto norma lyginama (vertinama) su bet kuriuo atitinkamu rinkos lyginamuoju rodikliu. Veiklos netęsiantiems skolininkams. Grynojo turto metodas (likvidacinės vertės metodas).	Diskonto normos komponentai, atspindintys skolininko kredito riziką, palyginti su nerizikingomis rinkos normomis.	Kuo didesnė diskonto norma, tuo mažesnė tikroji vertė.

4.2 4.2.1. Vertinimo metodai ir svarbūs rinkoje negaunami duomenys (tęsinys)

Vertinimo metodas		Svarbūs rinkoje negaunami duomenys	Rinkoje negaunamų duomenų ir tikrosios vertės nustatymo santykis
Tikrąja verte neapskaitomos finansinės priemonės			
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Diskontuoti pinigų srautai. Vertinimo modeliuose naudojami sutartyje numatyti pinigų srautai, kurie priklauso nuo to, ar skolininkas vykdytų finansinius įsipareigojimus, ir neatsižvelgiama į jokiais užtikrinimo priemonių, kuriomis padengiamos pagrindinės pozicijos, vertes ar ankstyvo paskolos grąžinimo scenarijus. Norint apskaičiuoti paskolų grynąją dabartinę vertę, pagal modelį diskontuojami kiekvienos paskolos sutartyje numatyti pinigų srautai, naudojant patikslintą rinkos diskonto normos kreivę. Tada atskiros paskolos grynoji dabartinė vertė yra patikslinama atsižvelgiant į svarbius susijusius tikėtinus nuostolius. Tada rezultatai susumuojami, kad būtų gauta paskolų ir išankstinių mokėjimų tikroji vertė.	Netaikoma.	Netaikoma.
Iždo finansinis turtas	Diskontuoti pinigų srautai.	Netaikoma.	Netaikoma.

Pradėjus taikyti 13-ąjį TFAS, į išvestinių finansinių priemonių tikrąją vertę 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. įtraukiamos vertinimo patikslinimo sumos, t. y.:

- kredito vertinimo patikslinimo sumos, rodančios kredito riziką išvestinių finansinių priemonių sandoriuose, kurios sudarė –32,8 tūkst. EUR 2019 m. gruodžio 31 d., ir –37,4 tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d.
- debeto vertinimo patikslinimo sumos, rodančios kredito riziką išvestinių finansinių priemonių sandoriuose, kurios sudarė +28,7 tūkst. EUR 2019 m. gruodžio 31 d., ir +15,1 tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d.

4.2.2 Perkėlimai tarp 1 ir 2 lygių

Priemonės politika – pripažinti perkėlimus tarp lygių įvykio dieną arba perkėlimą lėmusio aplinkybių pasikeitimo dieną.

2019 ir 2018 m. taikant Priemonę neatlikta perkėlimų iš tikrosios vertės hierarchijos 1 lygio į 2 lygį ar iš 2 lygio į 1 lygį.

4.2.3 3 lygio tikrosios vertės

3 lygio tikrųjų verčių suderinimas

Toliau pateikiamoje lentelėje nurodomi 3 lygio priemonių pokyčiai 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais:

tūkst. EUR	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai
Likutis 2019 m. sausio 1 d.	550 617
Pelnas arba nuostoliai, pripažinti pelno arba nuostolių ataskaitoje:	
— grynasis realizuotas pelnas iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių	1 708
— akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynasis tikrosios vertės pokytis	17 666
Iš viso	19 374
Išmokos	106 943
Grąžintos sumos	-79 435
Užsienio valiutos kursų skirtumai	6 812
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	604 311

tūkst. EUR	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai
Likutis 2018 m. sausio 1 d.	473 081
Pelnas arba nuostoliai, pripažinti pelno arba nuostolių ataskaitoje:	
— grynasis realizuotas pelnas iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių	-10 622
— akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynasis tikrosios vertės pokytis	-13 411
Iš viso	-24 033
Išmokos	95 434
Grąžintos sumos	-11 165
Užsienio valiutos kursų skirtumai	17 300
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	550 617

2019 ir 2018 m. taikant Priemonę neatlikta perkėlimų iš tikrosios vertės hierarchijos 3 lygio ar į jį.

5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Grynieji pinigai kasoje	72 166	51 936
Terminuotieji indėliai	622 991	521 882
Komerciniai vekseliai	142 823	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai pinigų srautų ataskaitoje	837 980	573 818
Sukauptos palūkanos	-203	-110
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinės būklės ataskaitoje	837 777	573 708

1

2 6. Išvestinės finansinės priemonės

Pagrindiniai išvestinių finansinių priemonių komponentai, priskiriami skirtiems parduoti:

2019 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė		Tariamoji suma
tūkst. EUR	Turtas	Įsipareigojimai	
Skirtingų valiutų apsiskeitimo sandoriai	-	-	-
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai	99	-191	24 181
Valiutų apsiskeitimo sandoriai	14 085	-	1 545 000
Iš viso išvestinių finansinių priemonių	14 184	-191	1 569 181

2018 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė		Tariamoji suma
tūkst. EUR	Turtas	Įsipareigojimai	
Skirtingų valiutų palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai	340	-665	5 245
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai	654	-	28 470
Valiutų apsiskeitimo sandoriai	8 879	-7 828	1 460 608
Iš viso išvestinių finansinių priemonių	9 873	-8 493	1 494 323

7. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai

7.1 Paskolos ir išankstiniai mokėjimai

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip suderinamas paskolų ir išankstinių mokėjimų laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas su tikėtinų kredito nuostolių pagal 9-ąją TFAS vertės sumažėjimo modeliu.

tūkst. EUR	Bendrosios paskolos*	Pirmaeilės paskolos	Subordinuotosios paskolos	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Nominali paskolų suma amortizuota savikaina 2019 m. sausio 1 d.	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Išmokos	164 308	123 416	-	-	287 724
Nurašytos sumos	-2	-278	-	-	-280
Grąžintos sumos	-206 517	-113 100	-34 496	-	-354 113
Parduotos paskolos	-2 591	-	-	-	-2 591
Verslo modelio keitimas (IFE)**	-	-10 062	-	-3 588	-13 650
Užsienio valiutos kursų skirtumai	15 041	4 064	1 493	-	20 598
Nominali paskolų suma amortizuota savikaina 2019 m. gruodžio 31 d.	1 021 556	597 364	27 714	-	1 646 634
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams 2019 m. sausio 1 d.	-103 868	-49 609	-29 360	-1 794	-184 631
Tikėtinų kredito nuostolių 12-os mėnesių laikotarpiu grynas pokytis	5 164	-86	-	-	5 078
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi, grynas pokytis	-15 558	2 559	2 205	-	-10 794
Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-4 397	-47	-	-	-4 444
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, atkūrimas	21 811	5 592	-	-	27 403
Parduotos paskolos	2 591	-	-	-	2 591
Verslo modelio keitimas (IFE)**	-	5 031	-	1 794	6 825
Nurašytos sumos	2	278	-	-	280
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-1 911	-368	-559	-	-2 838
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams 2019 m. gruodžio 31 d.	-96 166	-36 650	-27 714	-	-160 530
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina, 2019 m. gruodžio 31 d.	925 390	560 714	-	-	1 486 104
Nominali paskolų suma tikraja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2019 m. sausio 1 d.	1 800	-	-	-	1 800
Išmokos	-	23 461	-	-	23 461
Verslo modelio keitimas (IFE)**	-	13 650	-	-	13 650
Grąžintos sumos	-720	-245	-	-	-965
Nurašytos sumos	-	-	-	-	-
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-	-8	-	-	-8
Nominali paskolų suma tikraja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2019 m. gruodžio 31 d.	1 080	36 858	-	-	37 938
Tikrosios vertės tikslinimas 2019 m. sausio 1 d.	-1 080	-	-	-	-1 080
Grynas tikrosios vertės pokytis	-	-8 331	-	-	-8 331
Verslo modelio keitimas (IFE)**	-	-6 825	-	-	-6 825
Tikrosios vertės tikslinimas 2019 m. gruodžio 31 d.	-1 080	-15 156	-	-	-16 236
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai tikraja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, 2019 m. gruodžio 31 d.	-	21 702	-	-	21 702
Amortizuota savikaina	-3 545	-4 950	10	-	-8 485
Palūkanos	10 451	8 903	-	-	19 354

Paskolos ir išankstiniai mokėjimai 2019 m. gruodžio 31 d.	932 296	-586 369	10	- 1 518 675
--	----------------	-----------------	-----------	--------------------

* Įskaitant agentūrų susitarimus.

** Išsamios informacijos žr. 24 pastabą.

3 7. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai (tęsinys)

7.1. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai (tęsinys)

tūkst. EUR	Bendrosios paskolos*	Pirmaeilės paskolos	Subordinuotosios paskolos	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Nominali paskolų suma amortizuota savikaina 2018 m. sausio 1 d.	1 003 294	687 499	62 546	-	1 753 339
Išmokos	203 352	52 274	-	3 588	259 214
Nurašytos sumos	-	-	-	-	-
Grąžintos sumos	-192 355	-157 952	-4 548	-	-354 855
Kapitalizuotos palūkanos	-	-	-	-	-
Užsienio valiutos kursų skirtumai	37 026	11 503	2 719	-	51 248
Nominali paskolų suma amortizuota savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams 2018 m. sausio 1 d.	-35 082	-57 911	-62 546	-	-155 539
Tikėtinų kredito nuostolių 12-os mėnesių laikotarpiu grynasis pokytis	-1 853	288	-	-	-1 565
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi, grynasis pokytis	4 696	870	-2 146	-	3 420
Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-71 204	-	-	-1 794	-72 998
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, atkūrimas	2 214	8 480	37 678	-	48 372
Nurašytos sumos	-	-	-	-	-
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-2 639	-1 336	-2 346	-	-6 321
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams 2018 m. sausio 1 d.	-103 868	-49 609	-29 360	-1 794	-184 631
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina, 2018 m. gruodžio 31 d.	947 449	543 715	31 357	1 794	1 524 315
Nominali paskolų suma tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2018 m. sausio 1 d.	1 800	-	-	-	1 800
Išmokos	-	-	-	-	-
Grąžintos sumos	-	-	-	-	-
Nurašytos sumos	-	-	-	-	-
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-	-	-	-	-
Nominali paskolų suma tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2018 m. gruodžio 31 d.	1 800	-	-	-	1 800
Tikrosios vertės tikslinimas 2018 m. sausio 1 d.	-378	-	-	-	-378
Grynasis tikrosios vertės pokytis	-702	-	-	-	-702
Tikrosios vertės tikslinimas 2018 m. gruodžio 31 d.	-1 080	-	-	-	-1 080
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, 2018 m. gruodžio 31 d.	720	-	-	-	720
Amortizuota savikaina	-3 550	-3 109	11	-	-6 648
Palūkanos	12 330	9 243	1 031	-	22 604
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai 2018 m. gruodžio 31 d.	956 949	549 849	32 399	1 794	1 540 991

* Įskaitant agentūrų susitarimus.

7.2. Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimas. Atidėjiniai nuostoliams, atėmus atkūrimą

tūkst. EUR	2019				iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina					
Likutis 2019 m. sausio 1 d.	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	3 952	-	-	-	3 952
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	-4 005	25 150	-	-	21 145
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-	-46	-	-	-46
Parduotos paskolos	-	-	-2 591	-	-2 591
Verslo modelio keitimas (IFE)*	-	-10	-5 031	-1 794	-6 835
Finansinis turtas, kurio pripažinimas nutraukiamas	-129	-10 049	-	-	-10 178
Nurašymai	-	-	-280	-	-280
Užsienio valiutos kursų skirtumai	247	371	2 221	-	2 839
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	17 191	38 509	104 830	-	160 530

* Išsamios informacijos žr. 24 pastabą.

tūkst. EUR	2018				iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina					
Likutis 2018 m. sausio 1 d.	19 738	29 975	105 826	-	155 539
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	2 285	-	-	-	2 285
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	-	-2 633	-	-	-2 633
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-	-	27 646	1 794	29 440
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631

4 8. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip suderinamas investicijų į nuosavą kapitalą laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas:

tūkst. EUR	Rizikos kapitalo fondai	Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Iš viso
Savikaina 2019 m. sausio 1 d.	421 593	93 214	514 807
Išmokos	90 972	15 971	106 943
Grąžintos sumos / pardavimai	-56 387	-13 361	-69 748
Užsienio valiutos kursų skirtumai	6 126	281	6 407
Savikaina 2019 m. gruodžio 31 d.	462 304	96 105	558 409
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2019 m. sausio 1 d.	45 559	6 926	52 485
Nerealizuoto pelno ir nuostolių grynas pokytis	-3 488	12 117*	8 629
Užsienio valiutos kursų skirtumai	319	86	405
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2019 m. gruodžio 31 d.	42 390	19 129	61 519
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai 2019 m. gruodžio 31 d.	504 694	115 234	619 928
* Įskaitant 2018 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotas tikrosios vertės (5 853 tūkst. EUR) iškraipymą, kuris buvo ištaisytas 2019 m. Be jo, grynasis nerealizuoto pelno ir nuostolių pokytis 2019 finansiniais metais sudarytų 17 970 tūkst. EUR.			
tūkst. EUR	Rizikos kapitalo fondai	Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Iš viso
Savikaina 2018 m. sausio 1 d.	356 086	70 310	426 396
Išmokos	73 250	22 184	95 434
Grąžintos sumos / pardavimai	-21 681	-635	-22 316
Užsienio valiutos kursų skirtumai	13 938	1 355	15 293
Savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	421 593	93 214	514 807
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2018 m. sausio 1 d.	64 018	7 125	71 143
Nerealizuoto pelno ir nuostolių grynas pokytis	-20 493	-172	-20 665
Užsienio valiutos kursų skirtumai	2 034	-27	2 007
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2018 m. gruodžio 31 d.	45 559	6 926	52 485
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai 2018 m. gruodžio 31 d.	467 152	100 140	567 292

5 9. Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos

Iš įnašų mokėtojų gautiną 86 330 tūkst. EUR sumą sudaro vien tik pareikalauti, bet neįmokėti valstybių narių įnašai

6 10. Išdo finansinis turtas

Išdo portfelį sudaro kotiruojamos obligacijos, kurių likęs terminas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra trumpesnis nei trys mėnesiai. Lentelėje parodyti išdo portfelio pokyčiai.

tūkst. EUR	
Likutis 2019 m. sausio 1 d.	335 140
Įsigijimai	2 948 021
Obligacijų, kurių išpirkimo terminas suėjęs, vertė	-2 952 905
Priedų / nuolaidų amortizacijos pokytis	-93
Sukauptų palūkanų pokytis	424
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	330 587

tūkst. EUR	
Likutis 2018 m. sausio 1 d.	144 382
Įsigijimai	2 219 062
Obligacijų, kurių išpirkimo terminas suėjęs, vertė	-2 026 659
Priedų / nuolaidų amortizacijos pokytis	149
Sukauptų palūkanų pokytis	-1 794
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	335 140

7 11. Kitas turtas

Pagrindiniai kito turto komponentai:

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Finansinės garantijos	-	171
Iš viso kito turto	-	171

8 12. Būsimojo laikotarpio pajamos

Pagrindiniai būsimojo laikotarpio pajamų komponentai:

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Būsimojo laikotarpio palūkanų subsidijos	32 085	32 658
Būsimojo laikotarpio komisiniai už paskolas ir išankstinius mokėjimus	481	1 106
Iš viso būsimojo laikotarpio pajamų	32 566	33 764

9 13. Atidėjiniai suteiktoms garantijoms, atėmus atkūrimą

Toliau pateikiamose lentelėse parodoma, kaip suderinamas atidėjinių finansinių garantijoms laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas pagal tikėtinų kredito nuostolių pagal 9-ąjį TFAS modelį:

tūkst. EUR	2019			Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	
Suteiktos garantijos				
Sausio 1 d. likutis	94	699	-	793
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	534	-	-	534
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	-	-	-	-
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-	-	-	-
Garantijos, kurių pripažinimas nutraukiamas	-	-588	-	-588
Reikalavimai mokėti pagal garantiją	-	-53	-	-53
Mokėjimo pradžios mokesčių amortizacija	-	-71	-	-71
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-	13	-	13
Gruodžio 31 d. likutis	628	-	-	628

tūkst. EUR	2018			Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	
Suteiktos garantijos				
Sausio 1 d. likutis	-	484	-	484
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	94	-	-	94
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	-	391	-	391
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-	-	-	-
Garantijos, kurių pripažinimas nutraukiamas	-	-	-	-
Reikalavimai mokėti pagal garantiją	-	-	-	-
Mokėjimo pradžios mokesčių amortizacija	-	-128	-	-128
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-	-48	-	-48
Gruodžio 31 d. likutis	94	699	-	793

10 14. Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams, atėmus atkūrimą

11

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip suderinamas neišmokėtų paskolų atidėjinių nuostoliams (kreditavimo įsipareigojimų) laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas pagal tikėtinų kredito nuostolių pagal 9-ąjį TFAS modelį:

tūkst. EUR	2019			Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	
Kreditavimo įsipareigojimai				
Sausio 1 d. likutis	7 225	16 597	-	23 822
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	1 669	9 983	-	11 652
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	-836	15 138*	-	14 302
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-	-	-	-
Atidėjinio nuostoliams grynasis vertinimas	696	773	-	1 469
Verslo modelio keitimas (IFE)**	-2 974	-1 387	-	-4 361
Finansinis turtas, kurio pripažinimas nutraukiamas	-1 960	-7 858	-	-9 818
Užsienio valiutos kursų skirtumai	123	80	-	203
Gruodžio 31 d. likutis	3 943	33 326	-	37 269

* 2019 m. gruodžio 31 d. atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams apskaičiavimo metodika, taikoma 2 etapo kreditavimo įsipareigojimams, buvo pakeista, todėl atliekant skaičiavimus kredito konvertavimo koeficientai netaikyti. Dėl šio pokyčio susidarė papildoma 7,7 mln. EUR tikėtų kredito nuostolių suma.

** Išsamios informacijos žr. 24 pastabą.

tūkst. EUR	2018			Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	
Kreditavimo įsipareigojimai				
Sausio 1 d. likutis	1 993	2 163	-	4 156
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	5 192	-	-	5 192
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	-	14 420	-	14 420
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-	-	-	-
Užsienio valiutos kursų skirtumai	40	14	-	54
Gruodžio 31 d. likutis	7 225	16 597	-	23 822

12

13 15. Trečiosioms šalims mokėtinos sumos

14

Pagrindiniai trečiosioms šalims mokėtinų sumų komponentai:

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Grynosios bendrosios administracinės išlaidos, mokėtinos EIB	50 009	47 799
Kitos sumos, mokėtinos EIB	31	54
Valstybėms narėms dar neišmokėtos palūkanų subsidijos ir TP	97 398	95 960

Iš viso trečiosioms šalims mokėtinos sumos	147 438	143 813
---	----------------	----------------

15 16. Kiti įsipareigojimai

16

Pagrindiniai kitų įsipareigojimų komponentai:

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Iš anksto gauti paskolos mokėjimai	1 961	2 124
Būsimojo laikotarpio pajamos iš palūkanų subsidijų	339	369
Finansinių garantijų reikalavimai	53	-
Iš viso kitų įsipareigojimų	2 353	2 493

17 17. Pareikalaunieji valstybių narių įnašai (tūkst. EUR)

18

Valstybės narės	Priemonei skirtas įnašas	Įnašas, skirtas palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai	Iš viso įnešta	Pareikalauta, bet neįmokėta*
Austrija	76 442	9 592	86 034	2 410
Belgija	112 757	14 105	126 862	3 530
Bulgarija	1 274	336	1 610	140
Kipras	819	216	1 035	90
Čekija	4 641	1 224	5 865	510
Danija	62 220	7 875	70 095	2 000
Estija	455	120	575	50
Suomija	43 821	5 655	49 476	1 470
Prancūzija	677 756	81 837	759 593	19 550
Vokietija	667 065	82 766	749 831	20 500
Graikija	39 090	5 324	44 414	1 470
Vengrija	5 005	1 320	6 325	550
Airija	21 034	3 075	24 109	910
Italija	374 974	48 883	423 857	12 860
Latvija	637	168	805	70
Lietuva	1 092	288	1 380	120
Liuksemburgas	8 422	1 065	9 487	270
Malta	273	72	345	30
Nyderlandai	151 510	19 140	170 650	4 850
Lenkija	11 830	3 120	14 950	1 300
Portugalija	30 418	4 154	34 572	2 300
Rumunija	3 367	888	4 255	370
Slovakija	1 911	504	2 415	210
Slovėnija	1 638	432	2 070	180
Ispanija	191 564	27 231	218 795	7 850
Švedija	81 090	10 499	91 589	2 740
Jungtinė Karalystė	395 895	53 802	449 697	-
Iš viso 2019 m. gruodžio 31 d.	2 967 000	383 691	3 350 691	86 330
Iš viso 2018 m. gruodžio 31 d.	2 697 000	353 691	3 050 691	100 000

* 2019 m. spalio 24 d. Taryba nustatė kiekvienos valstybės narės iki 2020 m. sausio 21 d. mokėtinų įnašų sumas. 2019 m. gruodžio 31 d. buvo neįmokėta 86 330 EUR.

19 18. Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

tūkst. EUR	2019 12 31	2018 12 31
Įsipareigojimai		
Neišmokėtos paskolos	1 357 320	1 283 931
Neišmokėtos sumos, kurias įsipareigota skirti, susijusios su akcijomis ir kitais kintamo pelningumo vertybiniais popieriais	405 920	347 167
Išduotos garantijos	200 013	2 800
Palūkanų subsidijos ir techninė pagalba	455 671	457 328
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
Pasirašytos, bet neišduotos garantijos	1 359 818	1 553 668
Visi įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai	3 778 742	3 644 894

20 19. Pajamos iš palūkanų ir panašios pajamos ir išlaidos

Pagrindiniai pajamų iš palūkanų ir panašių pajamų komponentai:

tūkst. EUR	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	89 244	92 506
Palūkanų subsidijos	4 679	4 224
Iš viso pajamų iš palūkanų ir panašių pajamų	93 923	96 730

Pagrindiniai palūkanų ir panašių išlaidų komponentai:

tūkst. EUR	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Išvestinės finansinės priemonės	-261	-563
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-722	-654
Iždo finansinis turtas	-1 965	-1 322
Iš viso palūkanų ir panašių išlaidų	-2 948	-2 539

21

22 20. Mokesčių ir komisinių pajamos ir išlaidos

Pagrindiniai mokesčių ir komisinių pajamų komponentai:

tūkst. EUR	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Paskolų ir išankstinių mokėjimų mokesčiai ir komisiniai	4 399	107
Finansinių garantijų mokesčiai ir komisiniai	39	170
Kitos	-	7
Iš viso mokesčių ir komisinių pajamų	4 438	284

Pagrindiniai mokesčių ir komisinių išlaidų komponentai:

tūkst. EUR	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Trečiosioms šalims sumokėti su akcijomis ir kitais kintamo pelningumo vertybiniais popieriais susiję komisiniai	-721	-106
Iš viso mokesčių ir komisinių išlaidų	-721	-106

23 21. Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas

Grynojo realizuoto pelno iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių pagrindiniai komponentai:

tūkst. EUR	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Grynasis realizuotas pelnas iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių	-133	3 166
Dividendų pajamos	1 408	7 320
Grynasis tikrosios vertės pokytis	8 629	-20 665
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas	9 904	-10 179

24

25 22. Bendrosios administracinės išlaidos

Bendrosios administracinės sąnaudos – tai faktinės EIB patirtos Priemonės valdymo išlaidos, atėmus pajamas iš standartinių įvertinimo mokesčių, kuriais EIB tiesiogiai apmokestina Priemonės klientus.

Pagrindiniai bendrųjų administracinių išlaidų komponentai:

tūkst. EUR	Nuo 2019 01 01 iki 2019 12 31	Nuo 2018 01 01 iki 2018 12 31
Faktinės EIB patirtos išlaidos	-52 982	-50 021
Pajamos iš Priemonės klientams tiesiogiai taikomų įvertinimo mokesčių	2 973	2 222
Iš viso bendrųjų administracinių išlaidų	-50 009	-47 799

23. Ryšiai su nekonsoliduojamais struktūrizuotais ūkio subjektais (tūkst. EUR)

Struktūrizuoto ūkio subjekto apibrėžtis

Struktūrizuotas ūkio subjektas – tai subjektas, sukurtas taip, kad balsavimo arba panašios teisės nebūtų lemiamas veiksnys sprendžiant, kas kontroliuoja subjektą. 12-ajame TFAS nurodoma, kad struktūrizuotam ūkio subjektui dažnai būdingi keli ar visi šie požymiai:

- apribota veikla;
- siauras ir aiškiai apibrėžtas tikslas, pavyzdžiui, suorganizuoti nuomą palankiomis mokesstinėmis sąlygomis, vykdyti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, suteikti kapitalo arba finansavimo šaltinį subjektui arba suteikti investavimo galimybių investuotojams, perduodant investuotojams su struktūrizuoto ūkio subjekto turtu susijusią riziką ir naudą;
- nepakankamai nuosavybės, kad struktūrizuotas ūkio subjektas galėtų finansuoti savo veiklą be subordinuotos finansinės paramos;
- finansavimas naudojant daugelį priemonių, kurios susietos sutartimis su investuotojais ir dėl kurių atsiranda kredito ar kitokios rizikos koncentracija (segmentai).

Nekonsoliduojami struktūrizuoti ūkio subjektai

Terminas „nekonsoliduojami struktūrizuoti ūkio subjektai“ taikomas visiems struktūrizuotiems ūkio subjektams, kurių Priemonė nekontroliuoja, ir apima nekonsoliduojamų struktūrizuotų ūkio subjektų palūkanas.

Dalių struktūrizuotuose ūkio subjektuose apibrėžtis

12-ajame TFAS „dalys“ apibrėžiamos taip, kad būtų įtrauktas sutartinis ir nesutartinis ryšys, dėl kurio ataskaitas teikiantis subjektas gauna kintamą grąžą iš to kito subjekto veiklos. Tokių dalių pavyzdžiai apima dalyvavimą nuosavybės dalių valdyme ir kitokius ryšius, pvz., finansavimo teikimą, paramą likvidumui užtikrinti, kredito vertės didinimo priemonės, įsipareigojimus ir garantijas kitam subjektui. 12-ajame TFAS nurodyta, kad ataskaitas teikiantis subjektas nebūtinai turi dalį kitame subjekte tik dėl to, kad su juo palaiko įprastus kliento ir tiekėjo santykius.

Toliau pateikiamoje lentelėje aprašyti struktūrizuotų ūkio subjektų, kurių Priemonė nekonsoliduoja, bet kuriuose Priemonė turi dalių, tipai.

Struktūrizuoto ūkio subjekto tipas	Pobūdis ir paskirtis	Priemonės turimos dalys
Projektų finansavimas. Skolinimas specialiosios paskirties įmonėms (SPĮ)	Projektų finansavimo operacijos (PF operacijos) – tai operacijos, kurias vykdant Priemonės skolos tvarkymas priklauso nuo skolininko, kurio vienintelis ar pagrindinis pajamų šaltinis – vienos arba kelių rūšių turtas, finansuojamas tokios skolos lėšomis, arba kitas ankstesnis turtas, sutartimi susijęs su projektu. PF operacijas dažnai finansuoja SPĮ.	Grynosios išmokėtos sumos Pajamos iš palūkanų
Rizikos kapitalo operacijos	Pagal Priemonę finansuojami rizikos kapitalo ir investiciniai fondai. Rizikos kapitalo ir investiciniai fondai sutelkia ir valdo investuotojų, norinčių turėti privataus akcinio kapitalo dalių didelių augimo galimybių turinčiose mažose ir vidutinio dydžio įmonėse ir finansuoti infrastruktūros projektus, pinigus.	Investicijos į rizikos kapitalo subjekto išleistus vienetus ir (arba) akcijas Dividendai, gauti kaip dividendų pajamos

Toliau pateikiamoje lentelėje parodytos nekonsoliduojamų struktūrizuotų ūkio subjektų, kuriuose Priemonė turi dalių, balansinės vertės finansinių ataskaitų sudarymo dieną, taip pat didžiausia Priemonės nuostolių, susijusių su tais ūkio subjektais, rizika. Didžiausia nuostolių rizika apima balansines vertes ir susijusias neišmokėtas sumas, kurias įsipareigota skirti.

Struktūrizuoto ūkio subjekto tipas	Antraštinė dalis	Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	Didžiausia nuostolių rizika 2019 12 31	Didžiausia nuostolių rizika 2018 12 31
Rizikos kapitalo fondai	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	504 332	467 152	834 955	797 775
Iš viso		504 332	467 152	834 955	797 775

26 24. Poveikio finansavimo priemonių paketas (tūkst. EUR)

2013 m. birželio mėn. bendrame AKR ir ES ministrų tarybos susitikime patvirtintas naujas 11-ojo Europos plėtros fondo (EPF), apimančio 2014–2020 m. laikotarpį, finansinis protokolas.

Buvo susitarta dėl 500 mln. EUR skyrimo naujai investicinei priemonei – poveikio finansavimo priemonių paketui (angl. *Impact Financing Envelope*, IFE), kurio tikslas – remti projektus, galinčius turėti ypač didelį poveikį vystymuisi, kartu prisiimant didesnę tokioms investicijoms būdingą riziką. Šis paketas suteiks naujų galimybių pasinaudoti Priemone ir didinti paskolas privačiam sektoriui, investuojant į šias priemones:

Socialinio poveikio kapitalo fondus, kuriuos palaiko nauji privataus kapitalo fondų valdytojai, socialinių ir aplinkos problemų sprendimą laikantys savo fondų investavimo strategijos pagrindu, tačiau ir toliau siekiantys fondų ir bendrovių, į kurias investuojama, tvarumo.

Paskolas finansų tarpininkams (pvz., mikrofinansų įstaigoms, vietos bankams ir kredito unijoms), veikiantiems AKR šalyse, kuriose EIB, remdamasis kredito rizikos gairėmis, negali teikti finansavimo (visų pirma, vietos valiuta) pvz., dėl didelės šalies rizikos, valiutos kurso svyravimo arba kainų nustatymo lyginamųjų kriterijų nebuvimo. Pagrindinis tokių paskolų tikslas – finansuoti projektus, kuriais daromas didelis poveikis plėtrai, visų pirma, susijusius su parama labai mažoms ir mažoms įmonėms ir žemės ūkiu, kuriems paprastai negali būti taikomas finansavimas pagal IP.

Rizikos pasidalijimą lengvinančias priemones, kurios taikomos kaip pirmųjų nuostolių garantijos, sudarančios palankesnes sąlygas EIB rizikos dalijimosi su vietos finansų tarpininkais (daugiausia komerciniais bankais) operacijoms. Ši priemonė taikoma MVĮ ir smulkiems projektams, kurie šiuo metu tokia pagalba negali naudotis ir kurie atitinka poveikio finansavimo kriterijus, tais atvejais, kai nustatoma rinkos spraga, susijusi su MVĮ ir (arba) smulkių projektų galimybe gauti finansavimą. Pirmųjų nuostolių garantijos priemonė veiks kaip priešpriešinė garantija, taikoma EIB pagal investicinę priemonę ir kitų tarptautinių finansų įstaigų bei vystymosi finansų įstaigų finansuotoms pirmaeilės garantijos dalims, taip užtikrinant didelį sverto poveikį.

Tiesioginiam finansavimui, taikant skolos ar nuosavo kapitalo priemones projektams, kuriuos įgyvendina patikimi ir patyrę vykdytojai ir kurie turi didelį poveikį plėtrai; tačiau įgyvendinant šiuos projektus kyla didesnė nuostolių ir sunkumų susigražinti investicijas rizika (nuosavo kapitalo tipo rizika su didesniais nei įprasta tikėtiniais nuostoliais). Pagal šią priemonę EIB taiko griežtus atrankos ir tinkamumo finansuoti kriterijus, nes šie projektai, nepaisant didelio jų poveikio plėtrai, negalėtų atitikti priimtinių finansavimo kriterijų (pvz., mažai tikėtina galimybė atgauti investuotas lėšas arba kompensuoti nuostolius palūkanomis ir (arba) nuosavo kapitalo grąža).

Poveikio finansavimo priemonių paketas sudaro sąlygas vykdyti veiklą naujuose sektoriuose, pavyzdžiui, sveikatos apsaugos ir švietimo, žemės ūkio ir aprūpinimo maistu, ir plėtoti naujas ir novatoriškas rizikos pasidalijimo priemones.

Finansų ir apskaitos požiūriu poveikio finansavimo priemonių paketas yra IP portfelio dalis ir įtraukiamas į bendras IP metines finansines ataskaitas.

27 Šioje lentelėje pagal turto rūšis pateikiamos balansinės vertės ir skirtos, bet neišmokėtos sumos:

Poveikio finansavimo priemonių paketo investicijų rūšis	Antraštinė dalis	Vertinimas	Bendroji balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	Atidėjinys nuostoliams / koreguota tikroji vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	Neišmokėta suma 2019 m. gruodžio 31 d.	Nebalansinė tikėtinių kredito nuostolių koreguota suma 2019 m. gruodžio 31 d.
Socialinio poveikio kapitalo fondas	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	33 417	-3 175	30 242	66 840	-
Paskolos finansų tarpininkams	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Amortizuota savikaina	22 347	-354	21 993	42 400	-1 251
Rizikos pasidalijimą lengvinančios priemonės	Išduotos garantijos	Metodas „kuri didesnė“*	-	-	-	47 331	-50
Tiesioginis dalyvavimas valdant kapitalą	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	58 643	19 626	78 269	14	-
Tiesioginės skolinimo operacijos	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	37 136	-15 156	21 980	75 700	-
Iš viso			151 543	941	152 484	232 285	-1 301

* Išsamiau žr. 2.4.3 pastabos skirsnį „Vėlesnis vertinimas“.

Poveikio finansavimo priemonių paketo investicijų rūšis	Antraštinė dalis	Vertinimas	Balansinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	Neišmokėta suma 2018 m. gruodžio 31 d.
Socialinio poveikio kapitalo fondas	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	19 134	53 672
Paskolos finansų tarpininkams	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Amortizuota savikaina	29 566	24 700
Rizikos pasidalijimą lengvinančios priemonės	Išduotos garantijos	Metodas „kuri didesnė“*	-786	43 668
Tiesioginis dalyvavimas valdant kapitalą	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	53 183	1 014
Tiesioginės skolinimo operacijos	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Amortizuota savikaina	6 711	114 629
Iš viso			107 808	237 683

* Išsamiau žr. 2.4.3 pastabos skirsnį „Vėlesnis vertinimas“.

Nuo 2019 m. sausio mėn. 1 d. vadovybė nusprendė IFE tiesioginėms skolinimo operacijoms (išskyrus paskolas finansų tarpininkams) taikyti bendrojo įgaliojimo rizikos principus, kaip numatyta EIB kredito ir nuosavo kapitalo rizikos gairėse, ir stebėti bei pranešti apie riziką, susijusią su IFE tiesioginėms skolinimo operacijomis, remiantis jų tikrąja verte.

Pagal naująjį metodą bankas atlieka kokybinį rizikos vertinimą, kuriuo siekiama įvertinti tokių operacijų investicinio pagrindo pagrįstumą ir tikėtiną verslo gyvybingumą. Šiame kontekste IFE tiesioginės skolinimo operacijos perklasifikuojamos iš amortizuota savikaina vertinamų paskolų į tikrąją vertę vertinamas paskolas.

Pakeitus verslo modelį, ateityje reikia nuo perklasifikavimo dienos pakeisti portfeli. Todėl ankstesniems metams šis pakeitimas poveikio neturi. 4,4 mln. EUR poveikis einamųjų metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitai pripažįstamas dalyje „Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimų pokytis“.

Po balanso sudarymo dienos neįvyko jokių esminių įvykių, apie kuriuos reikėtų paskelbti arba dėl kurių reikėtų patikslinti 2019 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas

3. ŽODYNĖLIS

ABAC

Taip pavadinta Komisijos apskaitos sistema, kuri nuo 2005 m. papildyta kaupiamosios apskaitos taisyklėmis. Be grynaisiais pinigais pagrįstų biudžeto sąskaitų, Komisija rengia kaupimo principu pagrįstas sąskaitas, kuriose pajamos pripažįstamos tuomet, kai jos yra uždirbamos, o ne tada, kai jos gaunamos. Išlaidos pripažįstamos tada, kai jos patiriamos, o ne tada, kai jos apmokamos. Tai prieštarauja pinigų principu grindžiamai biudžeto apskaitai, pagal kurią sandoriai ir kiti įvykiai pripažįstami tik tada, kai gaunami arba sumokami pinigai.

Administraciniai asignavimai

Administraciniai asignavimai apima institucijų ir subjektų einamąsias išlaidas (darbuotojų, pastatų, biuro įrangos).

Agentūros

ES įstaigos, turinčios atskirą teisinį subjektiškumą ir kurioms, laikantis griežtų sąlygų, gali būti suteikti biudžeto vykdymo įgaliojimai. Jos turi gauti atskirą biudžeto įvykdymo patvirtinimą iš biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos.

Apskaita

Finansinių operacijų įrašymo į sąskaitas ir pranešimo apie jas veiksmas, apimantis operacijos sukūrimą, jos pripažinimą, tvarkymą ir apibendrinimą finansinėse ataskaitose.

Apskaitos pareigūnas

Apskaitos pareigūno vaidmuo, įgaliojimai ir atsakomybė nustatyti Finansiniame reglamente:

- tinkamas mokėjimų vykdymas,
- pajamų surinkimas,
- sumų susigrąžinimas ir įskaitymas,
- apskaitos tvarkymas, rengimas ir teikimas,
- apskaitos taisyklių ir metodų bei sąskaitų plano parengimas,
- apskaitos sistemų nustatymas bei tvirtinimas ir atitinkamais atvejais sistemų, kurias įgaliojimus suteikiantis pareigūnas yra nustatęs apskaitos informacijos teikimui ir pagrindimui (vietos sistemų), tvirtinimas,
- išdo valdymas,
- avansinių lėšų administratorių paskyrimas,
- banko sąskaitų atidarymas ir uždarymas institucijos vardu.

Asignavimai

Biudžeto finansavimas.

Biudžete prognozuojami tiek įsipareigojimai (teisiniai įsipareigojimai teikti finansavimą, jei tenkinamos tam tikros sąlygos), tiek mokėjimai (mokėjimai gavėjams tiek pinigais, tiek banko pavedimu). Asignavimai įsipareigojimams ir mokėjimams dažnai skiriasi (diferencijuotieji asignavimai), nes lėšas daugiametėms programoms ir projektams paprastai įsipareigojama skirti tais metais, kai priimamas sprendimas, bet jos išmokamos per tuos metus, per kuriuos programos ir projektai įgyvendinami. Nediferencijuotieji asignavimai taikomi administracinėms išlaidoms ir įsipareigojimų asignavimams, kurie lygūs mokėjimų asignavimams.

Asignavimų panaikinimas

Nepanaudoti asignavimai, kurių nebegalima naudoti.

Asignavimų perkėlimas į kitus metus

Metinio periodiškumo principo taikymo išimtis, pagal kurią asignavimai, kurie negalėjo būti panaudoti konkrečiais biudžetinėmis metais, griežtomis sąlygomis išimties tvarka gali būti perkelti, kad juos būtų galima panaudoti kitais metais.

Bendrosios įmonės (BĮ)

ES teisės subjektas, įsteigtas pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo. Šis terminas gali būti vartojamas bet kokiai bendradarbiavimo struktūrai, reikalingai „Sąjungos mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo programoms veiksmingai vykdyti“, apibūdinti.

Biudžetas

Pagal biudžeto principus parengtas metinis finansinis planas, kuriame pateikiamos prognozės ir tvirtinamas kiekvienų finansinių metų būsimų sąnaudų, pajamų ir išlaidų įvertis. Biudžete pateikiamas išsamus jų aprašymas ir pagrindimas (pastarasis įtraukiamas kaip biudžeto pastaba).

Biudžetinis įsipareigojimas

Biudžetinis įsipareigojimas yra asignavimų rezervavimas vėlesnėms išlaidoms padengti.

Biudžeto punktas / Biudžeto eilutė / Biudžeto pozicija

Kalbant apie biudžeto struktūrą, pajamos ir išlaidos biudžete parodytos pagal privalomą nomenklatūrą, kuri atspindi kiekvieno punkto pobūdį ir tikslą, nustatytus biudžeto valdymo institucijos. Atskiros antraštės (antraštinė dalis, skyrius, straipsnis arba punktas) sudaro formalų nomenklatūros aprašą.

Biudžeto rezultatas

Gautų pajamų ir išmokėtų sumų, įskaitant patikslinimus dėl perkėlimų, panaikinimų ir valiutos kurso skirtumų, skirtumas.

Agentūrų atveju gauta suma turės būti gražinta finansavimo institucijai, kaip numatyta agentūroms taikomame finansiniame reglamente.

Biudžeto valdymo institucija

Institucijos, turinčios įgaliojimus priimti sprendimus biudžeto klausimais: sprendimus dėl ES institucijų priima Europos Parlamentas ir Ministrų Taryba.

Agentūrų ir bendrųjų įmonių biudžeto valdymo institucija yra jų valdyba.

Biudžeto vykdymas

Biudžeto panaudojimas vykdomant išlaidų ir pajamų operacijas.

Biudžeto vykdymo rezultatas

Plg. Biudžeto rezultatas

Diferencijuotieji asignavimai

Diferencijuoti asignavimai naudojami daugiametėms operacijoms finansuoti; einamaisiais finansiniais metais jie apima visas teisinių įsipareigojimų, prisiimtų dėl veiksmų, kurių įgyvendinimas trunka daugiau kaip vienus finansinius metus, išlaidas. Finansinio reglamento 7 straipsnis: *Diferencijuoti asignavimai skirti daugiametėms operacijoms finansuoti. Juos sudaro įsipareigojimų asignavimai ir mokėjimų asignavimai.*

Dotacijos

Finansiniai įnašai, kuriais iš biudžeto tiesiogiai ir neatlygintinai remiama veikla, kuria siekiama padėti siekti kurios nors ES politikos tikslo, arba įstaigos, siekiančios kokio nors bendro Europos intereso arba turinčios tikslą, kurio siekia ir kuri nors ES politika, veikla.

Ekonominis rezultatas

Išlaidų ir pajamų poveikis balansui, pagrįstas kaupiamosios apskaitos taisyklėmis.

Finansinis reglamentas (FR)

Šiame reglamente, priimtame pagal įprastą teisėkūros procedūrą, pasikonsultavus su Europos Audito Rūmais, nustatytos Europos Sąjungos bendrojo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės.

Žr. 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

Finansavimo šaltinis

Asignavimų rūšis

Išlaidos

Terminas, vartojamas biudžeto išlaidoms iš visų rūšių finansavimo šaltinių apibūdinti.

Išorės ir vidaus asignuotosios pajamos

Gautos pajamos, skirtos konkrečioms išlaidų punktams finansuoti.

Pagrindiniai išorės asignuotųjų pajamų šaltiniai – *trečiųjų šalių finansiniai įnašai Sąjungos finansuojamoms programoms.*

Pagrindiniai vidaus asignuotųjų įplaukų šaltiniai yra iš trečiųjų šalių už jų prašymu pateiktas prekes, suteiktas paslaugas arba atliktus darbus gautos pajamos, pajamos, gautos iš sugrąžintų nepagrįstai išmokėtų sumų, ir pajamos iš leidinių ir filmų, įskaitant esančius elektroninėse laikmenose, pardavimo.

Išsamus asignuotąsias pajamas sudarančių straipsnių sąrašas pateikiamas Finansinio reglamento 21 straipsnyje.

Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas

Kiekvienoje įstaigoje įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas yra atsakingas už pajamų ir išlaidų tvirtinimą, vadovaujantis gero finansų valdymo principais, ir už tai, kad būtų laikomasi teisėtumo bei taisyklingumo reikalavimų.

Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas yra atsakingas už visų finansinių sprendimų dėl veiksmų, už kuriuos jis yra atsakingas, priėmimą. Visų pirma, remdamasis savo atlikta rizikos analize, jis turi priimti sprendimus dėl biudžeto vykdymo.

Įgyvendinimas

Plg. Biudžeto vykdymas

Įsipareigojimų asignavimai

Įsipareigojimų asignavimai apima bendras teisinių įsipareigojimų (sutarčių, susitarimų ar sprendimų dėl dotacijų), kurie galėtų būti pasirašyti einamaisiais finansiniais metais, sąnaudas. Finansinio reglamento 7 straipsnis: *Įsipareigojimų asignavimai apima visas einamųjų finansinių metų teisinių įsipareigojimų (sutarčių, dotacijos susitarimų ar sprendimų dėl dotacijų), prisiimtų dėl daugiau kaip vienerius metus trunkančios veiklos, išlaidas.*

Įsipareigojimų panaikinimas

Asignavimų rezervavimo panaikinimas.

Koregavimas

Biudžeto taisyimas arba lėšų perkėlimas iš vieno biudžeto punkto į kitą.

Lėšų susigrąžinimas

Vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti yra procedūra, pagal kurią deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas užregistruoja Komisijos teisę į išmoką, siekiant atgauti priklausančią sumą. Ši teisė yra Komisijos teisė reikalauti sumos, kurią turi sumokėti skolininkas, paprastai gavėjas.

Metinis periodiškumas

Biudžeto principas, pagal kurį išlaidos ir pajamos programuojamos ir tvirtinamos vieniems metams, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Mokėjimas

Mokėjimas yra išmoka, skirta teisiniams įsipareigojimams vykdyti.

Mokėjimų asignavimai

Mokėjimų asignavimai apima einamaisiais metais mokėtinas išlaidas, susijusias su einamaisiais ir (arba) ankstesniais metais prisiimtais teisiniais įsipareigojimais (Finansinio reglamento 7 straipsnis).

Nebegaliojantys asignavimai

Nepanaudoti asignavimai, kurie finansinių metų pabaigoje turi būti panaikunami. *Nebegaliojimas* reiškia viso leidimo (asignavimo) patirti išlaidas ir (arba) prisiimti įsipareigojimus arba jo dalies panaikinimas.

Tik bendrųjų įmonių nepanaudoti asignavimai gali būti įrašyti į kitų ne daugiau kaip trejų finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatą (vadinamoji „N + 3“ taisyklė), kaip nurodyta jų finansinėse taisyklėse. Todėl nebegaliojantys BĮ asignavimai galėtų būti vėl panaudoti iki „N + 3“ finansinių metų.

Nediferencijuotieji asignavimai

Nediferencijuotieji asignavimai skiriami metinio pobūdžio operacijoms. (Finansinio reglamento 9 straipsnis). ES biudžete nediferencijuotieji asignavimai taikomi administracinėms išlaidoms, paramai žemės ūkio rinkai ir tiesioginėms išmokoms.

Neįvykdyti įsipareigojimai

Neįvykdyti įsipareigojimai (arba RAL, pranc. *reste à liquider*) apibrėžiami kaip įsipareigota skirti, bet dar nesumokėta asignavimų suma arba teisinių įsipareigojimų, kurie ne visiškai apmokėti, suma. Jie tiesiogiai susiję su daugiamečių programų egzistavimu ir įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų atsiskyrimu.

Pajamos

Terminas, kuriuo apibūdinamos pajamos iš visų biudžeto finansavimo šaltinių.

Paskirtos pajamos

Pajamos, paskirtos konkrečiam tikslui, tokios kaip fondų pajamos, subsidijos, dovanos ir testamentu paliktas turtas, įskaitant kiekvienai konkrečiai institucijai paskirtas pajamas.

Plg. asignuotosios pajamos

Patvirtintas biudžetas

Biudžeto projektas tampa patvirtintu biudžetu, kai jį patvirtina biudžeto valdymo institucija.

Plg. Biudžetas

Perkėlimas

Perkėlimai reiškia asignavimų perkėlimą iš vienos biudžeto eilutės į kitą per finansinius metus, todėl jie yra laikomi biudžeto konkretumo principo išimtimi. Tačiau jie yra aiškiai leidžiami pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo Finansiniame reglamente nustatytais sąlygomis. Finansiniame reglamente išskiriamos atskiros perkėlimų rūšys, priklausomai nuo to, ar perkeliama iš vienos biudžeto antraštinės dalies, skyriaus, straipsnio arba išlaidų kategorijos į kitą ar perkeliama juose, ir jiems atlikti reikalingi skirtingo lygio leidimai.

Perviršis

Teigiamas pajamų ir išlaidų skirtumas (plg. biudžeto vykdymo rezultatas), kuris turi būti gražintas finansavimo institucijai, kaip numatyta Finansiniame reglamente.

RAL

Neįvykdytų įsipareigojimų suma. Plg. Neįvykdyti įsipareigojimai

Rezultatas

Plg. Biudžeto rezultatas

Taikymo taisyklės

Išsamios Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklės. Jos išdėstytos Komisijos reglamente, priimtame pasikonsultavus su visomis institucijomis, ir negali pakeisti finansinio reglamento, nuo kurio jos priklauso.

Taisomasis biudžetas

Sprendimas, priimtas per biudžetinius metus iš dalies pakeisti (padidinti, sumažinti, perkelti) tų metų patvirtinto biudžeto aspektus.

Teisės į gautinas sumas

Teisės į gautinas sumas yra vykdomieji raštai sumoms susigražinti, kuriuos Europos Sąjunga turi parengti, kad surinktų pajamas.

Teisinis įsipareigojimas

Teisiniu įsipareigojimu nustatoma teisinė prievolė trečiosioms šalims.

Teisinis pagrindas (pagrindinis teisės aktas)

Teisinis pagrindas arba pagrindas paprastai yra teisės aktas, grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo straipsniu, kuriuo Bendrijai suteikiama kompetencija konkrečioje politikos srityje ir nustatomos

tos kompetencijos, įskaitant biudžeto vykdymą, įgyvendinimo sąlygos. Tam tikrais Sutarties straipsniais Komisijai suteikiamas įgaliojimas imtis tam tikrų veiksmų, dėl kurių gali būti patiriamos išlaidos be papildomo teisės akto.

Valiutos kurso skirtumas

Skirtumas, susidarantis dėl valiutos keitimo kursų, taikomų sandoriams su euro zonai nepriklausančiomis šalimis, arba dėl turto ir įsipareigojimų perkainojimo užsienio valiuta ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Veiklos asignavimai

Iš veiklos asignavimų finansuojamos įvairios politikos sritys, daugiausia dotacijų arba viešųjų pirkimų forma.